

PROTOKOLL

fra

møte i Omsetningsrådet

mandag 14. desember 2015 kl. 10:00

i

Landbruksdirektoratet

Møtet hevet kl 13.00

Til stede:	Ann Merete Furuberg, Bjørg Tørresdal, Kristin Taraldsrud Hoff, Einar Enger, Ann Elise Hildebrandt (varamedlem), Lars Petter Bartnes, Sigrid Helland, Sveinung Svebestad, Trond Reierstad og Vibeke Andersen
Forfall:	Bjørn-Ole Juul-Hansen (varamedlem møtte heller ikke) og Jan-Egil Pedersen
Fra Landbruksdirektoratet:	Marit Jerven, Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Ida Louise Bjønness, Siv Heia Uldal, Bjørn Skjeppe, Mari Holteberg Vold, Lise Wirstad Dynna, Merete Longva Bjerke, Hege Heiberg, Hans Edvin Flugund (under sak 93/15) og Anders Leine

Saksliste

072/15	Godkjenning av innkalling og dagsorden	3
073/15	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	5
074/15	Orientering fra markedsregulator	7
075/15	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 1. halvår 2016	9
076/15	Melk - Satser for reguleringlagring 2015	12
077/15	Melk - Endringer i Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten ...	17
078/15	Grønt - Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk - Budsjett 2016	32
079/15	Grønt - Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2016	41
080/15	Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av Nyt Norge i 2016 - søknad fra Matmerk	44

081/15	Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2016 - søknad fra Matmerk	50
082/15	Pels - Budsjett for bruk av pelsskinnavgift 2016	55
083/15	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for faglige tiltak 2016	62
084/15	Kjøtt og egg - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2016	72
085/15	Korn - Opplysningskontoret for brød og korn - Budsjett 2016	86
086/15	Korn - Opplysningsvirksomhet, overføring av Framsnakkingsprosjekt brød og korn til BKLF- Budsjett for 2016	89
087/15	Melk - Budsjett faglige tiltak 2016	94
088/15	Melk - Budsjett 2016 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS	103
089/15	Korn - Administrasjonsgodtgjørelse til markedsregulator Norske Felleskjøp - Budsjett 2016	112
090/15	Kjøtt og egg - Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2016	115
091/15	Melk - Budsjett for administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2016	120
092/15	Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2016	125
093/15	Dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk 2016	129
094/15	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2016	134
095/15	Melk - Budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitmelk i 2016	144
096/15	Oppnevning av nye medlemmer fra 01.01.2016	151

Saksnr.: 072/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 15/66732-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i det elektroniske arbeidsrommet. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Dagsorden var også sendt medlemmene per post.

Saksnr.: 073/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 15/66732-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 20.10.2015 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 074/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 15/66732-4

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Einar Enger
- Kjøtt, egg og fjørfekjøtt Sveinung Svebestad
- Melk Trond Reierstad

Presentasjonene legges ut i det elektroniske arbeidsrommet etter møtet.

Saksnr.: 075/15	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 1. halvår 2016	Saksnr.: 15/58309-3

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2016 settes til kr 8,47 per kg hvite.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Nina Strømnes Rodem orienterte fra en befaring hos Nilssen Hønseri AS. Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2016 fastsettes til kr 8,47 per kg hvite.

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 1. halvår 2016

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for første halvår 2016 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19.02.2014, sak 05/14.

Ordningen har til nå hatt en søker. I tillegg til Nortura SA har en ny bedrift, Nilssen Hønseri AS, blitt godkjent som skillevirksomhet og sendt inn sine produksjonsprognoser for første halvår 2016.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret. Nortura har opplyst at erfaringstall viser at i første halvår blir 75 prosent av produsert eggehvite eksportert, mens tilsvarende tall for andre halvår er 70 prosent. Nilssen Hønseri selger plomme og hvite kun til det norske markedet.

Styret i Nortura SA har vedtatt planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg i første halvår 2016, og det er ingen endring i eggprisen fra andre halvår 2015. Eggprisen forblir kr 18,40 per kg skallegg.

Sats for første halvår 2016

Satsen for første halvår 2016 beregnes ut fra aktørenes salgsprognoser for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands.

Det er i dag to aktører som driver skilleproduksjon, og det er deres salgsprognoser som legges til grunn for Landbruksdirektoratets vurderinger. For første halvår 2016 er samlet salg av eggehvite anslått til 817 tonn, hvorav 210 tonn i det norske markedet.

Differansen mellom antatt salgsverdi av skilleproduktene og kostnadene på skalleggene inkludert knekking/skilling utgjør 6,9 mill. kroner. Landbruksdirektoratet har ut fra dette beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 8,47 per kg for første halvår 2016.

Landbruksdirektoratets vurdering

Oppgaven fra Nortura SA og Nilssen Hønseri AS over skillevirksomhet første halvår 2016 er basert på deres prognoserte salg og -priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen og har ikke vesentlige merknader til disse. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Som en del av oppfølgingen av en ny aktør innen skillevirksomheten, vil direktoratet gjennomføre en befarings hos Nilssen Hønseri før Omsetningsrådets møte 14.12.2015.

Med få reguleringstiltak og temporært for høy produksjon, bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som trolig ikke hadde vært lønnsom uten priskompensasjon.

Etter gjennomgang, vurdering og veiing av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2016 fastsettes til kr 8,47 per kg hvite.

Saksnr.: 076/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Melk - Satser for reguleringlagring 2015	Saksnr.: 15/63859-2

Beskrivelse

Tine SA foreslår å redusere satsene for reguleringsprodukter i 1. halvår 2015 sammenlignet med satsene for 2. halvår 2014 for alle produkter med unntak av smør, som økes noe. Satsene for alle produkter foreslås redusert ytterligere i 2. halvår 2015. Landbruksdirektoratet innstiller på at satsene vedtas i samsvar med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 4-4-1 fastsatt av Omsetningsrådet 01.12.2009 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA 9. november 2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Følgende satser for reguleringslagring av melkeprodukter 1. halvår og 2. halvår 2015 vedtas:

	1. halvår	2. halvår
	øre/kg/md.	øre/kg/md.
Fryselagring av smør	18,82	17,91
Kjølelagring av hvitost	23,20	22,20
Fryselagring av ekte geitost	28,21	27,97
Tørrelagring av tørrmelk	17,22	16,46

Melk - Satser for reguleringlagring 2015

Tine SA (Tine) foreslår i brev av 9. november 2015 satser for lagring av reguleringsprodukter i melkesektoren for 2015. Satsene for begge halvår behandles i samme sak ettersom oppgave for reguleringlagring også behandles kun en gang per år.

Grunnlag for beregning av satser

Lagringsgodtgjørelse ytes for nødvendig reguleringlagring av melkeprodukter (jf. retningslinjer for melk og melkeprodukter). Satser for reguleringlagring fremkommer som summen av kostnader til kapitalbinding og lagringskostnader. Utgangspunktet for beregning av kapitalbinding og lagringskostnader er prinsippene som ble fastsatt av Omsetningsrådet 21.06.2002, 30.04.2003 og 30.04.2004. Følgende elementer inngår i grunnlaget for satsene:

Kapitalbinding

Det er lagt til grunn at markedsregulator skal ha dekning for kostnadene knyttet til kapitalbinding av varer på reguleringslager. Kapitalkostnadene beregnes med utgangspunkt i varens tilvirkningsverdi multiplisert med en rentesats fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kapitalbindingen beregnes i øre per kg per måned.

Varens tilvirkningsverdi er råstoffverdi i liter omregnet til kg vare pluss tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader som påløper frem til lagring. Råstoffverdi per liter beregnes ut fra antatt veid gjennomsnittlig noteringspris for 1. halvår og 2. halvår 2015, og korrigeres for gjeldende sats for hhv. modnede oster, geitmelksprodukter og tørrmelk i prisutjevningsordningen for melk fratrukket biproduktverdien. Råstoffverdien for smør beregnes ut fra gjeldende produksjonsverdi for fløte korrigert for gjeldende sats for fløte til smør i prisutjevningsordningen. For omregning fra liter råvare til kg vare benyttes gjeldende omregningsfaktor for melk og fløte.

Rentesatsene som er benyttet er fastsatt av Landbruksdirektoratet med hjemmel i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 7 fjerde ledd. Rentesatsen fastsettes per halvår på basis av sammenveining av nominell NIBOR 3-mnd med et tillegg på 0,4 prosentpoeng.

Lagringskostnader

Kostnadsarter som inngår er avskrivning og renter til bygninger og maskiner, vedlikehold, energikostnader og forsikringer. Lagringskostnadene oppgis i øre per kg per måned. Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene er vedtatt anvendt for en periode på fem år, men med mulighet for indeksjustering i tråd med kostnadsutviklingen basert på relevant offentlig statistikk (jf. OR-sak 71/11).

Beregning av satser

Med utgangspunkt i kostnadselementene som er omtalt ovenfor, foreslår Tine satser for reguleringlagring av melkeprodukter for 1. halvår og 2. halvår 2015. I 2015 har det vært reguleringlagring av smør, hvitost, geitost og tørrmelk. Tine foreslår å redusere satsene for alle produktgrupper med unntak av smør i 1. halvår, og en ytterligere reduksjon i 2. halvår. For smør foreslås det en liten økning i 1. halvår og en reduksjon i 2. halvår. Beregningen av satsene er vist i tabeller nedenfor. I den første tabellen er satsene for 2. halvår 2014 vist til sammenligning.

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 1. halvår 2015

			A	B	C=A+B	
	Tilvirknings-	Rente-	Kapital-	Lagrings-	Sats 1. halvår	
	verdi	sats %	kostnader	kostnader	2015	
	kr/kg		(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	
					Sats 2. halvår	
					2014	
					(øre/kg)/md	
Smør	37,80	1,81	5,70	13,12	18,82	18,73
Hvitost	46,12	1,81	6,96	16,24	23,20	24,04
Geitost	63,81	1,81	9,62	18,59	28,21	30,39
Tørrmelk	34,94	1,81	5,27	11,95	17,22	17,85

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 2. halvår 2015

			A	B	C=A+B	
	Tilvirknings-	Rente-	Kapital-	Lagrings-	Sats 2. halvår	
	verdi	sats %	kostnader	kostnader	2015	
	kr/kg		(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	
Smør	37,23	1,56	4,84	13,07	17,91	
Hvitost	46,38	1,56	6,03	16,17	22,20	
Geitost	72,77	1,56	9,46	18,51	27,97	
Tørrmelk	35,08	1,56	4,56	11,90	16,46	

Det er benyttet flere desimaler i beregningene, slik at mindre differanser kan forekomme.

Kapitalkostnadene (A) beregnes som tilvirkningsverdi multiplisert med rentesats dividert på 12 måneder. Lagringskostnadene (B) er beregnet i Tines modell med bakgrunn i regnskapsdata for 2010 og husleiedata for 2011, og foreslås økt i år som følge av indeksregulering. Sats for reguleringslagring (C) fremkommer som summen av kapitalkostnader og lagringskostnader.

Kapitalkostnadene (A) reduseres noe for alle produkter i begge halvår, noe som blant annet kommer av reduserte rentesatser i 1. og 2. halvår 2015. Rentesatsen er redusert fra 2,07 % p.a. i 2. halvår 2014 til 1,81 % p.a. i 1. halvår 2015. I 2. halvår 2015 er rentesatsen redusert til 1,56 % p.a.

I kapitalkostnadene inngår også tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader. Tine opplyser at slike kostnader vil variere fra halvår til halvår. Kalkylene er basert på de aktuelle produksjonsanleggene, noe som fører til variasjoner i produksjonskostnader mellom ulike perioder. Ifølge Tine er hovedårsakene til variasjonene i kalkylene anleggenes produksjonskostnader knyttet til produksjonsvolum, samt alder og teknologi på anlegget. Andel på lager for de ulike artiklene som inngår i satsgrunnlaget vil dessuten kunne variere både mellom år og halvår.

Lagringskostnadene som inngår i satsgrunnlaget (B) ble oppdatert i 2011, ut fra Tines egne regnskaps- og budsjettall (jf. protokoll i Omsetningsrådet 13.12.2011, sak 71/11). Kostnadselementene for avskrivninger/rente, vedlikehold, energi og øvrige driftskostnader ble oppdatert i henhold til data fra Tines regnskap for 2010, mens husleie ble oppdatert ut fra budsjettet for 2011. For beregning av kostnader til husleie ble lagrenes markedsmessige salgsverdi lagt til grunn.

Det ble i OR-sak 71/11 tatt sikte på å anvende dette satsgrunnlaget over de neste fem årene. Samtidig ble det presisert at det kan bli aktuelt å justere i tråd med kostnadsutviklingen

basert på relevant offentlig statistikk. I 2012 og 2013 ble lagringskostnadene holdt uendret, ettersom Tine ikke hadde funnet offentlige indekser som viser kostnadsutviklingen for bygging av denne type lager. Lagringskostnadene ble indeksjustert i 2014 (jf. protokoll i Omsetningsrådet 12.12.2014, sak 64/14) ut fra Statistisk sentralbyrås (SSB) byggekostnadsindeks for boliger, som er en indeks som også er bekreftet brukt for byggekostnadsutviklingen av en av de største aktørene innen fryse- og kjølelagring i Norge. Tine foreslår å legge samme indeks til grunn i år. Denne viser en kostnadsutvikling på 12,9 prosent fra januar 2011 til januar 2015, og 12,5 prosent fra juli 2011 til juli 2015.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått og vurdert Tines søknad om endrede satser for reguleringslagring.

For å beregne satser for reguleringslagring beregner Tine en veid tilvirkningsverdi per produktgruppe med utgangspunkt i de tre viktigste reguleringsartiklene innen hver produktgruppe. Gjennomsnittlig tilvirkningsverdi øker for smør i 1. halvår 2015, mens den reduseres for hvitost, geitost og tørrmelk. I 2. halvår øker den gjennomsnittlige tilvirkningsverdien for alle produkter med unntak av smør som er tilnærmet uendret i forhold til 1. halvår. Varenes tilvirkningsverdi endres som følge av endringer i råstoffverdi og endringer i tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader.

Endringer i råstoffverdien forklares av endringer i omregningsfaktorer, samt endringer i målpris og satser i prisutjevningsordningen for melk (PU). Omregningsfaktorene for ku/geit er hentet fra Tines kalkyler. Ettersom det er Tines omregningsfaktorer som brukes, kan disse variere noe fra anlegg til anlegg fra halvår til halvår. Tidligere år har Tine brukt satser for industrigrupper i prisutjevningsordningen i satsgrunnlaget for reguleringslagring, men ettersom flere av produktene som inngår i satsgrunnlaget er produkter som omsettes i dagligvaremarkedet, er det i årets satsgrunnlag benyttet både dagligvare- og industrisatser. Bruk av dagligvaresatser i satsgrunnlaget for de relevante produktene fører til høyere råstoffverdi for enkelte av produktene sammenlignet med i fjor, spesielt for smør, der det er størst avstand mellom satsene i dagligvare- og industrimarkedet. Økningen i gjennomsnittlig tilvirkningsverdi i 2. halvår kan også forklares av økt målpris og reduserte tilskuddssatser i prisutjevningsordningen fra 1. juli 2015.

Tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader varierer som tidligere år fra produkt til produkt og fra halvår til halvår. Som vist til ovenfor opplyser Tine at hovedårsakene til slike variasjoner er ulike anleggs produksjonskostnad knyttet til produksjonsvolum, alder og teknologi. Kostnadene vil dessuten påvirkes av andel på lager for de ulike artiklene som inngår i satsgrunnlaget, noe som varierer både mellom år og halvår. Landbruksdirektoratet mener at disse forklaringene virker rimelige.

Lagringskostnadene øker noe sammenlignet med 2014, og dette kommer av at Tine foreslår å indeksjustere satsene i henhold til SSBs byggekostnadsindeks for boliger. Satsgrunnlaget for lagringskostnadene ble sist endret i 2011, men ble indeksjustert i 2014 i henhold til nevnte indeks. Landbruksdirektoratet vurderte i fjor denne indeksen som relevant å bruke for å indeksjustere Tines lagringskostnader (jf. OR-sak 64/14).

Tine har lagt til grunn indeksjustering ut fra vedtatte lagringskostnader i 1. og 2. halvår 2011. Bruk av indeksen innebærer dermed 12,9 prosent økning i lagringskostnadene i 1. halvår (økning fra januar 2011–januar 2015) og 12,5 prosent økning i lagringskostnadene i 2. halvår (økning juli 2011–juli 2015). Ettersom alle kostnadselementene i satsene oppdateres per halvår, mener Landbruksdirektoratet som i fjor at det er relevant å indeksjustere satsene på halvårsbasis. Landbruksdirektoratet mener imidlertid indeksjusteringen bør gjøres med utgangspunkt i vedtatte satser for 2014. For 1. halvår 2015 innebærer dette en økning i

lagringskostnadene på 3,3 prosent (januar 2014–januar 2015), og for 2. halvår 2015 innebærer det en økning på 2,4 prosent (juli 2014–juli 2015). Begge metodene for indeksjustering gir samme økning i satsene i øre/kg/mnd. for 2015.

Tine foreslår å redusere satsene for reguleringslagring for hvitost, geitmelk og tørrmelk i 1. halvår 2015. Etter en økning i satsene i 2014, foreslås det en nedgang på mellom 3,5 og 7,2 prosent fra 2. halvår 2014 til 1. halvår 2015 for disse produktene. Satsen for smør økes med 0,5 prosent. Økningen i smørsatsen kommer i hovedsak av at det i 2015 er brukt PU-sats for dagligvaremarkedet for to av produktene i 2015 fremfor industrisats som ble brukt tidligere. I 2. halvår 2015 foreslår Tine en ytterligere reduksjon av satsene for samtlige produkter. Reduksjonen varierer mellom 0,9 og 4,8 prosent sammenlignet med 1. halvår 2015.

Landbruksdirektoratet anbefaler at satsene for reguleringslagring i 2015 godkjennes i samsvar med Tines søknad.

Saksnr.: 077/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Melk - Endringer i Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten	Saksnr.: 15/45291-5

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet viser til Prop 127 S (2014-2015) Jordbruksoppjøret 2015, kap 7.8.2 der det fremgår at avtalepartene er enige om at Landbruksdirektoratet i samarbeid med markedsaktørene skal utrede teknisk justering av kravspesifikasjonen for melk frem mot jordbruksoppjøret 2016. Siden kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten inngår i Omsetningsrådets regelverk, er det Omsetningsrådet som vedtar endringer i kravspesifikasjonen.

Landbruksdirektoratet inviterte alle aktørene i markedsordningen for melk til et møte om kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten 10. september i år, slik at aktørene kunne komme med innspill og synspunkter i forkant av høringen.

8. oktober sendte Landbruksdirektoratet saken på høringen. Høringsfristen ble satt til 15. november. Det er kommet inn fire høringsuttalelser.

Endringsforslaget innebærer at kravspesifikasjonen opprettholder intervaller for fett- og proteininnhold i kumelk og tørrstoffinnhold i geitmelk. Det foreslås imidlertid justeringer av grenseverdiene i intervallene. Det foreslås i tillegg enkelte endringer i andre kvalitetsegenskaper. I tillegg oppdateres henvisningen til Mattilsynets regelverk.

Hjemmel

Kravspesifikasjon for rå melk under forsyningsplikten ble fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 5. desember 2003, og ble besluttet videreført av Omsetningsrådet 8. juni 2010. Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten er fastsatt med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3, tredje ledd.

Forutsetninger

Vedlegg

Høringsbrev fra Landbruksdirektoratet datert 8. oktober 2015.

Hørings svar fra Normilk AS, Tine SA, Synnøve Finden AS og Norges Bondelag

Møtebehandling

Det ble rettet noen skrivefeil i forslaget til vedtak. Deretter enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet vedtar følgende Kravspesifikasjon for rå melk under forsyningsplikten:

KRAVSPESIFIKASJON FOR RÅ MELK UNDER FORSYNINGSPLIKTEN

Fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 5. 12.2003 besluttet av Omsetningsrådet 08.06.2010 videreført med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3 tredje ledd. Endret av Omsetningsrådet 14. desember 2015 og endringene trer i kraft 1. januar 2016.

FORMÅL:

Formålet med kravspesifikasjonen er å angi krav til kvalitet og kjemisk innhold av melk som målprisvare ved noteringspunktet.

DEFINISJON/BESKRIVELSE:

Representantvare ved omsetning av melk er gårdstankbilmelk som er en innsamling av rå ku- eller geitemelk fra flere leverandører. Melken skal ha en hvitaktig farge uten fnokker eller fremmedpartikler av betydning, og den skal ha en normal artstypisk lukt og smak.

Melken skal tilfredsstillende følgende krav til kjemisk innhold:

		Minimum (%)	Maksimum (%)
Kumelk	Fett	3,8	4,4
	Protein	3,1	3,6
Geitemelk	Tørrstoff	10,7	13,5

PRODUKSJON

Melken skal være produsert i henhold til forskrift av 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene, forskrift av 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse, forskrift 22. desember 2008 nr. 1622 om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum og forskrift av 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr.

OPPBEVARING/TRANSPORT:

Under transport og ved ankomst til meierianlegg skal temperaturen i melken ikke overstige 8 °C.

TRANSPORTEMBALLASJE

Transporteres i tankbil/tankvogntog.

MERKING

Med leveransen skal det være en følgeseddel med nødvendige opplysninger om varen. Følgeseddel skal oppbevares hos mottaker minst ett år.

KVALITETSEGENSKAPER**FYSISKE**

Mengde
Temperatur
Forurensing
Fremmedpartikler

KRAV

som deklareret
≤ 8°C
Ikke påvist
Ikke påvist

MIKROBIOLOGISKE

Bac. cereus	antall pr. ml	≤	100
Totalkim	antall pr. ml	≤	200.000
BactoCount/BactoScan		≤	600 000

SPESIELLE KRAV

Antibiotika kumelk:	Ikke påvist
SNAP-Test, alt. Delvotest SP	
Antibiotika geitmelk:	Ikke påvist
Betta-Star, SNAP-Test, alt. Delvotest SP	

LUKT-SMAK

Utseende poeng	≥ 4,0
Lukt-smak poeng	≥ 4,0

Skala for bedømmelse av lukt og smak**Sensorisk bedømmelse:**

(Beskriver 5 poengs vare)

Utseende: Rå melk skal ha en hvitaktig farge, ingen fnokker, og en homogen og lettflytende konsistens.

Lukt/smak: Ren, mild og søtlig smak.

Sensorisk bedømmelse:

5 poengs skala:

5 poeng angir en særdeles god melk uten feil på lukt/smak

4 poeng angir en god melk med ubetydelig feil på lukt/smak

3 poeng angir en melk med merkbar lukt/smaksfeil

2 poeng angir en dårlig melk med sterk lukt/smaksfeil

1 poeng angir en meget dårlig melk med meget sterk lukt/smaksfeil

Anmerk prøvens feil når det gis 3 poeng eller lavere.

Feil ved utseende settes til 2 poeng. For fnokker skal det et betydelig antall til før en setter ned på 2 poeng.

Det angis et felles poeng for utseende og lukt/smak.

Feilnomenklatur:

Anmerkninger	Lukt/smak	Anmerkninger	Utseende
300	Sur	100	Fnokker
303	Besk	190	Fettutkjerning
310	Bismak	191	Blodig
313	Maltsmak		
318	Fôrsmak		
321	Oksidert		
323	Harsk		
325	Salt		

Melk - Endringer i Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten

Landbruksdirektoratet legger frem forslag til endring av Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten.

BAKGRUNN OG PROSESS

Landbruksdirektoratet viser til Prop. 127 S (2014-2015) *Jordbruksoppgjøret 2015*, kap. 7.8.2 der det fremgår at avtalepartene er enige om at Landbruksdirektoratet i samarbeid med markedsaktørene utreder teknisk justering av kravspesifikasjonen for melk frem mot jordbruksoppgjøret 2016. I Prop. 127 S (2014-2015) fremgår blant annet følgende:

«Tall fra Landbruksdirektoratet viser at den gjennomsnittlige årlige protein- og fettprosenten har ligget over øvre grense i kravspesifikasjonen siden henholdsvis 2005 og 2009. Dette er sannsynligvis et resultat av at markedet gradvis har tilpasset seg en endret etterspørselssituasjon, mens kravspesifikasjonen ikke har blitt oppdatert.

Tallgrunnlaget tilsier at det er nødvendig å endre kravspesifikasjonen slik at den blir mer tilpasset dagens etterspørsel og praksis. Dette kan gjøres på flere måter, blant annet ved å heve intervallet, fjerne den øvre grensen eller definere målpris ved en bestemt kvalitet og i større grad la markedet styre tillegg og trekk for fett og protein. Det forutsettes at justeringen ikke medfører økte kostnader i sektoren. Uavhengig av hvilken løsning som velges, forutsetter en endring forankring hos alle aktører. Det er Omsetningsrådet som må vedta endringer i kravspesifikasjonen for melk. Prinsipielt vil endringer i kravspesifikasjonen føre til behov for teknisk endring av målprisen.»

Landbruksdirektoratet viser i tillegg til revidert tildelingsbrev for 2015 fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) der oppdraget også fremgår.

Siden kravspesifikasjonen for melk inngår i Omsetningsrådets regelverk, er det Omsetningsrådet som vedtar endringer i kravspesifikasjonen etter at endringsforslaget har vært på høring i bransjen.

Torsdag 10. september inviterte Landbruksdirektoratet alle aktørene i markedsordningen til møte om kravspesifikasjonen, slik at aktørene kunne komme med innspill og synspunkter i forkant av høringen. Tre av aktørene var representert i møtet mens vi fikk skriftlig tilbakemelding fra en fjerde aktør.

8. oktober sendte Landbruksdirektoratet saken på høringen. Høringsfristen ble satt til 15. november. Det kom inn fire høringsuttalelser.

HØRINGSFORSLAG

Forslaget innebærer at kravspesifikasjonen opprettholder intervaller for fett- og proteininnhold i kumelk og tørrstoffinnhold i geitmelk. Det foreslås imidlertid justeringer av grenseverdiene i intervallene. Det foreslås i tillegg endringer i enkelte andre kvalitetsegenskaper. I tillegg oppdateres henvisningen til Mattilsynets regelverk.

Grunnlag for oppdatering av kravspesifikasjon

Kravspesifikasjonen angir hvilken kvalitet den melken som leveres under forsyningsplikten skal ha. I tillegg har den betydning for målpris, siden representantvaren for melk er definert å være melk som er innenfor kravspesifikasjonen.

Kravspesifikasjon for rå melk under forsyningsplikten ble fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 05.12.2003 og ble videreført av Omsetningsrådet i møte 08.06.2010, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3 tredje ledd.

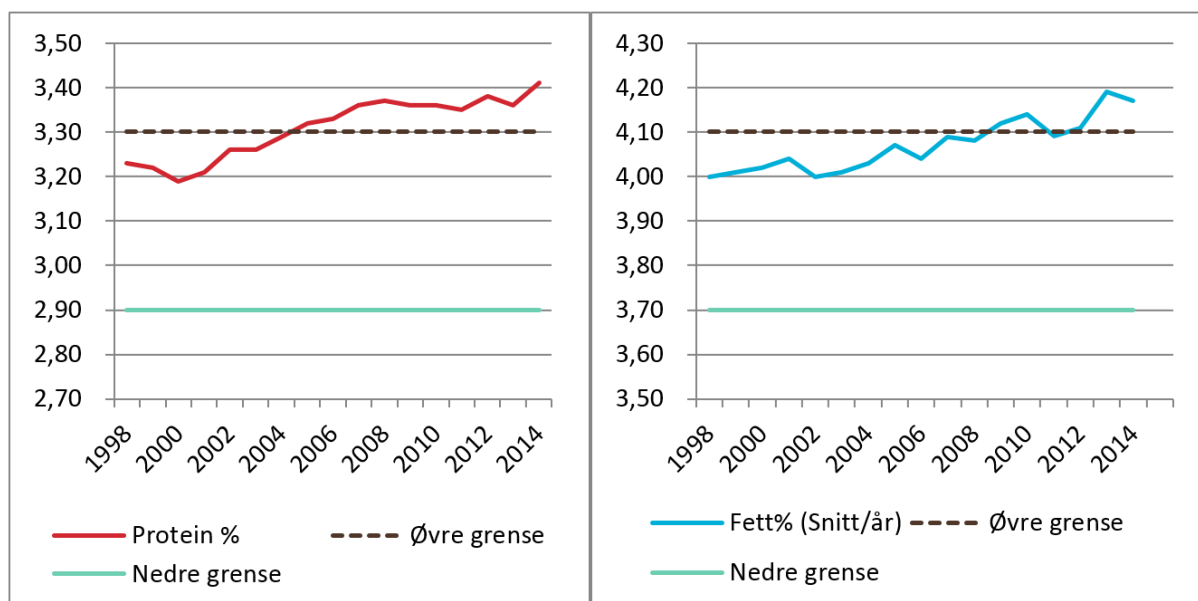
I henhold til kravspesifikasjonen defineres representantvaren på følgende måte:

Representantvare ved omsetning av melk er gårdstankbilmelk som er en innsamling av rå ku- eller geitmelk fra flere leverandører. Melken skal ha en hvitaktig farge uten fnokker eller fremmedpartikler av betydning, og den skal ha en normal artstypisk lukt og smak.

Melken skal tilfredsstillende følgende krav til kjemisk innhold:

		Minimum (%)	Maksimum (%)
Kumelk	Fett	3,7	4,1
	Protein	2,9	3,3
Geitmelk	Tørrestoff	9,9	11,5

Landbruksdirektoratet har fått statistikk fra Tine Råvare som viser historiske gjennomsnittsverdier for fett og protein i melken fra 1998 til 2014.

Figur 1: Gjennomsnittlig årlig protein- og fettprosent i perioden 1998–2014

Figuren viser at gjennomsnittlig årlig fettprosent har ligget over øvre grense siden 2009 mens proteinprosenten har vært over øvre grense siden 2005.

Prinsipielt kan dataene over gi grunnlag for teknisk justering av målpris. Men noteringsprisen har i praksis vært relatert til all omsatt melk som råvare, gjennom Tine Råvare, og ikke kun den andelen av den omsatte melken som faller innenfor nåværende kravspesifikasjon. Noteringsvaren har dermed i flere år (jf. figuren over) hatt en høyere protein- og fettprosent enn kravspesifikasjonen. Det innebærer at ekstra inntekter og kostnader som følge av at melken i gjennomsnitt har hatt høyere kvalitet enn kravspesifikasjonen tilsier, er inkludert i prisen for den omsetningen som har skjedd. Vi

mener at markedet gradvis har tilpasset seg denne situasjonen over noen år, mens kravspesifikasjonen ikke er blitt oppdatert.

Landbruksdirektoratet mener det er nødvendig å endre kravspesifikasjonen slik at den blir mer tilpasset dagens praksis.

Drøfting av ulike alternativer

I Prop. 127 S (2014-2015), kap. 7.8.2 nevnes det tre ulike måter å endre kravspesifikasjonen på. Alternativene er:

1. å heve intervallet,
2. å fjerne den øvre grensen og
3. å definere målpris til en bestemt kvalitet og i større grad la markedet styre tillegg og trekk for fett og protein

Alternativ 1: Å heve intervallet

Å heve intervallet innebærer å endre grensene slik at intervallet blir mer tilpasset dagens situasjon. Dette alternativet må sees på som en teoretisk justering som følge av at en ser en varig utvikling mot et høyere protein- og fettinnhold i kumelk og høyere tørrstoffinnhold i geitmelk nå enn da kravspesifikasjonen ble vedtatt i 2003. Dette alternativet er i realiteten en videreføring av nåværende metode.

Alternativet innebærer at en hever intervallene slik at all melk ligger innenfor intervallet. Det innebærer i så fall at all melk vil være gjenstand for rapportering innenfor målprissystemet, slik den er i dag. Det ansees som formålstjenlig. Det forutsettes at melk som er innenfor kravspesifikasjonen kan betraktes som «normal» melkekvalitet som skal noteres i målprissystemet.

Alternativ 2: Fjerne øvre grense

Dette alternativet innebærer at en kun har minimumsgrenser for protein, fett og tørrstoffinnhold i kravspesifikasjonen. Dette alternativet vil i praksis være mye likt alternativ 1. Forskjellen ligger i at «normal» kvalitet ikke har en øvre grense når det gjelder fett- og proteininnhold i kumelk, samt tørrstoffprosent i geitmelk.

I forhold til forsyningsplikten innebærer dette at de som benytter seg av forsyningsplikten er sikret en minimumskvalitet på melka. Det innebærer ingen endring i forhold til dagens kravspesifikasjon som også sikrer at de som benytter seg av markedsregulators forsyningsplikt har krav på melk av en minimumskvalitet.

I forhold til notering av målpris, vil det i praksis heller ikke bety endringer. I praksis har all melk som Tine Råvare har levert til foredling vært omfattet i beregningsgrunnlaget for noteringsprisen. Prinsipielt vil dette alternativet inkludere spesialkvaliteter (basert på fett- og proteininnhold) i noteringsgrunnlaget. Tidligere har det vært konkludert med at spesialkvaliteter skal være inkludert i noteringsgrunnlaget.

Dersom markedet etterspør f. eks. spesialkvaliteter av melk med et langt høyere innhold av protein eller fett, vil det kunne innfris gjennom genetisk utvikling eller bruk av andre raser og endret føring. Slike spesialkvaliteter vil i dette alternativet behandles som «normal» melk. Det kan imidlertid være hensiktsmessig at systemet kan ha en åpning for at spesialkvaliteter kan behandles på en annen måte enn normalkvalitet, siden spesialkvaliteter gjerne også har høyere produksjonskostnader, noe som kan innebære en høyere pris.

Alternativ 3: Å definere målpris til en bestemt kvalitet og i større grad la markedet styre tillegg og trekk for fett og protein

Dette alternativet innebærer at kravspesifikasjonen fastsettes til et bestemt nivå, for eksempel 4,0 prosent fett og 3,2 prosent protein. Målpris knyttes til denne kvaliteten. Dersom melken inneholder mindre fett og protein, vil prisen settes ned. Dersom melken inneholder mer fett og protein, vil melken gis et pristillegg.

Dette alternativet innebærer at prissystemet må legges om i forhold til dagens ordning. De som mottar melk under forsyningsplikten vil betale ut fra den kvaliteten de får på melken. Det innebærer at de som får en dårligere kvalitet enn kravspesifikasjonen betaler mindre og omvendt. I dagens system må en som mottar melk med en proteinprosent på 3,0 og en som mottar melk med en proteinprosent på 3,3 betale det samme. Et system med tillegg og trekk ut fra kvalitet kan således oppleves som mer markedstilpasset.

Dette alternativet vil imidlertid innebære ekstra kostnader for bransjen, siden det vil kreve at marknadsregulator tar prøver for hvert lass de leverer og analyserer prøvene som grunnlag for faktura til aktør. Slike prøver tas ikke i dag, og ekstra målinger vil således medføre ekstrakostnader for bransjen.

Landbruksdirektoratet anbefaler alternativ 1

Landbruksdirektoratet mener ut fra en helhetsvurdering at alternativ 1 vil være det beste alternativet. Dagens systemer for kvalitetsmåling kan videreføres og det medfører således ikke ekstrakostnader for bransjen.

Alternativ 2 vil også kunne fungere, mens alternativ 3 ikke anbefales på det nåværende tidspunkt.

Forutsatt at grensene for protein, fett og tørrstoffinnhold fastsettes på riktig nivå, vil en kunne videreføre praksisen med at så å si all melk inngår i grunnlaget for beregning av om målpris oppnås.

Målinger av fett, protein og tørrstoff – månedstall per fylke

Gjennomsnittlig proteinprosent varierer innenfor det enkelte år fra måned til måned og fra område til område. Det samme gjelder for gjennomsnittlig fettprosent. Ved forrige gjennomgang av kravspesifikasjonen i 2002 varierte den månedlige proteinprosenten for Tines fem regioner fra +/-0,10 prosentpoeng sammenlignet med landsgjennomsnittet for året. Tilsvarende variasjon for fettprosenten var fra -0,20 prosentpoeng til + 0,16 prosentpoeng. Det er videre grunn til å anta at variasjonsbredden både i proteininnhold og fettprosent er enda større om en ser på enkeltleveranser av melk til meieri gjennom året.

Landbruksdirektoratet har derfor innhentet statistikk fra Tine Råvare som viser månedlige gjennomsnittsverdier for fett- og proteininnhold i kumelk, samt tørrstoffinnhold i geitmelk per fylke. Tallgrunnlaget er basert på måling hos produsentene til Tine. Tine foretar måling hos produsent fire ganger i måneden, som grunnlag for betaling for fett og protein til produsent.

Tabellen under viser min- og maks-verdier, samt variasjon i gjennomsnittstall per måned og fylke for Tines produsenter (eks. Oslo fylke).

	Kumelk - Fett			Kumelk - Protein			Geitmelk - Tørstoff		
	Min	Max	Var-bredde	Min	Max	Var-bredde	Min	Max	Var-bredde
2010	3,92	4,30	0,39	3,25	3,51	0,26	10,80	13,71	2,91
2011	3,92	4,26	0,34	3,25	3,45	0,20	10,70	13,86	3,16
2012	3,92	4,30	0,39	3,27	3,49	0,22	10,75	14,04	3,30
2013	3,98	4,38	0,40	3,25	3,47	0,21	10,72	13,98	3,25
2014	3,95	4,37	0,42	3,30	3,52	0,22	11,05	13,72	2,67

Landbruksdirektoratet har gjort en analyse av dataene for å se på konsekvensene av eventuelle endringer i grenseverdiene for fett, protein og tørstoff. Kravspesifikasjonen legges til grunn for melk som representantvare. Det innebærer at en ved beregning av om målpris er oppnådd legger til grunn noteringspris for melk som er innenfor kravspesifikasjonen. I så måte er det av betydning at størstedelen av den omsatte melken er innenfor kravspesifikasjonen. Landbruksdirektoratet har derfor vektlagt dette hensynet i vårt forslag til nye grenseverdier i kravspesifikasjonen.

Konsekvenser av endringer i grensene for fett

Dersom minimumsgrensen for fett i kumelk økes med 0,1 prosent, til 3,8 prosent, ligger alle historiske observasjoner på måneds- og fylkesnivå over minimumsgrensen fra og med 2011. Vi mener tallgrunnlaget viser at det er forsvarlig å endre minimumsgrensen til 3,8 prosent.

Når det gjelder maksimumsgrensen, så har vi undersøkt hvordan det slår ut på de historiske dataene dersom grensen økes med 0,2 prosentpoeng. En økning av maksimumsgrensen med 0,2 prosent, til 4,3 prosent, fører til at mellom 94 og 100 prosent av observasjonene for perioden 2010 til 2014 ligger under øvre grense. Den laveste prosenten var observert i 2013, som var det året gjennomsnittlig fettprosent var på et historisk høyt nivå. I ettertid har gjennomsnittlig fettprosent gått noe ned igjen. Landbruksdirektoratet antar at tallene fra 2013 har sammenheng med underskuddssituasjonen for fett og importen av smør mot slutten av 2012. For å løse utfordringene denne situasjonen skapte, brukte Tine blant annet sitt rådgivningsapparat for å motivere produsentene til å endre fôringen for å øke fettinnholdet i melken. Landbruksdirektoratet har tolket de innspill som har kommet fra bransjen om at en økning av maksimumsgrensen for fettprosent i denne størrelsesorden er hensiktsmessig. Landbruksdirektoratet mener at tallgrunnlaget som er analysert viser at det er forsvarlig å øke maksimumsgrensen med 0,2 prosentpoeng, til 4,3 prosent. For å være på den sikre siden og også ta høyde for at fettprosenten kan øke noe fremover foreslår vi å øke maksimumsgrensen med 0,3 prosentpoeng, til 4,4 prosent.

Konsekvenser av endringer i grensene for protein

Landbruksdirektoratet har gjort tilsvarende analyse av dataene for proteininnhold i melken. En økning av minimumsgrensen med 0,2 prosentpoeng, til 3,1 prosent, viser at alle historiske observasjoner på måneds- og fylkesnivå ligger over 3,1 prosent.

En økning av maksimumsgrensen med 0,2 prosentpoeng, til 3,5 prosent, viser tilsvarende at mellom 98 og 100 prosent av de historiske observasjonene på måneds- og fylkesnivå ligger under maksimumsgrensen.

Landbruksdirektoratet mener det ut fra analysert tallgrunnlag er forsvarlig at både minimums- og maksimumsgrensen økes med 0,2 prosentpoeng. Vi anbefaler imidlertid at maksimumsgrensen økes med 0,3 prosentpoeng, til 3,6 prosent, for å ta høyde for eventuell fremtidig økning i proteinprosenten i melken.

Konsekvenser av endringer i grensene for tørrstoffinnhold i geitmelk

En økning av minimumsgrensen for tørrstoffinnhold i geitmelk med 0,8 prosentpoeng til 10,7 prosent, innebærer at alle historiske observasjoner på måneds- og fylkesnivå ligger over nedre grense.

En økning av maksimumsgrensen for tørrstoff med 2,0 prosentpoeng til 13,5 prosent innebærer at mellom 98 og 99 prosent av alle historiske observasjoner på måneds- og fylkesnivå ligger under maksimumsgrensen.

Tallgrunnlaget viser at det er grunnlag for å øke minimumsgrensen for tørrstoff i geitmelk til 10,7 prosent og maksimumsgrensen til 13,5 prosent.

Forslag til endringer i kravspesifikasjonen

Tallmaterialet vi har fått fra Tine viser at det er nødvendig med endringer i grensene for protein og fett i kravspesifikasjonen. Ut fra de analysene Landbruksdirektoratet har gjort av tallgrunnlaget foreslår vi følgende endringer i grenseverdiene for fett- og proteininnhold i kumelk og tørrstoffinnhold i geitmelk:

		Minimum (%)	Maksimum (%)
Kumelk	Fett	3,8	4,4
	Protein	3,1	3,6
Geitmelk	Tørrstoff	10,7	13,5

Landbruksdirektoratet mener at dette forslaget går i samme retning som det flere av aktørene har gitt uttrykk for så langt i prosessen.

Henvisning til regelverk underlagt Mattilsynets myndighetsområde endres

Gjeldende kravspesifikasjon henviser til at melken skal være produsert i henhold til forskrift av 30. juni 1995 nr. 636 om produksjon og omsetning mv. av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkter. Denne forskriften ble opphevet i forskrift 22. desember 2008 om oppheving og endring i forskrifter som følge av fastsettelse av forskrift om næringsmiddelhygiene, forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse, forskrift om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum og forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr.

Det er derfor nødvendig å endre denne henvisningen i gjeldende kravspesifikasjon, slik at den blir i samsvar med gjeldende regelverk.

Landbruksdirektoratet foreslår følgende tekst under overskriften «Produksjon» i kravspesifikasjonen:

Melken skal være produsert i henhold til forskrift av 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene, forskrift av 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse, forskrift 22. desember 2008 nr. 1622 om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum og forskrift av 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr.

Andre kvalitetsegenskaper – krav

Når det gjelder andre kvalitetsegenskaper og krav har Landbruksdirektoratet mottatt innspill fra Q-meieriene med forslag til enkelte endringer samt også synspunkter og innspill fra andre aktører på møtet om kravspesifikasjon den 10. september.

Temperatur

Gjeldende kravspesifikasjon har krav om at melken har en temperatur som er 10 grader celsius eller lavere. Q-meieriene mener kravet til temperatur kan senkes fra 10 grader. Q-meieriene hevder at den melken som leveres til deres anlegg sjelden eller aldri er over 6 grader ved ankomst.

Landbruksdirektoratet foreslo ingen endringer i temperaturkravet i høringsbrevet, men ba om synspunkter på forslaget om å senke kravet.

På møtet den 10. september ble det foreslått å supplere kravspesifikasjonen med krav til vanninnhold (evt. frysepunkt) og pH-verdi i melken. I henhold til Norsk Meierikalender 2015 utgitt av Norske Meierifolks Landsforening er melkens frysepunkt oppgitt på følgende måte: «For blandingsmelk angis melkens frysepunkt til – 0,530 grader celsius (0,515-0,540 grader celsius)». Landbruksdirektoratet ba i høringsbrevet om synspunkter på om dette er et krav som bør inn i kravspesifikasjonen.

Mikrobiologiske kvalitetsegenskaper

Landbruksdirektoratet har fått innspill fra Q-meieriene om at krav til mikrobiologiske egenskaper bør justeres. Q-meieriene begrunner dette blant annet med at både Tine og Q-meieriene i dag måler bakterier i melken. BactoScan og BactoCount er ulike analysemetoder som måler bakterier i melken. Q-meieriene viser til at de nå har over 10 års erfaring med å måle bactoScan. Q-meieriene mener deres rutine har vist seg å være bra for å sikre god kvalitet på melken som kommer inn til meieriet.

BactoCount er en målemetode som er raskere enn måling av totalkim. Tine benytter denne metoden i tillegg til måling av totalkim.

Landbruksdirektoratet mener det er grunnlag for at måling av bakterier ved bruk av BactoScan/BactoCount kan inngå i kravspesifikasjonen ettersom begge meieriselskapene med egne melkeprodusenter måler dette. Totalkim på mindre enn 300 000 tilsvarer BactoCount/BactoScan på mindre enn 1 000 000. Landbruksdirektoratet forslår derfor at denne verdien brukes i kravspesifikasjonen.

På møtet den 10. september fremkom et ønske om å redusere kravet til totalkim fra 300 000 til 200 000. Begrunnelsen er at kravet om totalkim gjelder måling fra meieriets tank, derfor bør kravet være lavere for måling av melk på tankbilen. Landbruksdirektoratet ba i høringsbrevet om synspunkter på dette forslaget.

Landbruksdirektoratet ba i høringsbrevet om synspunkter og begrunnelser for eventuelle forslag til endringer når det gjelder mikrobiologiske kvalitetsegenskaper.

Lukt og smak

Gjeldende kravspesifikasjon fastsetter at både utseende og lukt-smak skal være på minst 4,0 poeng. Det er kommet innspill om å konkretisere hvilken skala poengene hentes fra. Landbruksdirektoratet har innhentet skalaen som er lagt til grunn for bedømmelse av lukt og smak i kravspesifikasjonen. Landbruksdirektoratet foreslo i høringsbrevet at den blir en del av kravspesifikasjonen.

HØRINGSUTTALELSER

Det kom inn fire høringsuttalelser. Disse var fra : Normilk AS, Tine SA, Synnøve Finden AS og Norges Bondelag.

Normilk AS

Normilk AS støtter direktoratets konklusjoner angående oppdatering av kravspesifikasjonene. De mener det ikke er en fordel for aktørene med ytterligere kostnader i forbindelse med fastsettelse av fett og protein for leveransene. Normilk mener det heller ikke er hensiktsmessig at det innføres nye grenser for mikrobiologiske kvalitetsegenskaper som ikke er i samsvar med animaliehygieneforskriften FOR-2008-12-22-1624.

Tine SA

Tine SA støtter forslaget om en justering av eksisterende intervaller for kjemisk innhold, med de foreslåtte grenseverdiene. Tine mener likevel at alternativet med et fastsatt referansepunkt og variasjon i verdi ut fra dette vil være mest riktig, fordi melkens tørrstoff er avgjørende for utbytte og hvilken verdi melken kan gi grunnlag for i markedet. Tine har ikke fått utredet dette tilstrekkelig til at de kan foreslå en slik overgang. Tine varsler imidlertid at de i løpet av 2016 vil se på alternative metoder for måling/fastsetting av tørrstoff på de enkelte leveransene. Tine skriver at de ønsker å drøfte eventuelt forslag til en overgang til punktprising med aktørene før de fremmer forslaget. Videre skriver de at en innføring av dette alternativet vil kreve en omlegging av prissystemet, noe som må utredes i dialog med forvaltningen.

Tine mener det er grunnlag for å skjerpe kravene til temperatur på melk under transport og ved ankomst meieri fra ≤ 10 grader celsius til ≤ 8 grader celsius.

Tine mener også det er grunnlag for å skjerpe kravene til totalkim på rå melk. Tine foreslår at kravene målt ved BactoCount/BactoScan reduseres fra $\leq 1\ 000\ 000$ til $\leq 600\ 000$. Dette tilsvarer totalkim målt med platespredning på $\leq 180\ 000$.

Tine peker på at begge disse endringene medfører strengere krav til arbeid utført i regi av Tine Råvare. Dette vil kunne føre til økt vraking av melk og tilsvarende økte kvalitetskostnader. Målinger av lassprøver foretatt i 2015 indikerer at ca. 0,2 prosent av disse var mellom 600 000 og 1 000 000 målt med BactoCount. Tine mener likevel at dette nå er et riktig skritt å ta for i størst mulig grad å etterkomme ønsker fra industriaktørene.

Tine støtter også de andre endringsforslagene som henvisning til regelverk under Mattilsynet og konkretisering av lukt/smak – bedømmelse.

Synnøve Finden AS

Når det gjelder «Andre kvalitetsegenskaper» har Synnøve Finden spilt inn at de ønsker at frysepunkt inkluderes i kravspesifikasjonen for å forhindre vanninnblanding i melken. Videre ønsker de redusert krav til totalkim og redusert maksimaltemperatur. De har også spilt inn at de ønsker nulltoleranse for patogene bakterier.

Synnøve Finden skriver videre følgende: «Når det gjelder hovedtemaet for direktoratets omtale i høringsbrevet, kan vi ikke se at det er foretatt noen drøfting eller konsekvensanalyse av hva som bør oppnås gjennom et prissystem og tilhørende kvalitetskrav, og hva som er formålstjenlige bestemmelser i denne forbindelse.» Videre påpeker de at de ikke er kjent med noen utredning som har foregått i noe samarbeid med aktørene, og de innspillene de fikk komme med på møte 10. september, er knapt fulgt opp, og i hvert fall ikke drøftet.

Synnøve Finden skriver at det viktigste prinsippet, også når det gjelder dette området, er at systemet bidrar til at de får tilgang til råvare på like vilkår med Tine selv. Slik sett bør systemet hindre at Tine kan styre melkeleveransene slik at råvare som leveres til Synnøve Finden har lavere proteininnhold enn råvare til Tines egne ysterier. Synnøve Finden skriver at de ikke har grunnlag for å si at Tine driver slik styring i dag, men de mener systemet åpner for dette. Videre mener de at kravspesifikasjonen for rå melk, og prissystemer som hører med i dette bildet burde vært utredet.

Synnøve Finden mener det burde være en sammenheng gjennom verdikjeden mellom hva industrien etterspør av kvaliteter på melken, og hva bonden får betalt når han leverer melk av ulik kvalitet. Tine har fett- og proteinavregning til bonde, men all melken som Tine samler inn inngår deretter på en måte i et uspesifisert «melkebasseng» under noteringsprisen som forsyningsplikten utøves til.

Synnøve Finden mener høringen ikke tar opp de viktigste spørsmålene som burde vært drøftet, verken når det gjelder kvalitetskrav tilknyttet næringsmiddelhygiene og helse, mv. eller når det gjelder samfunnsøkonomiske hensyn knyttet til effektiv ressursutnyttelse og rasjonelle incitament i markedene tilknyttet verdikjeden for melk og meierivarer.

Norges Bondelag

Norges Bondelag varsler i sitt høringssvar at de mener avtalepartene må drøfte om den kvalitetsforbedringen som har skjedd for melken skal få konsekvenser gjennom en teknisk justering av målprisen for melk.

Norges Bondelag mener at gjeldende kravspesifikasjon i realiteten ikke har noen praktisk betydning og heller ingen konsekvens for målprisuttaket. Dette begrunnes ut fra at selv om gjennomsnittlig proteininnhold og fettinnhold ligger utenfor kravspesifikasjonen, så veies likevel all melken inn i noteringsprisen. Det tas ikke systematisk fett- og proteinprøver av melken som andre aktører kjøper av Tine, men det er ingen grunn til å anta at denne melken ligger lavere i fett- eller proteininnhold enn nedre grense. De mener en heving av intervallet med 0,2-0,3 prosentpoeng, slik at en større del av melken ligger innenfor kravspesifikasjonen ikke vil ha noen praktiske konsekvenser for målprisuttaket. Dersom en velger dette alternativet mener Norges Bondelag at det kun skal være det melkevolumet med tilhørende pris som befinner seg innenfor intervallgrensene som skal inngå som rapporteringsgrunnlag i noteringsprisen.

Norges Bondelag mener den beste løsningen er å finne i alternativ 3; «definere målpris til en bestemt kvalitet og i større grad la markedet styre tillegg og trekk for fett og protein.» Dette betinger imidlertid at all melk som selges under forsyningsplikten må prøvetas for fett og protein. Bondelaget mener at selv om dette isolert sett vil kunne ha en kostnad, mener de at det også vil være en inntektsside ved at kjøper av melk til enhver tid har kunnskap om innholdet og kan optimalisere videreførelinga. Bondelaget påpeker at dette systemet vil ligge nær opptil det vi har for matkorn, og at en derfor kan bygge på erfaringer fra markedsordningen for korn ved en systemomlegging.

Når det gjelder andre kvalitetskrav har Norges Bondelag spilt inn at de støtter Q-meierienes forslag om skjerpet krav til bakterieinnhold i melken og anbefaler at kravet til total kim senkes til 200 000. Videre mener de at kravet til temperatur kan senkes noe fra 10 grader celsius.

LANDBRUKSDIREKTORATETS VURDERING

Landbruksdirektoratet har gjennomgått høringssvarene og vurdert relevante innspill til høringsforslagene. Enkelte innspill er imøtekommet, mens andre innspill er vurdert som ikke riktig å imøtekomme. Enkelte innspill er vurdert å ligge utenfor mandatet for høringen, og disse er ikke kommentert her.

Vurdering av kjemisk innhold

Forslaget om endring av grenseverdier for fett- og proteininnhold i kumelk og tørrstoffinnhold i geitmelk støttes av Normilk og Tine i høringen.

Synnøve Finden mener det bør være en sammenheng gjennom verdikjeden mellom hva industrien etterspør av kvaliteter i melken, og hva bonden får betalt når han leverer melk av ulik kvalitet. Alternativ 3 i høringsbrevet «Å definere målpris til en bestemt kvalitet og i større grad la markedet styre tillegg og trekk for fett og protein» er mer i tråd med dette ønsket enn det alternativet som Landbruksdirektoratet anbefalte i høringen. Alternativ 3 er for øvrig det alternativet Norges Bondelag mener er den beste løsningen. Dette alternativet vil imidlertid innebære ekstrakostnader for bransjen siden det vil kreve at markedsregulator tar prøver for hvert lass de leverer og analyserer prøvene som grunnlag for faktura til aktør. Slike prøver tas ikke i dag, og ekstra målinger vil således medføre ekstrakostnader for bransjen. En av forutsetningene fra jordbruksavtalepartene for teknisk justering av kravspesifikasjonen er at «*justeringen ikke medfører økte kostnader i sektoren*». Norges Bondelag peker på at de mener alternativ 3 også vil ha en inntektsside ved at kjøper av melken til enhver tid vil ha kunnskap om innholdet og kan optimalisere videreføringen. Landbruksdirektoratet er usikker på hvor stor en eventuell inntektsside av dette vil være, siden vi er av den oppfatning at industrien tar prøver av melken før den brukes i produksjonen. Også Normilk påpeker at det ikke er en fordel for aktørene med ytterligere kostnader i forbindelse med fastsettelse av fett- og proteininnhold for leveransene.

Tine bemerker at de støtter høringsforslaget og anbefaler en justering av eksisterende intervall. De påpeker imidlertid at de mener alternativet med et fastsatt referansepunkt og variasjon i verdi ut fra dette vil være det som er mest riktig, fordi det er melkens tørrstoff som er avgjørende for utbytte og hvilken verdi melken kan gi grunnlag for i markedet. Tine anbefaler imidlertid ikke dette alternativet fordi de må vurdere alternative metoder for måling/fastsetting av tørrstoff på de enkelte leveransene. I tillegg krever dette alternativet en omlegging av prissystemet som må utredes.

Landbruksdirektoratet er enig i at alternativet med et fastsatt referansepunkt kan gi en mer markedstilpasset løsning. Gitt at enkeltaktører systematisk får tildelt melk som har dårligere kvalitet enn gjennomsnittsmelken, vil de kunne kompenseres for dette gjennom redusert pris i alternativ 3. I motsatt tilfelle vil aktører som eventuelt systematisk får tildelt melk som har høyere kvalitet enn gjennomsnittsmelken, måtte betale ekstra for dette. I praksis har vi imidlertid ikke holdepunkter for å hevde at det er aktører som systematisk får avvikende kvalitet i dagens system og at dette eventuelt medfører forskjellsbehandling av aktører.

Selv om alternativ 3 representerer en mer markedstilpasset løsning, vil Landbruksdirektoratet likevel ikke anbefale en slik løsning på det nåværende tidspunkt, siden den vil medføre ekstra kostnader til næringen, noe som vi oppfatter er et brudd på en av forutsetningene fra avtalepartene. Samtidig er heller ikke industrien klar til å gjennomføre en slik endring nå. Direktoratet mener alternativ 3 kan bli en aktuell løsning i fremtiden, dersom bransjen finner kostnadseffektive løsninger for kvalitetsmåling, og en kommer frem til en hensiktsmessig kobling til målprissystemet.

Landbruksdirektoratet mener forslaget om å heve intervallet for innhold av fett, protein og tørrstoff, slik at intervallet blir tilpasset dagens situasjon, i realiteten er en videreføring av dagens system. Forslaget innebærer ingen ulemper for aktørene sammenlignet med dagens situasjon, tvert imot innebærer endringen at de som kjøper melk under forsyningsplikten vil få en rettighet til melk av høyere kvalitet enn tidligere, uten ekstra kostnader.

Landbruksdirektoratet mener at det var *tallgrunnlaget*, som viser at den gjennomsnittlige årlige protein- og fettprosenten har ligget over øvre grense i kravspesifikasjonen siden henholdsvis 2005 og 2009, som var hovedårsaken til at avtalepartene ba om at Landbruksdirektoratet utredet teknisk justering av kravspesifikasjonen. En endring av dagens løsning, slik at den blir oppdatert i henhold til dette datagrunnlaget må derfor være innenfor mandatet for utredningen. Endringer i eksempelvis forsyningsplikten eller prissystemet for øvrig oppfatter Landbruksdirektoratet å ligge utenfor det mandat vi har fått av avtalepartene. Landbruksdirektoratet opprettholder således høringsforslaget på dette

punkt.

Vurdering av «Andre kvalitetsegenskaper»

Landbruksdirektoratet foreslo ingen endringer i temperaturkravet i høringsforslaget, men ba om synspunkter på Q-meierienes forslag om å skjerpe kravet. Tine foreslår at kravet til temperatur på melk under transport og ved ankomst meieri kan endres til ≤ 8 grader celsius. Tine har således imøtekommet Q-meierienes ønske om skjerpet krav. Norges Bondelag støtter også forslaget fra Q-meieriene og går inn for at kravet til temperatur kan senkes noe fra 10 grader celsius. Dette innebærer at både representanter for meieriene og produsentene mener dette er en riktig endring. Landbruksdirektoratet anbefaler at kravspesifikasjonen endres slik Tine foreslår.

Når det gjelder mikrobiologiske kvalitetsegenskaper foreslo Landbruksdirektoratet i høringen at måling av bakterier kan inngå i kravspesifikasjonen som BactoCount/BactoScan, men vi foreslo ingen endringer når det gjaldt krav til totalkim. Landbruksdirektoratet ba imidlertid om synspunkter på skjerpede krav til bakterieinnhold i høringen. Tine foreslår i sitt høringssvar å skjerpe kravet når det gjelder bakterier, og imøtekommer således ønsker fra industrien. Tine foreslår BactoCount/BactoScan verdi på $\leq 600\ 000$ og verdi for totalkim på $\leq 180\ 000$. Bondelaget støtter også Q-meierienes ønske om en reduksjon i kravet til bakterieinnhold (totalkim) imøtekommes, og at dette senkes til 200 000. Landbruksdirektoratet slutter seg til dette forslaget.

Synnøve Finden har spilt inn at de ønsker at krav til frysepunkt inkluderes i kravspesifikasjonen for å forhindre vanninnblanding. Frysepunkt er et nytt krav som ikke tidligere har vært en del av kravspesifikasjonen. Tine opplyser at de regelmessig tar prøver av leverandørmelk for å kontrollere frysepunkt. I årene 2010 – 2014 tok Tine 558 921 frysepunktprøver. Av disse prøvene var det 0,094 prosent som resulterte i kvalitetstrekk. Hittil i 2015 er 0,055 prosent som har resultert i kvalitetstrekk. Tine mener det er unødvendig å pådra seg kostnader ved ekstra frysepunktprøver av tankbilmelk, spesielt ettersom leveransene til aktørene er oppsamling fra mange leverandører. Landbruksdirektoratet er ikke kjent med at dagens regelverk har medført problemer for industrien når det gjelder mottak av melk med vanninnblanding. Samtidig er det klart at Tine regelmessig tar leverandørprøver for å forebygge vanninnblanding. Et nytt krav om frysepunkt i kravspesifikasjonen vil medføre økte kostnader til prøvetaking på tankbilene. Ut fra vurderingen ovenfor mener Landbruksdirektoratet det ikke er grunnlag for å gjøre endringer i regelverket på dette punkt.

Synnøve Finden har også spilt inn at de ønsker nulltoleranse for patogene bakterier i kravspesifikasjonen. Også dette er et forslag om et nytt krav i kravspesifikasjonen. Kravene i gjeldende kravspesifikasjon er basert på faglige vurderinger. Et krav om nulltoleranse for patogene bakterier vil, slik Landbruksdirektoratet oppfatter det, medføre behov for pasteurisering av melken før den blir levert meieri. Dette vil medføre betydelige ekstrakostnader for næringen, og anses å være et urimelig krav. Landbruksdirektoratet er av den oppfatning at gjeldende kravspesifikasjon og hygienebestemmelser i Mattilsynets regelverk fungerer tilfredsstillende på dette punkt. Vi kan således ikke se at det er grunnlag for å gjøre endringer i kravspesifikasjonen på dette punkt.

Andre innspill

Synnøve Finden skriver i sitt høringssvar at de ikke er kjent med noen utredning som har foregått i noe samarbeid med aktørene. Landbruksdirektoratet viser til at alle aktørene i bransjen ble invitert til møte om endringer i kravspesifikasjonen 10. september i år og den etterfølgende høringen av endringsforslagene. Landbruksdirektoratet anser at dette er en normal saksbehandlingsprosess i forbindelse med regelverksendringer.

Når det gjelder eventuelle konsekvenser av teknisk justering av kravspesifikasjonen med hensyn til teknisk justering av målpris, så er dette en sak som avtalepartene må vurdere.

Temaet behandles derfor ikke her.

Det er også kommet andre innspill som Landbruksdirektoratet mener ligger utenfor mandatet for teknisk justering av kravspesifikasjonen. Disse er derfor ikke kommentert her.

Saksnr.: 078/15	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Grønt - Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk - Budsjett 2016	Saksnr.: 15/56812-1

Beskrivelse

Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG), GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS), Fruktlagerinspektøren, Økern Torvhall, Fagforum Potet og Opplysningskontoret for blomster og planter (OBP) søker om økonomisk støtte til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2016.

Ordningen Avsetningstiltak hagebruk består av to delordninger: Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk og Avsetningstiltak for hagebruk og potet. Ved jordbruksoppkjøret i 2015 ble partene enige om å slå ordningene sammen, og videreføre dagens bevilgning. Omsetningsrådet har myndighet til å forvalte den samlede bevilgningen. Et evt. underforbruk godskrives fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Ovennevnte organisasjoner søker om kr 24 318 000 til sine planlagte tiltak for 2016. Til sammenligning ble det søkt om kr 20 928 000 for 2015.

OFG søker om kr 21 920 000 000 til sine aktiviteter for 2016, mens Økern Torvhall, Fagforum Potet, Fruktlagerinspektøren og GPS – produsentrettet rådgivning søker om henholdsvis kr 400 000, kr 150 000, kr 648 000 og kr 700 000 til sine. OBP som tidligere ikke har søkt midler til sine aktiviteter, søker for 2016 om kr 500 000.

Landbruksdirektoratet innstiller på å tildele OFG kr 18 920 000 for 2016, mens Økern Torvhall og Fagforum Potet tildeles henholdsvis kr 210 000 og kr 140 000. Landbruksdirektoratet innstiller på å tildele GPS kr 650 000 til produsentrettet rådgivning og kr 625 000 til fruktlagerinspektøren for 2016. Organisasjonene nevnt over tildeles de samme beløp for 2016 som de ble tildelt for 2015. Landbruksdirektoratet mener at OBPs søknad ligger utenfor det som det kan bevilges midler til etter omsetningsloven, og må av den grunn avslås.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysnings-virksomhet § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 hjemlet i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11.

Forutsetninger

Vedlegg

Med brev av 14.10.2015 oversender Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker sin søknad om midler for 2016 (vedlegg: markedsplan og budsjett).

Med brev av 14.10.2015 oversender GrøntProdusentenes Samarbeidsråd søknad om midler til produsentrettet rådgivning i 2016.

Med brev av 14.10.2015 oversender GrøntProdusentenes Samarbeidsråds budsjett og arbeidsplan for fruktlagerinspektøren for 2016, budsjett er datert 30.09.2015 og arbeidsplan

20.09.2015.

Søknad om tilskudd til faglige tiltak hagebruk for 2016 fra Økern Torvhall (søknad og budsjett, begge datert 15.10.2015).

Søknad om tilskudd til Fagforum potet 2016 (søknad og budsjett, begge datert 15.10.2015).

Søknad om tilskudd fra OBP er datert 30.10.2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for de ulike områdene godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2016 anvendes inntil kr 20 545 000 fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG) kan anvende inntil kr 18 920 000.
2. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil kr 650 000.
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil kr 625 000.
4. Økern Torvhall kan anvende inntil kr 210 000.
5. Fagforum Potet kan anvende inntil kr 140 000.

Grønt - Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk - Budsjett 2016

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk omfatter disse tre hovedområdene:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker
2. Produsentretta rådgivning
3. Felles faglige tiltak

For 2015 er det i jordbruksavtalen bevilget 20,5 mill. kr til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk. Omsetningsrådet har for 2015 anvendt kr 20 545 000 til følgende:

• Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG)	kr 18 920 000
• Produsentretta rådgivning	
- Tiltak i regi av GrøntProdusentenes samarbeidsråd (GPS)	kr 650 000
- Fruktlagerinspektøren	kr 625 000
• Felles faglige tiltak	
- Økern Torvhall	kr 210 000
- Fagforum Potet	kr 140 000

Ordningen Avsetningstiltak hagebruk har bestått av to delordninger: Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk og Avsetningstiltak for hagebruk og potet. Partene ble ved jordbruksoppgjøret i 2015 enige om å slå ordningene sammen og videreføre dagens bevilgning som er på 24,4 mill. kroner. Ubrukte midler tilføres fondet for omsetningsavgift hagebruk, jf. for øvrig sak 053/15 i Omsetningsrådets møte 15.06.2015 om jordbruksoppgjøret 2015 – saker som vedrører Omsetningsrådet.

I forbindelse med innstilling knyttet til budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk 2016, har Landbruksdirektoratet lagt Omsetningsrådets føringer til grunn, jf. at budsjettet skal vedtas som en ramme (Omsetningsrådets vurdering fra møte 12.12.2005).

1. OFG – Budsjett 2016

Med brev av 14.10.2015 oversender OFG markedsplan og forslag til budsjett for bruk av midler over jordbruksavtalen til opplysningsvirksomhet for 2016. OFGs budsjettforslag for 2016 er utarbeidet med utgangspunkt i OFGs strategi for 2015 – 2017 som er vedtatt av stiftelsens styre i møte 06.10.2015.

I OFGs styremøte 16.06.2015 ble det besluttet at OFG skulle flytte sine kontorer fra Økern torg til Langhus. Begrunnelsen for flytting oppgir OFG å være at leiemuligheter på Økern vil opphøre i løpet av noen få år, og at OFG nå har fått mulighet til å flytte med deler av bransjen inn i moderne lokaler til en gunstig kostnad. Flyttingen vil skje i løpet av første halvår 2016. Kostnadene i forbindelse med flyttingen er lagt inn i budsjettet for 2016. Beslutningen om OFGs flytting var enstemmig i OFGs styre.

Hovedpostene i OFGs regnskap for 2014, budsjett for 2015 og budsjettforslag for 2016

Kostnader	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Budsjettforslag 2016	Endring kr*	Endring %*
Personal og drift	8 284 724	8 665 000	9 985 000	1 320 000	15,2
Markedsaktiviteter	14 022 392	10 505 000	12 035 000	1 530 000	14,6
Sum	22 307 116	19 170 000	22 020 000	2 850 000	14,9

* Endring i forhold til vedtatt budsjett for 2015

Under personal og drift i OFGs budsjettforslag for 2016 inngår kostnader knyttet til flytting fra Økern til Langhus, utvikling av nye arbeidsplasser der og nytt prøvekjøkken. Disse kostnadene utgjør totalt kr 950 000. Under personal og drift inngår også alle lønnskostnader til de fast tilsatte i OFG utenom skolefruktordningen. Det er regnet med en lønnsøkning på 3,7 prosent fra 2015 til 2016. Statistisk sentralbyrå forventer til sammenligning en lønnsvekst i 2016 på 2,9 prosent. OFG opplyser i sin søknad at lønnsnivået i OFG er regulert ved at man følger lønnsutviklingen i staten.

Nøkkeltall fra budsjettet angitt i prosent av totale kostnader

	2015	2016
Personal og drift	45,2	45,3
Markedsaktiviteter	54,8	54,7
Totale kostnader	100	100

Hovedposter i OFGs budsjett

	Budsjett 2015	Budsjettforslag 2016	Differanse 2016 - 2015
Personal	6 785 000	7 085 000	300 000
Andre driftskostnader	1 880 000	2 900 000	1 020 000
Sum personal- og driftskostnader	8 665 000	9 985 000	1 320 000
Langsiktige holdningskampanjer	3 900 000	3 100 000	-800 000
Langsiktige produktkampanjer	2 050 000	2 100 000	50 000
Markedsundersøkelser	570 000	1 050 000	480 000
Presseaktiviteter	2 900 000	3 700 000	800 000
Fellesprosjekt med andre opplysningskontorer i landbruket	85 000	85 000	0
Trafikkskapende aktiviteter og videreutvikling av frukt.no	1 000 000	2 000 000	1 000 000
Sum Markedsaktiviteter	10 505 000	12 035 000	1 530 000
Sum personal/drift + marked	19 170 000	22 020 000	2 850 000

OFGs aktivitets- og markedsplan for 2016

OFGs styre vedtok 25.11.2014 ny strategi for OFG for perioden 2015 – 2017. OFGs aktivitets- og markedsplan for 2016 er utarbeidet med utgangspunkt i OFGs nye strategi. Av strategiens innhold er blant annet følgende tatt inn i søknaden for 2016:

Formål

Stiftelsen OFG har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frisk frukt, friske bær og

grønnsaker i Norge. Hovedhensikten med bruk av midlene som kommer fra jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer.

OFG skal spre matglede og heve folks mat- og helsekapital ved å øke forbruket av frukt og grønt, og dermed bidra til en sunnere og friskere befolkning.

Visjon

«Frukt og grønt – naturlig til alle måltider»

Målsettinger

Ambisjon: 5 om dagen, for hele Norges befolkning

Volummål

50 prosent økning av frukt og grønt innen 2020

OFG har bygd inn i sin nye strategi hovedsatsinger – med tilhørende aktiviteter.

OFGs daglige leder har i møte 24.11.2015 orientert Landbruksdirektoratet om OFGs nye strategi.

Redegjørelse for kostnadene

OFG har i sitt forslag til budsjett for 2016 stort sett satt av midler til de samme aktivitetsområdene som i 2015. Med bakgrunn i at budsjettet for 2016 er utarbeidet etter en ny strategi, er satsingen på tiltak innenfor ulike hovedposter for 2016 noe endret fra 2015. OFG har i eget vedlegg til søknad for 2016 redegjort for de endringene som er gjort.

Langsiktige holdningskampanjer (2016: 3,1 mill. kr, 2015: 3,9 mill. kr)

Barnehageprosjektet

I forslag til budsjett for 2016 er det satt av 1,7 mill. kr til barnehageprosjektet, en styrking på kr 500 000. OFG skriver om tiltaket: «Barnehageprosjektet vil få en styrking da man ønsker å bruke barnehage og barna som en brobygger inn til familier med lav «matkapital». I barnehagene og gjennom barnehagene når man alle grupper av befolkningen.

Barnehageprosjektet har siden starten evaluert svært bra og man er pr. høsten 2015 til stede i over 50 % av alle landets barnehager.»

Mathjelpen for foreldre

«Mathjelpen for foreldre» har vært en boksatsing gjennom skolen for å nå alle landets førsteklasse-foreldre. Satsingen er utformet med tanke på å få foreldrene til å se hvor lett det er å få til enkel og sunn hverdagsmat med mye frukt og grønt. Det fokuseres på kostholdet generelt, og ikke kun på frukt og grønt. OFG skriver blant annet om tiltaket:

«Til nå har «Mathjelpen for foreldre» kun vært en bokutgivelse, men man ønsker i fortsettelsen å arbeide frem et digitalt og sosialt univers i tillegg til en bokutgivelse. Satsingen vil imidlertid ikke lenger bli OFG ene-eiet, men OFG initiert da man søker samarbeidspartnere. OFG har høsten 2015 startet en innsalgsturne rettet mot potensielle partnere. De budsjettmessige konsekvensene for OFG for 2016 blir at budsjettet reduseres fra 2,5 mill. kr for 2015 til 1,4 mill. kr for 2016.»

Langsiktige produktkampanjer (2016: 2,1 mill. kr, 2015: 2,050 mill. kr)

Små endringer av tiltak under denne hovedposten

Markedsundersøkelser (2016: kr 1,050 mill. kr, 2015; kr 570 000)

Utvidede undersøkelser knyttet til den nye strategien begrunner postens kostnadsutvikling

Presseaktiviteter (2016: 3,7 mill. kroner, 2015: 2,9 mill. kroner)

OFG skriver om de økte kostnadene: «I OFGs strategi 2015 – 2017 har man satt et ambisjons

og målbilde til at OFG skal bli den foretrukne kilden, og innholdsleverandøren av mat- og helsereelatert innhold knyttet til frukt og grønt. OFG opplever en stor velvilje overfor samarbeid med redaksjonelle miljøer. For å oppnå en størst mulig effekt av dette, er det en forutsetning at OFG har optimalt tilgjengelig innhold på Frukt.no, og at man blir selgende inn mot de ulike redaksjonelle miljøene.»

Fellesprosjekter med opplysningskontorene i landbruket (2016: kr 85 000, 2015: kr 85 000)

Ingen endring fra 2015 til 2016. Pengene brukes til Mat.no.

Web (2016: 2,0 mill. kr, 2015: 1,0 mill. kr)

OFG har tatt inn dette i vedlegg til søknaden: «Den økte satsingen på web er en konsekvens av satsingen inn mot de redaksjonelle miljøene, og at Frukt.no er en effektiv kanal mot forbrukeren. For å oppnå en økning i trafikken på Frukt.no, er det imidlertid en forutsetning at det kontinuerlig blir arbeidet med innhold, og at det blir gjennomført trafikkskapende aktiviteter.»

Administrasjonskostnader (2016: kr 9,985 mill. kr, 2015: kr 8,665 mill. kr)

Flytting fra Økern torv til Langhus i første halvår 2016 medfører kostnader. OFG har i forslag til budsjett for 2016 satt av kr 400 000 til nytt prøvekjøkken, samme beløp er satt av til div. interiør til nye arbeidsplasser. Flyttekostnader er stipulert til kr 150 000.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet mener at OFGs budsjettforslag sammen med OFGs aktivitets- og markedsplan for 2016, tilfredsstillende forutsetningene i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og de sentrale føringer som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet, jf. brev til opplysningskontorene av 29.06.2007.

Ved jordbruksoppgjøret i 2015 ble bevilgningen til avsetningstiltak hagebruk for 2016 holdt uendret i forhold til bevilgningen for 2015. På bakgrunn av begrensede fondsmidler og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2016, foreslår Landbruksdirektoratet at det avsettes kr 18 920 000 til opplysningsvirksomhet for frukt og grønt i 2016, samme beløp som i 2015.

OFG har, sammen med de andre opplysningskontorene i landbruket, unntatt OBK, utviklet modell for løpende resultatmåling av kontorets virksomhet. Målingen er kostbar å gjennomføre, og opplysningskontorene har på denne bakgrunn foreslått evaluering annet hvert år. OFG har satt av budsjett til resultatmåling i 2015, men ikke i budsjett for 2016.

2. GPS, produsentretta rådgivning – Budsjett 2016

Etter retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet kan det ytes tilskudd til faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent, jf. retningslinjenes § 2, pkt. 2.

Av Omsetningsrådets vedtak av 02.12.2002 i forbindelse med budsjett for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk i 2003, går det fram:

«Det annonseres ikke midler til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003. Denne praksis videreføres for senere år inntil bevilgningen eventuelt økes slik at det blir grunnlag for å annonsere midlene.»

Bevilgningen til avsetningstiltak hagebruk 2016 er uendret fra 2015, jf. resultatet fra jordbruksoppgjøret 2015. Landbruksdirektoratet foreslår på denne bakgrunn å bruke midlene også i 2016 til faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent til aktiviteter som ivaretar intensjonen med produsentretta rådgivning på grøntområdet uten at midlene annonseres spesielt. GPS har sin aktivitet knyttet til nettopp produksjonstilpasning, markedstilpasning og kvalitetsarbeid i grøntsektoren. GPS omfatter alle produsenter som leverer til friskkonsummarkedet, inklusive matpoteter, uavhengig av grossist- og kjedetilknytning.

GPS søker gjennom brev av 14.10.2015 om kr 700 000 i tilskudd til produsentretta rådgivning hagebruk for 2016. Med brevet følger virksomhets- og tiltaksplan og budsjett. Innsatsområdene i virksomhets- og tiltaksplanen omfatter blant annet produksjonsplanlegging, kortsiktig markedstilpasning, markedet for veksthusproduksjon, sesongoverganger, informasjon og arbeid med mål å bedre kvaliteten på grøntprodukter. Det totale kostnadsbudsjett knyttet til GPS' aktiviteter i 2016 utgjør kr 6 334 000.

Landbruksdirektoratets vurdering

Rådgivningsarbeidet som GPS utfører kommer alle produsenter som leverer frukt, bær, grønnsaker og poteter til friskkonsummarkedet til del. GPS' styringsgrupper bidrar til bedre produksjons- og markedstilpasning, og at den norske grøntproduksjonen lettere kan finne avsetning i markedet. Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2016, anbefaler Landbruksdirektoratet at GPS kan anvende inntil kr 650 000 av fondet for omsetningsavgift hagebruk til sitt arbeid med de tiltakene som går fram av GPSs virksomhets- og tiltaksplan for 2016, dette er uendret bevilgning fra 2015.

3. Fruktlagerinspektøren, produsentrettet rådgivning – Budsjett 2016

Fruktlagerinspektøren har oversendt arbeidsplan og budsjett for sitt arbeid i 2016 datert henholdsvis 20.09.2015 og 30.09.2015. Kostnadsbudsjettet utgjør totalt kr 648 000 for 2016. Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlagerinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

Lønnskostnader i budsjettet for fruktlagerinspektøren er økt med 4,3 prosent fra 2015 til 2016. Lønnsøkningen er anslått noe høyere enn Statistisk sentralbyrås prognose for lønnsvekst i 2016 som er på 2,9 prosent. GPS – Avsetningstiltak har opplyst at det i deres lønnsbudsjett også ligger kostnader knyttet til en forsikrings- og pensjonsordning for den tilsatte. Fruktlagerinspektøren har en ytelsesbasert pensjon med relativt stor kostnadsvekst.

Landbruksdirektoratets vurdering

Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2016, anbefaler Landbruksdirektoratet at Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil kr 625 000 av fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2016, dette er uendret bevilgning fra 2015.

4. Økern Torvhall, faglige tiltak – Budsjett 2016

Økern Torvhall (ØT) søker i brev av 15.10.2015 om økonomisk støtte på kr 400 000 til «Pris- og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall» for 2016. I 2015 ble det søkt om

kr 310 000 og innvilget kr 210 000 til dette arbeidet.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet mener at "Pris og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall" bidrar positivt til å stabilisere priser og omsetning av grøntvarer i Norge. Den økonomiske støtten til Økern Torvhall har vært kr 220 000 for årene 2012, 2013 og 2014. Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og redusert bevilgning til kollektiv dekt omsetningsavgift for 2015, ble Økern Torvhall for dette året tildelt kr 210 000. Med bakgrunn i fortsatt begrensede fondsmidler og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2016, vil Landbruksdirektoratet tilrå at Økern Torvhall for 2016 blir tildelt kr 210 000, samme beløp som for 2015.

5. Fagforum Potet – Budsjett 2016

Bioforsk Øst, Apelsvoll, nå Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk Landbruksrådgivning og store deler av norsk potetbransje etablerte i 2006 Fagforum Potet. Forumet har som målsetting å sikre en markedstilpasset norsk kvalitetsproduksjon av poteter gjennom å være et effektivt og samlende kontaktledd for all potetfaglig aktivitet i Norge.

SLF (i dag Landbruksdirektoratet) skulle i utgangspunktet bidra med finansiering til prosjektet i de 3 første årene (2006 – 2008). Etter etableringsfasen skulle potetbransjen selv finansiere aktiviteten i forumet. Egenfinansieringen til forumet har økt betydelig etter oppstart, men det er fortsatt vanskelig for forumet å finansiere aktivitetene sine fullt ut med egne midler. Fagforumets arbeid er nå i stor grad konsentrert om vedlikehold av utviklet nettsted www.potet.no.

Fagforum Potet søker gjennom brev av 15.10.2015 om kr 150 000 for 2016, kr 10 000 mer enn det forumet ble tildelt for 2015.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet vurderer at Fagforum Potets søknad ligger innenfor det som det kan avsettes midler til etter formålet med bruken av midlene. Landbruksdirektoratet avsatte inntil kr 140 000 til finansiering av Fag-forum Potet for 2015.

Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2016, anbefaler Landbruksdirektoratet at det kan avsettes inntil kr 140 000 til Fagforum Potet for 2016, samme beløp som for 2015.

6. Opplysningskontoret for blomster og planter (OBP) – Budsjett 2016

Opplysningskontoret for blomster og planter (OBP) søker i brev av 30.10.2015 om kr 500 000 til OBPs drift i 2016. OBP har blant annet tatt følgende inn i sin søknad:

«Norsk blomster – og prydblantesektor er en del av norsk landbruk. Produksjonen er fordelt over hele landet og produksjonsverdien (2013) var på 1 543 mill. kroner. Det utgjør 42 % av produksjonsverdien for total norsk gartneri- og hagebruksproduksjon.

OBP er et organisatorisk selvstendig organ, men med NGF som ansvarlig eier. OBP er uavhengig av omsetningsform, grossisttilknytning, eierskap og kjeder som på vegne av norske produsenter driver informasjon og opplysning om blomster, planter og planteskoleprodukter. Formålet er å bidra til økt forbruk av norskproduserte snittblomster, potteplanter, og planteskoleprodukter. OBP har bred kontaktflate og all virksomhet i OBP

skal synliggjøres fullstendig nøytralt i forhold til innenlandsk konkurranse, og de forskjellige aktørers særinteresser. OBP følger med på trender og nye kulturer, og formidler markedssignaler tilbake til produsenter og næringen for øvrig.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Lov 10 juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven) har slik formålsparagraf:

«Fyremålet med lova er gjennom samyrke å fremja umsetnaden av kjøtt av storfe, sau, svin, fjørfe og reinsdyr, korn og oljefrø, mjølk, egg, pelsdyrskinn, poteter, grønnsaker, frukt og bær.»

Blomster og planter ligger utenfor det som omsetningsloven hjemler bruk av midler til for å fremme omsetningen. Landbruksdirektoratet mener på denne bakgrunn at OBPs søknad må avslås.

Landbruksdirektoratets samlede vurdering av budsjett for 2016

Fondet for omsetningsavgift hagebruk vil ved inngangen til 2016 utgjøre vel 4 mill. kroner. I 2016 blir fondet totalt tilført bevilgede midler til avsetningstiltak hagebruk som utgjør 24,4 mill. kroner.

Med de tiltakene som er foreslått, inkludert Matmerks søknader til markedsføring av økologisk mat og til Nyt Norge, jf. egne innstillinger (saksnr. 14/8281 og 14/8283), er det foreslått å anvende inntil kr 20 845 000 fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2016.

Det er videre foreslått å tildele inntil kr 644 000 til administrasjon av markedsordningen for epler og poteter. Med årlige kostnader til reguleringslagring/fabrikklevering av epler som et gjennomsnitt for de senere år har vært på ca. kr 600 000, utgjør de mer eller mindre årlige faste kostnadene til avsetningstiltak ca. kr 1,25 mill. kroner. Et eventuelt avsetningstiltak innen matpotet kommer i tillegg til dette.

Fondet for omsetningsavgift hagebruk belastes årlig med kostnader på ca. 850 000 kroner til sekretariat og drift av Omsetningsrådet.

Etter dette vil fondet i 2016 kunne øke med ca. kr 1,5 mill. kroner i form av ubrukte midler (kr 24 400 000 – kr (20 845 000 + 1 250 000 + 850 000) = kr 1 455 000).

Etter Landbruksdirektoratets vurdering bør netto tilførsel av fondsmidler årlig minimum være ca. 1,5 mill. kroner. Med en slik tilførsel av «ubrukte» midler, er fondet først etter fire til fem år så stort at det kan finansiere en markedsregulering innen matpotet av middels størrelse, tilsvarende den som ble gjennomført i 2015. Hvis det skulle være behov for markedsregulering innen matpotet i 2016 eller 2017, er det høyst usikkert om den kan finansieres med midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Landbruksdirektoratet foreslår etter en samlet vurdering, at det kan benyttes inntil kr 20 845 000 til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fra fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2016.

Saksnr.: 079/15	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Grønt - Markedsordningen for epler og poteter - Budsjet for administrasjon 2016	Saksnr.: 14/7411-16

Beskrivelse

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har lagt fram et budsjett på kr 676 000 for GPS–Avsetningstiltak for 2016. Budsjettet er økt med 5,0 prosent i forhold til budsjettet for 2015.

Arbeidet knyttet til funksjonene som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet og som fruktlagerinspektør utgjør til sammen 0,75 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). I budsjettet for 2016 er lønnskostnader foreslått økt med 4,3 prosent. I lønnskostnadene inngår pensjon, arbeidsgiveravgift og forsikring. Planlagt lønnsøkning til tilsatt person utgjør 3,0 prosent. Til sammenligning forventer Statistisk Sentralbyrå en gjennomsnittlig årslønnsvekst i 2016 på 2,9 prosent.

Ved jordbruksoppkjøret i 2015 ble bevilgningen til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og avsetningstiltak for poteter, frukt og grønt uendret fra forrige år (24,4 mill. kr for 2016, samme beløp som for 2015).

Det ble brukt vel 10 mill. kr fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til å finansiere avsetningstiltak for matpotet i 2015. Fondet er nå på et kritisk nivå, hvis det skulle oppstå et reguleringsbehov for matpotet kommende år. For å oppnå en viss økning av de økonomiske reservene på fondet, tilrår Landbruksdirektoratet en bevilgning til GPS – administrasjon på kr 644 000 i 2016, samme bevilgning som for 2015.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet.

Vedlegg

Budsjett og arbeidsplan for GPS – Avsetningstiltak som vedlegg til brev fra GPS datert 14.10.2015 (arbeidsplan datert 10.09.2015, og forslag til budsjett datert 30.09.2015).

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Det godkjennes et budsjett på inntil 644 000 kroner for GrøntProdusentenes Samarbeidsråds administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter i 2016.
2. Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2016.

Grønt - Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2016

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har som vedlegg til brev av 14.10.2015 oversendt arbeidsplan og budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2016. Arbeidsplanen og budsjettet for 2016 omfatter de samme typer aktiviteter som ble gjennomført av GPS – Avsetningstiltak i 2015.

Regnskap for 2014, budsjett for 2015 og forslag til budsjett for 2016 for GPS - Avsetningstiltak

	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Endring, kr *	Endring, %
Totale kostnader					
Personal	191 032	208 000	217 000	9 000	4,3
Drift	34 131	54 000	57 000	3 000	5,6
Reiseutgifter	19 897	65 000	65 000	0	0
Prognosetjenester (graveprøver)	207 710	242 000	262 000	20 000	8,3
Innleid hjelp - kontroller	24 416	75 000	75 000	0	0
Sum	477 185	644 000	676 000	32 000	5,0
Nøkkeltall					
Antall årsverk	0,25	0,25	0,25	0,25	0
Personalkostnader pr. årsverk	764 128	832 000	868 000	36 000	4,3
Driftskostnader pr. årsverk	136 524	216 000	228 000	12 000	5,6
Totale kostnader pr. årsverk	900 652	1 048 000	1 096 000	48 000	4,6

* Endring i forhold til vedtatt budsjett for 2015

Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlageinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

Lønnskostnader i budsjettet for GPS – Avsetningstiltak er foreslått økt med 4,3 prosent fra 2015 til 2016. Lønnsøkningen er høyere enn Statistisk sentralbyrås prognose for lønnsvekst i 2016 som er på 2,9 prosent. GPS har opplyst at det i lønnsbudsjettet også ligger kostnader knyttet til pensjon, arbeidsgiveravgift og en forsikringsordning for den tilsatte. Administrator har en ytelsesbasert pensjon med relativt stor kostnadsvekst.

Budsjett for driftskostnader knyttet til administrasjon av GPS – Avsetningstiltak for 2016 er økt med kr 3 000 fra 2015. Økningen er begrunnet med større kostnader til kontorleie i Rogaland for den tilsatte i GPS – Avsetningstiltak.

Avsetningstiltakene på hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. På epler har en årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering. For poteter vil markedssituasjonen det enkelte år avgjøre om det gjennomføres tiltak.

I forbindelse med avlingsprognose potet er det i 2015 tatt ut vel 90 graveprøver. Budsjettposten graveprøver potet ble hevet med 22 000 kroner fra 2014 til 2015 for å dekke generell kostnadsøkning med graveprøver. Av søknaden for 2016 går det fram at produsenter av mandelpoteter nå ønsker graveprøver også i denne sorten. Budsjettposten er på denne bakgrunn hevet med kr 20 000 fra 2015 til 2016.

Posten Innleid hjelp – kontroller er uendret i budsjettet fra 2015 til foreslått budsjett for 2016. Posten vil kunne variere ganske mye med omfanget av reguleringsvirksomheten. Budsjettet vil være tilstrekkelig til å dekke kontrolltiltak i år med normale avlinger og uten at det settes i verk reguleringstiltak på matpotet. Ved en større potetregulering vil det påløpe betydelige utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger.

Landbruksdirektoratets vurdering

Etter Landbruksdirektoratets vurdering er fondet for omsetningsavgift hagebruk nå på et kritisk nivå, hvis det skulle oppstå et reguleringsbehov for matpotet kommende år. For å økte fondet noe, tilrår Landbruksdirektoratet at det godkjennes et budsjett på inntil kr 644 000 for GPS – administrasjon i 2016, dette er samme bevilgning som for 2015, men en avkortning i forhold til søknaden på kr 676 000.

Under posten innleid hjelp er det i budsjettet for 2016 tatt utgangspunkt i et normalår for frukt mht. avsetningstiltak, hvilket er prinsipp som er fulgt tidligere.

Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, eller en regulering innenfor epler ut over det normale, vil det kunne bli behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Av Omsetningsrådets vedtak knyttet til administrasjonsbudsjett for markedsordningen for epler og poteter for 2015 går det fram:

«Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil kr 50 000 dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2015.»

Landbruksdirektoratet foreslår at Landbruksdirektoratet gis fullmakt, også for 2016, til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil kr 50 000 dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger.

Saksnr.: 080/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av Nyt Norge i 2016 - søknad fra Matmerk	Saksnr.: 14/8283-22

Beskrivelse

Matmerk søker Omsetningsrådet om midler til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2016. Søknaden er en oppfølging av tidligere års søknader (kampanjeperiode: 2009 – 2014), og av Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge for perioden 2014 til 2017. Finansieringsmodellen ble behandlet i Omsetningsrådet 19.02.2013.

Matmerk søker Omsetningsrådet om 5 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen i 2016, samme beløp som for 2015.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Matmerks søknad om midler for 2016.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Matmerk av 16.09.2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Til finansieringen av nasjonal merkeordning, Nyt Norge, i regi av Matmerk, kan det i 2016 benyttes inntil 5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler.
2. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	2 000 000 kroner
Melk	2 000 000 kroner
Egg	200 000 kroner
Fjørfe kjøtt	400 000 kroner
Frukt og grønt	200 000 kroner
Korn	200 000 kroner

3. Tilskuddet utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til stiftelsen Matmerk.

Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av Nyt Norge i 2016 - søknad fra Matmerk

I brev av 16.09.2015 søker Matmerk Omsetningsrådet om 5 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2016. Budsjett for bruken av midler i 2016 er oversendt Landbruksdirektoratet som vedlegg til søknaden og datert 02.11.2015. Søknaden er en oppfølging av Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2014 til 2017, jf. Omsetningsrådets behandling av finansieringsmodellen i møte 19.02.2013.

Bakgrunn

Matmerk har fått i oppdrag av Landbruks- og matdepartementet (LMD) å utvikle, etablere og administrere et gjennomgående kvalitetssystem med en felles merkeprofil ut mot forbruker. Navnet på merkeprofilen er Nyt Norge.

I 2009 kom det på plass en plan for finansiering av arbeidet med å markedsføre merkeordningen. Planen gikk over en 5-årsperiode fra 2009 til 2014 og bygger på finansiering over jordbruksavtalen, Omsetningsrådet og dagligvarehandelen i tillegg til Matmerks eget budsjett. Etter planen ble finansieringen av Nyt Norge fordelt mellom aktørene på følgende måte:

Finansiering av Nyt Norge 2009 - 2014					
År	Søknad fra Matmerk mill. kr	Dagligvarehandelen 10 %	Matmerk 10 %	Jordbruksavtalemidler 40%	Omsetningsavgiftene 40 %
2009	9			2	7
2010	20	2	2	8	8
2011	20	2	2	8	8
2012	20	2	2	8	8
2013	20	2	2	8	8
2014	10	1	1	4	4
Sum	99	9	9	38	43

Omsetningsrådet behandlet i møte 19.02.2013 modell fra Matmerk knyttet til framtidig finansiering av Nyt Norge. Matmerk har følgende finansieringsmodell for Nyt Norge i perioden 2014 – 2017 (kostnader i mill. kroner):

Bidragsyter	2013	2014	2015	2016	2017
Omsetningsavgift	8,0	6,0	5,0	5,0	4,0
Jordbruksavtalemidler	8,0	5,0	5,0	4,0	4,0
Virke/COOP	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Matmerk	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Sum	20,0	15,0	14,0	13,0	12,0
Merkebrukeravgift	2,0	3,1	3,3	3,4	3,5
Total sum	22,0	18,1	17,3	16,4	15,5

* Kostnader for 2013 ligger utenfor modellen, men er tatt med til sammenligning

Omsetningsrådet fattet slikt vedtak i forbindelse med Matmerks modell:

«Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2014 til 2017 tas til orientering. Det vil være en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått. Endelig vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.»

Nyt Norges finansieringsmodell fra 2014 til 2017 – behandling ved jordbruksoppkjøret i 2015

I Prop. 127 S Om jordbruksoppkjøret 2015 er dette blant annet tatt inn under pkt. 7.3.6 Matmerk:

«Stiftelsen Matmerk har som formål å styrke konkurransevnen til norsk matproduksjon og å skape preferanse for norskprodusert mat. Det skjer gjennom arbeid med kvalitetssikring, kompetanse og synliggjøring av norske konkurransefortrinn og opprinnelse overfor matprodusenter, handel og forbrukere. Stiftelsen har i oppgave å administrere og videreutvikle Kvalitetssystem i landbruket (KSL), godkjennings- og merkeordningen for Inn på tunet, merkeordningene Nyt Norge, Beskyttede betegnelser og Spesialitet. Partene er enige om at avsetningen til Matmerk videreføres i 2016 med 52 mill. kroner.»

Etter finansieringsmodellen for perioden 2014 – 2017, skal jordbruksavtalemidler for 2016 bidra med 4 mill. kroner, en mill. kroner mindre enn for 2015. Landbruksdirektoratet forutsetter på denne bakgrunn at Landbruks- og matdepartementet finansierer Nyt Norge i 2016 i tråd med Matmerks modell.

Markedsføringsaktiviteter for Nyt Norge 2015

Matmerk har slik oppstilling over Nyt Norges aktiviteter i 2015:
2 annonsekampanjer (dobbeltsider) i nasjonale og regionale aviser

- Løpende annonsering på forsider (kjellerannonser) i nasjonale og regionale aviser
- 3 TV-kampanjer
- Annonsering i Schibsteds digitale medier (VG, godt.no og Aftenposten)
- Søkeord og promotering av innlegg på Facebook
- Publisering på Facebook

Alle aktiviteter evalueres underveis. Aktivitetene og reklamemateriell blir justert i tråd med resultatene av evalueringene.

Status for Nyt Norge

Av Matmerks søknad for 2016 går det fram at det i løpet av det siste året har antall virksomheter som benytter Nyt Norge merket økt fra 58 til 69 bedrifter. Både samvirke og frittstående bedrifter er representert i ordningen. De største brukerne av Nyt Norge er Nortura, Coop, Bama, Rema og Tine.

Antall merkede produkter har økt fra 2 050 produkter pr. 01.09.2014 til 2 400 pr. 01.09.2015.

Matmerk måler kjennskapen til merkeordningen ved utgangen av hvert år. I mars 2015 var den hjulpne kjennskapen til Nyt Norge på 84 prosent, mens den uhjulpne kjennskapen var på 33 prosent. Matmerk understreker med bakgrunn i dette, behovet for å fortsette å bygge

kunnskap om- og vedlikeholde kjennskapet til merkeordningen.

Markedsføringsaktiviteter for Nyt Norge 2016

Planlagt forbruk av midler (beløp angitt i kroner), jf. vedlegg til søknaden

Markedsføring	Kostnader
TV	4 400 000
Trykte medier (annonser i ukepresse, avismagasiner og avis)	3 800 000
Digitale medier	3 700 000
Div. tiltak: reklamemateriell i butikk, sponsorater, festivaldeltagelse, etc	700 000
Markedsundersøkelser, inkl. mediaovervåkning/kampanjemåling	400 000
Total	13 000 000

Av søknaden går det også fram:

«TV vil også i 2016 være et av de bærende medier for å bygge videre kunnskap om- og kjennskap til merkeordningen. Videre vil annonser, både i magasiner og avis være viktig, ikke minst for å kommunisere tydeligere konkurransefortrinnene til norsk mat. Kommunikasjon gjennom digitale medier, både kjøpte, egne og fortjente (sosiale medier) vil også videreføres.»

Markedsregulatorenes anbefalinger

Nortura

Bransjestyret for Animalia og Opplysningskontoret for egg og kjøtt behandlet i møte 10.10.2015 Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til Nyt Norge 2016 og gjorde følgende vedtak:

«Bransjestyret foreslår at Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 2,0 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, 0,4 mill. kr fra fjørfekjøtt og 0,2 mill. kr fra egg i 2016. Bransjestyret ber om at saken oversendes for behandling i Norturas styre.»

Konsernstyret i Nortura behandlet søknaden i møte 22.10.2015 og gjorde følgende vedtak:

«Konsernstyret foreslår at Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 2,0 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, og 0,2 mill. kr fra egg i 2016. Konsernstyret ber om at Matmerk anmodes om å utarbeide en plan for at arbeidet med Nyt Norge skal være selvfinansiert når omsetningsavgiftsfinansieringen opphører senest fra 2017.

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på 0,2 mill. kr til generisk markedsføring av økologisk mat og 0,4 mill. kroner til markedsføring av Nyt Norge til orientering.»

Norske Felleskjøp

Styret i Norske Felleskjøp (NFK) behandlet Matmerks søknad om midler til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i møte 14.10.2015. Av NFKs brev til Omsetningsrådet om saken går det fram:

«Norske Felleskjøp tilrår at Matmerk sin søknad om 5 mill. kroner til markedsføring av merkeordninga Nyt Norge i 2016 blir godkjend og at kr 200 000 vert dekt over omsetningsavgifta på korn.»

Tine

Konsernstyret i Tine behandlet Matmerks søknad om midler til Nyt Norge i møte 28.10.2015, og tilrådde at Matmerks søknad om 5 mill. kroner til merkeordningen for 2016 blir innvilget. Konsernstyret har blant annet tatt dette med i sine vurderinger knyttet til søknaden:

«For markedsføring av «Nyt Norge» i 2016 søker Matmerk om 5 mill. kroner fra omsetningsavgiftene. Dette er i henhold til modellen, og konsernstyret vil på bakgrunn av tidligere vedtak tilrå at søknaden imøtekommes. Det forutsettes samtidig at de øvrige i «spleiselaget» følger opp med bevilgninger i samsvar med forutsetningene. Det innebærer at omsetningsavgiften på melk vil bli belastet med 2 mill. kroner til markedsføring av «Nyt Norge» i 2016.»

Landbruksdirektoratets vurdering og anbefaling

I forbindelse med tidligere års søknader om midler til Nyt Norge, har Landbruksdirektoratet i sin vurdering lagt vekt på at det er gitt klare politiske føringer når det gjelder Matmerks oppgaver knyttet til ny nasjonal merkeordning. Videre har en lagt vekt på at det er utarbeidet en omforent finansieringsplan for markedsføringen av merkeordningen, og at markedsregulatorene i hovedsak har vært positive til søknadene.

I kampanjeperioden fra 2009 til 2013 er Nyt Norge finansiert gjennom et "spleiselag" der jordbruksavtalemidler har bidratt med 40 %, omsetningsavgiftens midler med 40 %, dagligvarehandelen med 10 % og 10 % fra Matmerks eget budsjett. Etter fem år ble det investert ca. 100 mill. kr i merkeordningen Nyt Norge.

Omsetningsrådet behandlet i møte 19.02.2013 søknad fra Matmerk om finansiering av Nyt Norge for en utvidet periode fra 2014 til 2017. Det ble forutsatt i Matmerks søknad at finansieringen av Nyt Norge videreføres som et spleiselag med en balansert kostnadsfordeling mellom de aktørene som deltar med finansiering i kampanjeperioden. Søknaden forutsetter en nedtrapping av aktørenes kostnader i perioden fra 15,0 mill. kroner i 2014 til 12,0 mill. kroner i 2017. I tillegg kommer finansiering fra merkebrukeravgiften som i perioden er tenkt økt fra 3,1 mill. kroner i 2014 til 3,5 mill. kroner i 2017.

Omsetningsrådet tok Matmerks søknad til orientering. Det går fram av Omsetningsrådets vedtak at det er en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått, og at endelig vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.

I forbindelse med behandling av Matmerks søknad om midler til Nyt Norge for 2016 ber Norturas konsernstyre om at Matmerk anmodes om å utarbeide en plan for at arbeidet med Nyt Norge skal være selvfinansiert når omsetningsavgiftsfinansieringen opphører senes fra 2017.

Nortura ba i forbindelse med søknad om midler til Nyt Norge både for 2014 og for 2015 om at Matmerk måtte anmodes om å utarbeide en plan for selvfinansiering av merkeordningen etter 2017. Matmerk ga slik tilbakemelding om selvfinansiering etter 2017 i forbindelse med søknad om midler for 2014, jf. Matmerks e-post av 05.11.2013:

«Matmerk er inneforstått med protokolltilførselen der det ønskes at Nyt Norge skal være selvfinansierende mvf 1. jan 2018. Ny finansieringsmodell ble iverksatt mvf. 01.07.2014 og gjelder ut 2017. Prosessuelt er det nærliggende for oss å begynne et slikt arbeid i 2015.»

Matmerk har i søknad om midler til Nyt Norge for 2016, tatt dette med om finansiering av ordningen etter 2017:

«Styret i Matmerk har startet arbeidet med en ny strategi for Nyt Norge. Inneværende finansieringsmodell sikrer merkeordningen markedsføringsmidler ut 2017, og styret ønsker å ha en grundig strategisk gjennomgang av Nyt Norge. Matmerk vil derfor komme med sine innspill til merkeordningens utvikling og videre finansiering tidligst i våre innspill til jordbruksforhandlingene i 2016.»

Med bakgrunn i at det bevilges midler til merkeordningen for ett år av gangen, og at alle markedsregulatorene er innstilte på å tildele midler etter planen som er lagt for finansiering av Nyt Norge i perioden 2014 – 2017, foreslår Landbruksdirektoratet at det bevilges inntil 5 mill. kroner til markedsføring av Nyt Norge for 2016. Kostnadene fordeles etter samme nøkkel som tidligere i kampanjeperioden. Fordelingsnøkkelen tar utgangspunkt i førstehandsverdien av omsetningen i de ulike produktkategoriene, og gir følgende fordeling:

Kjøtt	40 %
Melk	40 %
Egg	4 %
Fjørfekjøtt	8 %
Frukt og grønt	4 %
Korn ¹	4 %

¹ Kun verdien av matkornet regnet med, ikke fôrkornt.

Saksnr.: 081/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2016 - søknad fra Matmerk	Saksnr.: 14/8281-25

Beskrivelse

I tillegg til 2,0 mill. kroner avsatt over jordbruksavtalen, søker Matmerk om bruk av 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av økologisk mat i 2016, samme beløp som i 2015.

Landbruksdirektoratet innstiller på at Matmerk kan benytte inntil 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av økologisk mat i 2016.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Forutsetninger

Matmerk må i regnskapet dokumentere hva midlene er brukt til. Det forutsettes at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett for 2016.

Vedlegg

Søknad fra Matmerk av 16.09.2015 om midler fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat i 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Til generisk markedsføring av økologisk mat i regi av Matmerk kan det i 2016 benyttes inntil kr 2 500 000 fra omsetningsavgiftens midler.
2. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	1 000 000 kroner
Melk:	1 000 000 kroner
Egg:	100 000 kroner
Fjørfekjøtt:	200 000 kroner
Frukt og grønt:	100 000 kroner
Korn:	100 000 kroner

3. Tilskuddet utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til Matmerk.

Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2016 - søknad fra Matmerk

Bakgrunn

Matmerk ble ved jordbruksoppjøret i 2007 tildelt nasjonalt ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat. Matmerk arbeidet i tiden fram til 2011 etter en informasjons- og markedsføringsstrategiplan som de selv hadde utarbeidet i samarbeid med Statens landbruksforvaltning (i dag Landbruksdirektoratet) og organisasjonene Debio, Oikos og opplysningskontorene i landbruket.

I forbindelse med strategiarbeidet hadde Matmerk i sin søknad om økonomisk støtte for 2014 tatt med følgende:

«Matmerk har hatt som mål å utvikle en revidert strategisk plan for generisk markedsføring av økologisk mat i perioden 2013 – 2020. Arbeidet vil skje i nært samarbeid med bl.a. SLF og andre sentrale aktører nevnt ovenfor innen økologiområdet. Arbeidet som ble påbegynt i 2011 strekker seg foreløpig for perioden 2013 – 2015.»

På henvendelse fra Landbruksdirektoratet om Matmerks någjeldende strategi for arbeidet med markedsføring av økologisk mat, er det gitt slik tilbakemelding:

«Arbeidet med å utvikle en revidert strategisk plan for generisk markedsføring av økologisk mat i perioden 2013 – 2020 har stått i ro siden vår søknad for 2014 ble sendt til Omsetningsrådet. I og med manglende bevilgninger og økonomisk bidrag fra samarbeidspartnere til å videreføre FRI-kampanjen, ble strategiarbeidet lagt i bero. Fra Matmerks side så viderefører vi den budskapsplattformen som det var enighet rundt i «FRI», men registrerer at dette ikke gjennomføres av de øvrige aktører.»

I perioden fra 2009 til 2015 har Matmerk hvert år hatt til sammen 4,5 mill. kroner til disposisjon fra jordbruksavtalemidler (2 mill. kroner over Matmerks bevilgning over LUF) og fra Omsetningsrådet (2,5 mill. kroner) til generiske markedsføring.

Status, utvikling og forbruk av økologisk mat i Norge

Av Landbruksdirektoratets rapport om produksjon og omsetning av økologiske landbruksvarer går det fram at det var en reduksjon i de økologiske arealene i Norge på 3,5 prosent fra 2013 til 2014, mens karensarealet sank med 11,9 prosent. Prosent økologisk areal av totalt jordbruksareal falt fra 4,9 prosent i 2013 til 4,7 prosent i 2014.

Økologisk andel av totalleveranse av korn, erter og oljefrø i Norge gikk ned fra 1,1 prosent i 2013 til 0,8 prosent i 2014.

Den økologiske melkeproduksjonens andel av totalproduksjonen ble redusert fra 3,6 prosent i 2013 til 3,4 prosent i 2014. Kjøttproduksjon på storfe, sau og lam, svin og fjørfe økte fra 0,9 prosent i 2013 til 1,0 prosent i 2014, mens eggproduksjonen økte fra 3,8 prosent i 2013 til 4,7 prosent i 2014.

Omsetningen av økologiske landbruksprodukter i dagligvarehandelen økte fra 1 349 mill. kr i 2013 til 1 739 mill. kr i 2014. I 2014 var det omsetningsvekst i alle produktkategorier, og for alle økologiske varer totalt var det en omsetningsvekst på 30 prosent. I andre markeder, som Bondens marked, storhusholdning, bakerier, spesialbutikker og abonnement, registrerte Landbruksdirektoratet en samlet omsetning på 350 mill. kr i 2014, en økning på 45 mill. kr fra året før.

Omsetningen av økologiske landbruksprodukter i dagligvarehandelen lå i Norge i 2014 på 1,5 prosent av totalomsetningen, en økning på 0,3 prosent fra året før.

Matmerks arbeid på økologiområdet i 2015

Matmerks virksomhet innen området generisk markedsføring av økologisk mat har i 2015 blant annet vært knyttet til å drifte hjemmesiden – www.økologisk.no og til facebooksidene Økoprat.

Hovedmålgruppen er forbrukere som kjøper eller forventes å kjøpe økologisk mat. Dette gjelder enkeltindivider så vel som offentlige og private storkjøkkenkunder.

Matmerk har tatt dette inn om sine hjemmesider i søknaden:

«Økologisk.no inneholder informasjon om hva økologisk produksjon og økologisk mat er, primært i et norsk perspektiv men også globalt. Vi beskriver øko-området på en positiv og faktabasert måte som er mest mulig leservennlig for forbrukerne. Informasjonen baseres på henvisning til det regelverk og de kontroll- og merkeordninger som er etablert. Vi vil også presentere ansvarskart, statistikker og forskningsresultater. Innlegg fra eksterne aktører godkjennes av Matmerk, som har redaktøransvaret.

Facebooksidene Økoprat er koblet mot Økologisk.no for å sikre god forbrukerkommunikasjon. Aktivitet og dialog dreier seg om produktnyheter, oppskrifter, blogginnlegg fra profilerte personer og fagartikler.

Økologisk.no har fortsatt en god utvikling i antall unike besøkende siden den ble operativ. Hjemmesiden er nå den mest foretrukne kanalen for økologisk forbrukerinformasjon med en gjennomsnittlig besøksfrekvens på 50 000 lesere pr. måned. Trafikken på facebooksidene har hatt en eksplosiv vekst i 2015 og når ut til over 300 000 brukere i uken.»

Matmerks planlagte tiltak i 2016

Matmerks aktivitet på det økologiske området i 2016 er i hovedsak knyttet til drift og administrasjon av nettsiden økologisk.no. og til facebooksidene Økoprat. Matmerk foreslår slikt budsjett:

• Drift og administrasjon:	kr 1 050 000
• Pressearbeid:	kr 400 000
• Web og interaktive tjenester inkl. kampanjer:	kr 2 650 000
• Oppskrifter, menykartutvikling mv., storkjøkken:	kr 100 000
• Strategi og analyse:	kr 100 000
• Samarbeidstiltak:	kr 200 000
• Sum:	kr 4 500 000

Matmerk kommenterer sitt budsjett med blant annet følgende:

«Kostnadene til administrasjon og drift er knyttet til det arbeid som følger av å ha en oppdatert og levende hjemmeside. Med unntak av administrasjon benyttes tilgjengelige midler til å markedsføre økologisk mat gjennom vår hovedkanal økologisk.no, og i økende grad facebooksidene Økoprat, samt ulike presseaktiviteter. I tillegg vil vi benytte noe av midlene til nettverksam arbeid og samordning med andre aktører innenfor markedsføring av og kommunikasjon om økologisk mat.

Som det framgår av budsjettet er største delen knyttet til økologisk.no og Økoprat som er

definert som våre hovedkommunikasjonskanaler. Noe midler er avsatt til pressearbeid, redaksjonelle virkemidler, strategi og analyse samt samarbeidstiltak.

Budsjettet er utformet med erfaringstall så langt i 2015. Det kan bli behov for interne omprioriteringer mellom de ulike budsjettpostene. Dersom betydelige endringer blir nødvendige vil disse kommuniseres til Landbruksdirektoratet for godkjenning før omdisponering skjer.

Budsjetteringen anses som nøktern og forsiktig fordi bevilgningen på 4,5 mill. kr har vært uforandret siden 2008.»

Jordbruksoppkjøret 2015

På det økologiske området er følgende tatt inn i Prop. 127 S (2014-2015) Jordbruksoppkjøret 2015, kapittel 7.5.2 Utviklingsmidler (Generisk markedsføring i regi av Matmerk):

«Ansvaret for generisk markedsføring av økologisk mat har de siste årene vært lagt til Matmerk. Arbeidet videreføres med 2 mill. kroner i 2016, jf. kapittel 7.3.7. Satsingen skal bidra til å ivareta statens ansvar for informasjonsvirksomhet om økologiske produksjonsformer og produkter.»

Markedsregulatorenes anbefalinger

Matmerks søknad har vært til behandling hos markedsregulator i de forskjellige sektorene. Oppsummert er tilbakemeldingene som følger:

Korn (ref. brev fra Norske Felleskjøp 15.10.2015)

Norske Felleskjøp tilrår at Matmerks søknad om 2,5 mill. kroner til markedsføring av økologisk mat i 2016 blir innvilget, og at 100 000 kroner belastes fondet for omsetningsavgift korn.

Melk (ref. brev fra Tine 28.10.2015)

TINE tilrår at Matmerks søknad støttes, og at det kan anvendes inntil 1,0 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift melk til generisk markedsføring av økologisk mat i 2016.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt (ref. brev fra Animalia 09.11.2015)

Konsernstyret i Nortura har gjort følgende vedtak 22.10.2015:

«Konsernstyret foreslår at Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til generisk markedsføre økologisk mat innvilges med 1,0 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam og 0,1 mill. kr fra egg i 2016.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på 0,2 mill. kr til generisk markedsføring av økologisk mat til orientering.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Av totalt jordbruksareal i Norge har økologisk- og karensareal gått noe tilbake fra 2013 til 2014, jf. tidligere i avsnittet om status. Selv med denne utviklingen, er det imidlertid fortsatt slik for noen økologiske produktkategorier at det kun er deler av den totale økologiske produksjonen som blir solgt som økologisk vare.

Forbruket av de økologiske landbruksproduktene har imidlertid hatt en positiv markedsutvikling fra 2013 til 2014 hvor salget har økt. Ut fra en totalvurdering, mener

Landbruksdirektoratet at Matmerks foreslåtte budsjett for det markedsrettede arbeidet på det økologiske området har en akseptabel økonomisk ramme for 2016.

Søknadene på områdene korn, melk, kjøtt og egg er behandlet av markedsregulatorene i tråd med retningslinjene. De gir støtte til søknaden på respektive områder.

Landbruksdirektoratet foreslår på denne bakgrunn at Matmerk for 2016 blir tildelt kr 2 500 000 fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologiske landbruksprodukter. Midlene fordeles mellom de ulike fondene på samme måte som for 2015.

Saksnr.: 082/15	Sektor: Pels	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Pels - Budsjett for bruk av pelsskinnavgift 2016	Saksnr.: 15/60299-2

Beskrivelse

Norges Pelsdyrslag (NPA) fremmer søknad om tilskudd fra fondet for omsetningsavgift på pelsskinn til opplysningsvirksomhet og faglige tiltak innen pelsdyrsektoren i 2016. Søknaden er godkjent av styret i NPA.

NPA fremmer forslag om å videreføre satsen for omsetningsavgift på pelsskinn med 1,0 prosent. København Fur (KF) har ingen merknader til forslaget.

Pelsskinnavgiften vil, dersom skinnprisene blir som gjennomsnittet for sesongene 2014/2015, utgjøre 3,9 mill. kroner. Budsjettet for anvendelse av pelsskinnavgift er tilpasset dette nivået. Direktoratets administrasjonsgodtgjørelse kommer i tillegg. NPAs budsjett innebærer en økning på 13 prosent fra budsjett for 2015, som var på 3 450 000 kroner, i tillegg til direktoratets administrasjonsgodtgjørelse beregnet til 350 000 kroner. Over 60 prosent av midlene er planlagt brukt til sykdomsbekjempelse og tiltak for bedre dyrevelferd.

Landbruksdirektoratet anbefaler forslaget til sats for omsetningsavgift og at budsjettet for bruk av fondsmidler i 2016 innvilges i tråd med søknaden fra NPA.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Vedlegg

Brev av 16.10.2015 fra NPA, med budsjettforslag for bruk av pelsskinnavgift 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår overfor Landbruks- og matdepartementet at sats for omsetningsavgift på pelsdyrskinn videreføres med 1,0 prosent i 2016.
2. Av fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn kan det i 2016 anvendes inntil 3,9 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Pels - Budsjett for bruk av pelsskinnavgift 2016

I brev av 16.10.2015 legger Norges Pelsdyrslag (NPA) fram forslag til budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2016. Styret i NPA har behandlet og godkjent budsjettet. De samlede kostnadene til Norges Pelsdyrslag for 2016 forventes å være på om lag 20 mill. kroner. Av dette søkes 3,9 mill. kroner dekket av midler fra omsetningsavgiften. I tillegg kommer dekning av administrasjonsgodtgjørelsen til direktoratet.

Sats for omsetningsavgift, pelsdyrskinn

NPAs årsmøte 4. juni i år vedtok å foreslå overfor Omsetningsrådet at satsen for pelsskinnavgiften videreføres med 1,0 prosent i 2016. Nivået på omsetningsavgiften, vurdering av fondsreserven og budsjettet for neste år må sees i sammenheng og har derfor alltid vært behandlet samtidig.

Tabellen viser utvikling i perioden 2000 – 2016

Årstall	Avgift i prosent	Fond, per 1.1 (mill. kroner)	Avgiftsinngang (mill. kroner)
2000	1,75	0,4	3,7
2001	1,75	0,7	5,2
2002	1,75	1,5	4,7
2003	1,75	0,4	3,8
2004	2,25	0,3	5,6
2005	2,25	0	4,5
2006	1,00	0,4	3,0
2007	1,00	0,4	2,2
2008	1,00	0,1	2,9
2009	1,00	0,3	2,2
2010	1,00	0,5	3,2
2011	1,00	1,5	3,7
2012	1,00	2,8	4,3
2013	1,00	4,7	5,4
2014	1,00	5,7	3,8
2015	1,00	4,3	4,2*
2016	1,00**	4,9*	4,0*
* prognose			
** avgiftssats foreslått av NPA			

Budsjett for anvendelse av pelsskinnavgift 2016

Budsjettet bygger på at foreslått sats for omsetningsavgift blir vedtatt av OR.

Omsetningsverdien av norsk skinnproduksjon er avhengig av faktorene antall skinn og salgsverdi per skinn. Antall skinn er prognosert med utgangspunkt i forsikrede dyr, samt forventning til endring i avlsdyrbestand og lagerendring av skinn hos produsentene.

Det er stor reduksjon i antall solgte reveskinn fra 2014 til 2015. Dette skyldes i alt vesentlig at det er skinn som er usolgt i 2015 og som vil bli frambudt for salg igjen i 2016.

Prisnivået for både mink og rev forventes å bli noe lavere i kommende sesong enn gjennomsnittet for sesongen 2014/2015.

På bakgrunn av dette er anslått følgende omsetning av skinn i 2016:

Rev: 180 000 skinn à 800 kr/skinn
 Mink: 800 000 skinn à 310 kr/skinn
 Samlet verdi ca. 390 mill. kr

I oktober 2014 ble det budsjettert med en samlet verdi på 370 mill. kroner for 2015. NPA har nå oppjustert verdien til 420 mill. kroner.

Sats for omsetningsavgift på 1,0 prosent er antatt å tilføre fondet 4,0 mill. kroner i 2016, inkludert renter.

Alle pelsdyrprodusenter i Norge er medlemmer i NPA. NPA understreker i sin budsjettsøknad at tiltakene som finansieres helt eller delvis med pelsskinnavgift, er til nytte for alle produsenter, uavhengig av salgssted for produserte skinn.

I likhet med tidligere år er budsjettet for 2016 forelagt Kopenhagen Fur (KF) før behandling i NPAs styre. KF hadde ingen kommentarer til det framlagte budsjettet.

Budsjett til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet over omsetningsavgiften for 2015 og forslag for 2016, samt regnskap for 2014.

Aktiviteter/post	2014	2015	2016	Avvik, kr ¹⁾	Avvik % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Opplysningsarbeid	250 000	200 000	400000	200 000	0
Faglig opplysning, produsent	810 000	500 000	600000	60 000	8,0
Sykdomsbekjempelse og overvåkning	1 410 000	600 000	600000	-40 000	-2,8
Dyrevelferd	1 137 000	900 000	1050000	-13 000	-1,1
Forskningsprosjekter	973 000	1 000 000	1000000	-27 000	-2,7
Sum markedsaktiviteter	4 580 000	3 200 000	3650000	30 000	0,7
Administrasjonsutg. NPA	300 000	250 000	250000	-30 000	-9,1
SUM	4 880 000	3 450 000	3900000	-	0,0
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					

Tidligere år har også Landbruksdirektoratets administrasjonsgodtgjørelse vært vist i dette budsjettet, selv om selve vedtaket har vært knyttet til den særskilte saken om dekning av administrasjonsgodtgjørelse. Dette er nå tatt ut av tabelloppsettet over.

NPAs kommentarer til budsjettet for 2016:

Opplysningsvirksomhet overfor forbruker

Norsk pelsdyrnæring vil i 2016 arbeide videre med informasjonsmaterieell rettet mot politikere, media, offentlig forvaltning og yrkesutøvere i landbruket. De vurderer disse målgruppene som svært viktige for næringen, og mener der er viktig med oppfølging av disse gruppene.

I oktober 2013 satt LMD ned et offentlig utvalg som skulle gjennomgå pelsdyrnæringen. De leverte rapporten (NOU) «Norsk Pelsdyrhold: Bærekraftig utvikling eller styrt avvikling» i desember 2014. Rapporten skal behandles i Stortinget høsten 2016. I forbindelse med dette har NPA behov for å øke det totale budsjettet knyttet til informasjon til forbruker. Dette innebærer også økt bruk av pelsskinnavgift til dette formålet.

NPA ber om å få dekket 400 000 kroner av de totale kostnadene på 900 000 kroner.

Faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent

Pelsskinn er et produkt hvor det er svært store prisforskjeller mellom gode og mindre gode produkter. Dette kan illustreres ved at enkelte produsenter oppnår opptil 20 prosent høyere skinnpris enn gjennomsnittet, og i forhold til at de svakeste produsentene blir differensen følgelig enda større. I tillegg til skinnpris betyr reproduksjonsresultatet svært mye for lønnsomheten, og forskjellene mellom gode og mindre gode produsenter er store. Rådgivning og tiltak innen ovennevnte områder er viktig.

Fondets størrelse tilsvarer i dag i overkant av ett års forbruk og følgelig ønsker NPA, etter dialog med Landbruksdirektoratet, å redusere fondet noe i 2016. Dette skjer ved en økning i andelen som benyttes til å finansiere tiltakene «Rådgivning og avlskontroll» samt «Sertifisering». Dette er begge budsjettposter som er svært viktige i NPAs oppfølging av kravene som fremkommer i NOU 2014:15 om Norsk Pelsdyrhold.

Faglig rådgivning og avlskontroll

For å få avlsfremgang er det viktig at produsentene benytter databaserte avlsprogram. For å få forståelse for bruk av avlsprogram gjennomføres møter og kurs, samt veiledning direkte til den enkelte produsent.

I 2016 vil det bli gjennomført møter om bruk av avlsprogram, samt at det vil være jevnlig kontakt med den enkelte produsent om bruk av indekser og avlsverdiveregninger. Det programmet som Norges Pelsdyrslag tilbyr sine medlemmer er web-basert. NOU om norsk pelsdyrhold påpeker viktighet av økt dokumentasjon og bruk av elektroniske dataprogram i avlsarbeidet.

NPA ber om å få dekket 350 000 kroner av de totale kostnadene på 700 000 kroner.

Skinnutstillinger

Regionlagene arrangerer skinnutstillinger i første halvår, mens det arrangeres en sentral skinnutstilling om høsten. Ved gjennomføring av både de lokale og den sentrale utstillingen legges det vekt på å vise hvilke kvalitetskriterier som er ønskelige og som må vektlegges i avlsarbeidet. Videre blir det på en del lokale og på den sentrale utstillingen gjennomført faglige foredrag. Sorteringsarbeidet foretas som et samarbeid mellom skinnsorterere og pelsdyroppdrettere som også benyttes som ressurspersoner i lokallagene. Det planlegges gjennomført åtte lokale utstillinger og en sentral utstilling i 2016.

NPA ber om å få dekket 200 000 kroner av de totale kostnadene på 400 000 kroner.

Livdyrsortering

For å gi den enkelte produsent kunnskap om hvilke dyr som skal velges ut som avlsdyr, er det spesielt for adferd og lynne og pelsegenskapene viktig at oppdrettere blir orientert om utvalgsriteriene. Bedømmelsen av levende dyr foregår i november og desember. I 2016 planlegges det arrangert om lag 10 lokale kurs om utvalg av avlsdyr.

NPA ber om å få dekket 50 000 kroner av de totale kostnadene på 80 000 kroner.

Sykdomsbekjempelse og overvåking

Fôrproduksjonshygiene og fôr kvalitet

Pelsdyrfôr produseres i all hovedsak ved tre større anlegg. Det er avgjørende viktig for kvaliteten på det ferdige produkt at råvarebruken er optimal med hensyn til kjemisk

sammensetning og hygienisk kvalitet. Råvaretilgang, pris og konserveringsmetoder endres, og dyrenes krav til fôrsammensetning varierer gjennom året slik at en kontinuerlig oppfølging er nødvendig.

Den hygieniske kvaliteten på pelsdyrfôret er av avgjørende betydning for resultatet av pelsskinnproduksjonen. De erfaringer som er med fôrbårne sykdommer hos pelsdyr gjør at det er svært viktig å gjennomføre et forebyggende arbeid knyttet til råvarebruk.

NPA ber om å få dekket 150 000 kroner av de totale kostnadene på 500 000 kroner.

Sykdommer

Hos både rev og mink finnes sykdommer som gir redusert dyrevelferd og produktkvalitet. Eksempler på sykdommer er skabb hos rev og plasmacytose hos mink.

Det forebyggende arbeidet og oppfølging ved smitte er svært viktig. Norge er av de landene som har kommet lengst i bekjempelsen av begge disse sykdommene. Norges Pelsdyrslag planlegger også i 2016 å avholde møter med deltagelse fra Mattilsynet og med oppdrettere hvor aktuelle forholdsregler for bekjempelse av spesielt plasmacytose er tema. I samarbeid med Mattilsynet utarbeides rutiner for testing for plasmacytose. Erfaringer fra Danmark vurderes og tilpasses norske forhold.

NPA ber om å få dekket 200 000 kroner av de totale kostnadene på 500 000 kroner.

Helsetjenesteordning

Det er etablert et system hvor alle pelsdyroppdrettere har avtale med veterinær. Skjema med tilbakemeldinger fra de tre årlige veterinærbesøkene sendes til NPA for videre gjennomgang og oppfølging.

I 2016 skal ordningen med veterinærbesøk videreføres og utvikles. Kontakten med lokale veterinærer vil bli videreført.

NPA ber om å få dekket 250 000 kroner av de totale kostnadene på 600 000 kroner.

Dyrevelferd

Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) om dyrevern og dyrevelferd legger, sammen med pelsdyrutvalgets NOU om norsk pelsdyrhold og forskrift om hold av pelsdyr, føringer for det dyrevelferdsarbeidet som foregår innen pelsdyrnæringa. Ved siden av forskning gjennomføres veiledning om forskriftstilpasning og formidling av kunnskap ut til produsentene.

Forskningsformidling og produsentoppfølging

Forskningsformidling skjer ved deltagelse i møter, omtale i Pelsdyrbladet og direkte kontakt med den enkelte produsent eller ved fagdager. Videre tas det også i 2016 sikte på å videreføre kontakten med Mattilsynet vedrørende næringas arbeid med dyrevelferdstiltakene. Utprøvingen av de europeiske dyrevelferdsprotokollene for pelsdyr, WelFur, avsluttes og oppsummeres i 2016.

NPA ber om å få dekket 350 000 kroner av de totale kostnadene på 550 000 kroner.

Handlingsplan og kompetansebevis

Pelsdyrnæringa har en handlingsplan for dyrevelferd som har vært viktig i gjennomføringen av tiltak for bedret dyrevelferd. En del av kravene i Stortingsmeldingen om dyrehold og dyrevelferd er at den enkelte produsent må kunne vise til kunnskap om hold av dyr. Alle produsentene har vært på kurs og nye produsenter vil få tilbud om kurs.

NPA ber om å få dekket 100 000 kroner av de totale kostnadene på 300 000 kroner.

Sertifisering

Norsk pelsdyrnæring har etablert et sertifiseringssystem, FarmSert. Sertifiseringssystemet omfatter alle forhold ved produksjonen og skal bidra til å heve standarden på norsk pelsdyrproduksjon. Sertifiseringsarbeidet foregår ved besøk hos den enkelte produsent. Disse besøkene gjennomføres av eksterne revisorer som også benyttes av Matmerk. Videre skal det gjennomføres årlige egenrevisjoner.

Det vil i 2016 bli gjennomgang og oppdatering av håndbok, kravstandard og veileder samt at det skal arrangeres møter med revisorene i tilknytning til dette. Det budsjetteres med at om lag 35 prosent av oppdretterne skal ha sertifiseringsbesøk i 2016.

NPA ber om å få dekket 600 000 kroner av de totale kostnadene på 750 000 kroner.

Forskningsprosjekter

Dyrehelse og velferdsprosjekt

Norges Pelsdyrslag har sammen med NMBU de senere år gjennomført flere forsøk knyttet til adferdsstudier hos rev. UMB har vært i fremste rekke innenfor fagområdet og forskningsresultatene har fått stor anerkjennelse. Sammenholdt med de forhold som er knyttet til Stortingsmeldingen om dyrehold og dyrevelferd, samt NOU og norsk pelsdyrhold er det viktig å videreføre forskningen innen dyrevelferd.

Det fireårige prosjektet "Sosial og fysisk miljøberikelse for sølvrevvalper, effekter av underlag, avvenningsalder og sosial kontakt på valpens adferd og velferd" planlegges avsluttet i 2016. Dette er et samarbeid med NMBU og Norges forskningsråd. Det vil også i 2016 bli gjennomført et prosjekt som fullfinansieres av NPA, og som gjelder produksjon av filmmateriell knyttet til utvalg av tillitsfulle avlsdyr.

NPA ber om å få dekket hele kostnaden på 1 000 000 kroner.

Administrasjonsutgifter

Styre og administrasjon

Arbeid med planlegging, administrasjon og tilrettelegging av gjennomføringen av de nevnte tiltakene, foretas av styret og administrasjonen i Norges Pelsdyrslag.

NPA ber om å få dekket 200 000 kroner av de totale kostnadene på 500 000 kroner.

Rådgivende utvalg

Styret har oppnevnt rådgivende utvalg innen avl og etologi. Dette er utvalg som er sammensatt av pelsdyrprodusenter og vitenskapelig personell. Utvalgene gjennomfører sitt arbeid med møter og befaringer samt gir informasjon til produsentene. Utvalgene er rådgivende for styret og bidrar i forbindelse med gjennomføring av tiltak. For 2016 søkes det om midler til gjennomføring av tre møter og en befaringsreise for hvert av utvalgene.

NPA ber om å få dekket 50 000 kroner av de totale kostnadene på 100 000 kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

Totalrammen i budsjettet må tilpasses inngangen av midler i fondet. NPA foreslår uendret avgiftssats på 1,0 prosent. Prognoser for pris og antall solgte skinn i 2016 tilsier at inngangen

til fondet kan bli noe lavere enn i 2015. Inngangen i 2015 ser ut til å bli noe høyere enn forventet. I samråd med Landbruksdirektoratet har NPA konkludert med at fondets størrelse kan reduseres noe. NPA fremlegger derfor et budsjett for 2016 med en noe større ramme enn forventet inngang til fondet. Det er da tatt hensyn til at Landbruksdirektoratets administrasjonsgodtgjørelse kommer i tillegg til budsjettet NPA legger fram for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Budsjettet NPA legger fram for 2016 er 13 prosent høyere enn for 2015, og forventes å redusere fondet med i overkant av 200 000 kroner.

NPA budsjetterer med økning i posten «informasjon til forbruker», fra 600 000 kroner til 900 000 kroner. Den foreslåtte økningen av bruken av omsetningsavgift til dette er på 200 000 kroner. De argumenterer med at rapporten «Norsk Pelsdyrhold: Bærekraftig utvikling eller styrt avvikling» skal behandles i Stortinget høsten 2016, og at de i den forbindelse har behov for å gå ut med mer informasjon overfor forbrukerne. Da omsetningsavgiften blant annet er ment å brukes til opplysningsvirksomhet, mener Landbruksdirektoratet at denne økningen er innenfor formålet

For postene «rådgiving og avlskontroll» og «sertifisering» foreslås det kun en økt andel finansiert over omsetningsavgiften. De totale beløpene brukt på disse postene foreslås ikke endret. De øvrige postene er ikke endret fra 2015 til 2016. Størrelsen på fondet er i dag omtrent ett års forbruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Landbruksdirektoratet vurderer det derfor som uproblematisk å legge opp til et forbruk i 2016 som er noe større enn avgiftsinngangen til fondet. Tiltakene NPA foreslår å bruke mer av avgiftsmidler til er etter direktoratets mening innenfor formålet med midlene.

NPA har oversendt budsjettet for 2016 til Kopenhagen Fur (KF), som har meldt tilbake at de ikke har merknader til det framlagte budsjettet. Landbruksdirektoratet vurderer dette slik at KF er enig i den linjen som NPA har lagt seg på når det gjelder bruk av omsetningsavgiften. Landbruksdirektoratet forutsetter at NPA gjennomfører tiltakene i tråd med egen søknad, slik at det ikke skal oppstå tvil om at tiltakene som helt eller delvis finansieres med midler fra omsetningsavgiften er til gagn for alle pelsdyrholdere, uavhengig av salgssted for skinn.

Forslaget om sats for omsetningsavgift på skinn og søknaden om bruk av fondsmidler i 2016 er behandlet av NPAs styre og drøftet med KF. Landbruksdirektoratet anbefaler forslaget til sats for omsetningsavgiften og at budsjettet for bruk av fondsmidler i 2016 innvilges i tråd med søknaden fra NPA.

Saksnr.: 083/15	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for faglige tiltak 2016	Saksnr.: 15/64047-2

Beskrivelse

Nortura og Animalia sitt bransjestyre søker om midler til følgende faglige tiltak i 2016:

Fondet for kjøtt: 70 187 000 kroner.

Dette innebærer en økning på 1,5 prosent sammenliknet med 2015. Det er foreslått 24 317 000 kroner til kvalitets- og avlsarbeid, og 45 870 000 kroner til faglige tiltak i regi Animalia.

Fondet for egg: 4 110 000 kroner.

Dette innebærer en reduksjon på 2,0 prosent sammenliknet med 2015.

Fondet for fjørfekjøtt (kylling og kalkun) 9 080 000 kroner.

Dette innebærer en økning på 3,6 prosent sammenliknet med 2015.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt 2 og 3 og § 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker.

Vedlegg

Brev av 5.11.2015 fra Animalia, med budsjettforslag for faglige tiltak 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt bevilges det til faglige tiltak i 2016 inntil:
 - a. 24 317 000 kroner til kvalitets- og avlsarbeid
 - b. 45 870 000 kroner til Animalia

2. Av fondet for omsetningsavgift på egg bevilges det til faglige tiltak i 2016 inntil 4 110 000 kroner.
3. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt bevilges det til faglige tiltak i 2016 inntil 9 080 000 kroner.
4. Til forebyggende tiltak i tilfelle en akutt sykdomssituasjon kan det i 2016 brukes inntil 1,4 mill. kroner likt fordelt mellom fondet for omsetningsavgiften på egg og fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt, utenfor rammen gitt i punkt 2 og punkt 3.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for faglige tiltak 2016

Konsernstyret i Nortura vedtok søknad om budsjettet 2016 for faglige tiltak for kjøtt og egg 21. oktober 2015, etter behandling i Bransjestyret. Bransjestyret fremmer søknad om budsjett for faglige tiltak for fjørfekjøtt i 2016 direkte til Omsetningsrådet. Søknadene ble fremmet av Animalia, i brev av 5. november 2015.

Tabellen under viser Norturas og Bransjestyrets forslag til budsjett 2016 fordelt på de ulike fondene, samt regnskap for 2014 og budsjett for 2015.

Omsetningsavgift fordelt på fond og tiltak	2 014	2015	2016	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap ²⁾	Budsjett	Budsjettforslag		
Animalia - svin, storfe, sau/lam (kjøttfond)	47 634 712	46 523 000	45 870 000	-653 000	-1,4
Kvalitets- og avlsarbeid (kjøttfond)	21 471 202	22 593 000	24 317 000	1 724 000	7,6
Animalia - egg (eggfond)	4 099 428	4 194 000	4 110 000	-84 000	-2,0
Animalia -kylling og kalkun (fjølfeond)	6 154 085	8 762 000	9 080 000	318 000	3,6
Totalt	79 359 427	82 072 000	83 377 000	1 305 000	1,6
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					
²⁾ Animalia, inkludert bransjeprosjekter					

Animalia

Budsjettforslaget for Animalia for 2016 er på 59 060 000 kroner og bygger på at det ordinære investerings- og driftsbudsjettet til Animalia skal være tilnærmet lik inneværende års omsetningsavgiftsfinansierte budsjetttramme. Det legges opp til en økning i avlsbudsjettet og i bruk av midler over fondet for fjørfekjøtt. Totalt går budsjettet opp med omtrent 0,4 mill. kroner, tilsvarende 1,6%.

De viktigste prioriteringene for 2016 blir som følger:

- Fortsatt investeringer i Animalia sine fagsystemer og satsning på mer komplementære løsninger for bonde og industri
- Økt satsning på digitalisering av Animalia sine produkter og tjenester, med spesiell vekt på å synliggjøre og formidle relevant statistikk fra Animalias databaser, ikke minst som beslutningsstøtte for bonde og rådgivere
- Bidrag til nasjonalt kontrollprogram for storfesjukdommene BRSV og BCOV
- Ressurser til beredskapsarbeid videreføres på dagens nivå (til bl.a. resistensproblematikk). Animalia vil lede arbeidet med landbrukets handlingsplan mot antibiotikaresistens og videreføre fjørfenæringens handlingsplan mot resistente bakterier
- Implementering av nytt fagsystem for helse, hygiene og velferd hos svin, Helsegris
- Arbeidet med dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet tilpasses løpende behov
- Økt aktivitet på områdene Kjøtt og egg i kostholdet og Bærekraft, miljø og klima
- Kommunikasjonsarbeidet styrkes for å møte forventning fra samarbeidspartnere og brukere om økt innsats innen beredskaps-, samhandlings- og kommunikasjonsområdet
- Kunnskapsformidlingen styrkes med pedagogisk kompetanse.
- Prosjektarbeidet styrkes med spisskompetanse innen måleteknikk, kommunikasjonsteknikk og automasjon (ingeniør)
- Ny administrativ it-plattform for samhandling, kunnskapsdeling, dokumenthåndtering, prosjektadministrasjon og økt effektivitet skal implementeres.
- Økt aktivitet i prosjekter og oppdrag.

Nedenfor beskrives de viktigste endringene i 2016 og hvordan de påvirker bruken av

omsetningsavgiften.

Dyrehelse og dyrevelferd

Det har vært store faglige utfordringer med fjørfekjøttproduksjonen. Animalia ser at også 2016 vil bli et krevende år innen denne produksjonen. Det å følge opp og være pådriver for dyrevelferdsprogram for slaktekylling, kunnskapsbehov for dyrevelferdsindikatorer, resistensproblematikk (ESBL, kinolon) og kunnskapsbehov knyttet til koksidiostatika vil kreve mye ressurser også i 2016. Disse faglige problemstillingene resulterer i høyt aktivitetsnivå både på fag og kommunikasjon. Det er videre bred enighet i bransjen om å utvikle et opplegg for optimalisering av slaktehygiene hos fjørfe.

Inntekter fra forskningsprosjekter går vesentlig ned, fordi et prosjekt avsluttes og ett har lavere aktivitet i 2016 grunnet i fødselspermisjon deler av året.

Fjørfe næringens handlingsplan mot resistente bakterier videreføres på samme nivå som i 2015. Budsjetterte midler skal blant annet brukes til FoU-prosjekter, analyser, informasjonsmaterieell og rugerirevisjoner. Det er også satt av midler til interne arbeidsressurser. Til sammen medfører denne aktivitetsøkningen en økning i finansieringen over omsetningsavgiften for fjørfekjøtt på 0,3 mill. kroner i forhold til inneværende år.

Utviklingen av Helsegris - fagsystem helse og velferd gris, ble ferdigstilt i 2015. Finansieringen over omsetningsavgiften for kjøtt går dermed ned med ca. 3 mill. kr.

Husdyrproduksjon

Ansvar for oppfølging av Friske føtter er overført til Mattilsynet, som vil kjøpe enkelte av disse tjenestene fra Animalia. Dette har gitt en omsetningsvekst på over 1 mill. kroner. Mesteparten betales ut igjen til innleide snuere og til annet slakteri- og feltarbeid.

Det er foreslått 0,3 mill. kroner fra fondet på kjøtt i investeringsmidler til utvikling av et register/database i nasjonalt kontrollprogram for BRSV og BCOV. Disse to sjukdommene er nå de viktigste kliniske infeksjonssjukdommene hos storfe her i landet. BRSV forårsaker akutte og kroniske luftvegsinfeksjoner inkludert sekundære bakterielle luftveisinfeksjoner. BCOV forårsaker akutte diaretilstander og i noen grad også noe luftveissymptomer. Begge sjukdommene er definert som c-sjukdommer, kontrolltiltak vil derfor måtte gjennomføres av storfenæringa selv. Det er også foreslått å sette av 0,5 mill. kroner av midlene til kvalitets- og avlsarbeid til dette arbeidet. Prosjektet vil første hele driftsår ha en total kostnad på ca. 20 mill. kroner. Bøndene selv og slakteriene er tenkt å skulle dekke mesteparten av kostnadene, men 1,8 mill. kroner er planlagt finansiert over omsetningsavgiften for kjøtt og HT-storfe/Tine. Dette er drift av prosjekt, informasjon, databaseetablering mm.

Råvare og foredling

For området prosess og produkt økes finansieringen over omsetningsavgiften for kjøtt med 0,9 mill. kroner i 2016. Dette skyldes at fagområdet er i en fase der pågående prosjekter avsluttes og nye søknadsprosesser starter opp. Dette resulterer i at inntektene går ned med 2,2 mill. kroner. For Skjæring og analyse går derimot de budsjetterte inntektene opp, mens kostnadene holdes på samme nivå som i år. Budsjettet går ned med 0,6 mill. kroner.

Kommunikasjon, økonomi, kurs og opplæring og it-utvikling

Animalia foreslår å styrke området med kommunikasjonsfaglige ressurser. Dette for å imøtekomme forventninger fra samarbeidspartnere og brukere om økt innsats på mange nivåer innen beredskap, samhandling og kommunikasjon. I tillegg ønsker de å synliggjøre enda mer den kompetansen Animalia besitter.

Behovet for digitalisering av Animalias tjenester og produkter er stadig økende. I 2016 har de ambisjon om å utvikle første versjon av beslutningsstøtte (rapporter og analyser) mot

produsenter, samt å synliggjøre og formidle relevant statistikk fra Animalias databaser.

Forslag til Animalias budsjett faglige tiltak 2016, budsjett 2015 og regnskap 2014

Animalia totalt	2 014	2015	2016		
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
Husdyrproduksjon					
Omsetningsavgift	14 599 372	10 758 000	10 506 000	-252 000	-2,3
Prosjekt/oppdrag	4 525 982	4 585 000	5 846 000		
Totalt	19 125 354	15 343 000	16 352 000		
Dyrehelse og -velferd					
Omsetningsavgift	18 541 688	23 439 000	20 873 000	-2 566 000	-10,9
Prosjekt/oppdrag	3 386 094	3 907 000	3 357 000		
Totalt	21 927 782	27 346 000	24 230 000		
Mattrygghet					
Omsetningsavgift	2 850 582	2 801 000	2 670 000	-131 000	-4,7
Prosjekt/oppdrag	1 171 036	1 652 000	2 030 000		
Totalt	4 021 618	4 453 000	4 700 000		
Råvare og foredling					
Omsetningsavgift	13 564 318	12 624 000	13 158 000	534 000	4,2
Prosjekt/oppdrag	9 972 552	10 381 000	8 427 000		
Totalt	23 536 870	23 005 000	21 585 000		
Kjøtt og egg i kostholdet					
Omsetningsavgift	1 993 312	2 186 000	2 096 000	-90 000	-4,1
Prosjekt/oppdrag	345 620	615 000	3 280 000		
Totalt	2 338 932	2 801 000	5 376 000		
Bærekraft, miljø og klima					
Omsetningsavgift	607 864	1 536 000	1 555 000	19 000	1,2
Prosjekt/oppdrag	-	-	-		
Totalt	607 864	1 536 000	1 555 000		
Ekstra FoU					
Omsetningsavgift	500 000	900 000	500 000	-400 000	-44,4
Prosjekt/oppdrag	-	-	-		
Totalt	500 000	900 000	500 000		
Kommunikasjon, IT, økonomi					
Omsetningsavgift	5 231 089	5 234 000	7 703 000	2 469 000	47,2
Prosjekt/oppdrag	1 848 696	1 840 000	1 947 000		
Totalt	7 079 785	7 074 000	9 650 000		
Dyrehelseportalen ³⁾					
Omsetningsavgift	-	-	-		
Prosjekt/oppdrag	-	2 313 000	3 370 000		
Totalt	-	2 313 000	3 370 000		
Fagtjenesten for ull ³⁾					
Omsetningsavgift	-	-	-		
Prosjekt/oppdrag	-	1 602 000	1 483 000		
Totalt	-	1 602 000	1 483 000		
SUM					
Omsetningsavgift	57 888 225	59 478 000	59 060 000	-418 000	-0,7
Prosjekt/oppdrag	21 249 980	26 895 000	29 740 000	2 845 000	10,6
Totalt	79 138 205	86 373 000	88 800 000	2 427 000	2,8
Ekstrabevilgning ²⁾	-	1 400 000	1 400 000		

¹⁾ Endring av omsetningsavgift forhold til budsjett 2015

²⁾ Ekstrabevilgning til sykdomsbekjempelse ved behov. Holdes utenfor rammen til Animalia

³⁾ Disse postene har tidligere vært utelatt da omsetningsavgiften ikke dekker disse kostnadene

I motsetning til tidligere år er ikke midler til kvalitets- og avlsarbeid med i denne tabellen da dette ikke er midler til Animalia. Disse midlene omtales spesielt senere i saksfremstillingen.

Animalias budsjett finansiert fra omsetningsavgift summerer seg til 59 060 000 kroner i 2016. Dette er ca. 0,4 mill. kroner lavere enn budsjetttrammen for 2015. Budsjetttrammen brutto er 2,4 mill. kroner høyere enn budsjettet for inneværende år. Økningen knytter seg til personal og innkjøp av tjenester. Det er budsjettert med 2,8 prosent lønnsøkning i 2016. Inntektene i budsjettet øker brutto med til sammen 2,8 mill. kroner. Av dette utgjør økningen i inntektene fra prosjekter 1,5 mill. kroner, mens salgsinntektene øker med 1,4 mill. kroner.

Kommentarer til budsjettet for kjøtt (storfe, svin og sau/lam)

Budsjettet for den omsetningsavgiftsfinansierte virksomheten for kjøtt i regi Animalia er 45 870 000 kroner. Dette er 653 000 kroner lavere enn i for 2015, en reduksjon på 1,4 prosent. Reduksjonen skyldes i hovedsak en økning i «annen inntekt». For basisaktiviteten i Animalia er det en økning på 5,0 prosent. Annen inntekt forventes økt med drøyt 3,4 mill. kroner fra 2015, eller 14,0 prosent.

Budsjettforslag, utvikling og nøkkeltall for Animalia kjøtt

Poster - kjøtt	2 014	2015	2016	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	44 712 012	50 402 000	52 909 000	2 507 000	5,0
Aktivetskostnader	22 680 077	20 896 000	21 201 000	305 000	1,5
Totale kostnader	67 392 089	71 298 000	74 110 000	2 812 000	3,9
Annen inntekt	19 757 377	24 775 000	28 240 000	3 465 000	14,0
Sum omsetningsavgift	47 634 712	46 523 000	45 870 000	-653 000	-1,4
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					

Nøkkeltall - kjøtt	2015	2016
Personal og drift	70,7 %	71,4 %
Aktiviteter	29,3 %	28,6 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Kommentarer til budsjettet for egg

Budsjettforslaget for den virksomheten på egg som finansieres med midler fra omsetningsavgiften er på 4 110 000 kroner. Dette er en reduksjon på 84 000 kroner, eller 2,0 prosent, fra 2015. Som for fjørfekjøtt er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2016, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Det er øremerket 155 000 kroner over fondet for egg til Bærekraft, miljø og klima, og 210 000 kroner til Kjøtt og egg i kostholdet. Øvrige midler er ikke øremerket.

Budsjettforslag, utvikling og nøkkeltall for Animalia egg

Poster - egg	2014	2015	2016	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	2 209 878	2 158 000	2 149 000	-9 000	-0,4 %
Aktivetskostnader	1 909 850	2 036 000	1 961 000	-75 000	-3,7 %
Totale kostnader	4 119 728	4 194 000	4 110 000	-84 000	-2,0 %
Annen inntekt	20 300	0	0	0	
Sum omsetningsavgift	4 099 428	4 194 000	4 110 000	-84 000	-2,0 %
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					

Nøkkeltall - egg	2015	2016
Personal og drift	51,5 %	52,3 %
Aktiviteter	48,5 %	47,7 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Kommentarer til budsjettet for fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

Budsjettforslaget for den virksomheten på kylling og kalkun som er finansiert med midler fra omsetningsavgiften er på 9 080 000 kroner. Dette utgjør en økning på 318 000 kroner, eller 3,6 prosent fra 2015. Som tidligere nevnt er det arbeid knyttet til dyrevelferd og resistensproblematikk som vil kreve mye ressurser i 2016. Som for egg, er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2016, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Det er øremerket 233 000 kroner over fondet for fjørfekjøtt til Bærekraft, miljø og klima, og 314 000 kroner til Kjøtt og egg i kostholdet. Øvrige midler er ikke øremerket.

Budsjettforslag, utvikling og nøkkeltall for Animalia fjørfekjøtt

Poster - fjørfekjøtt	2014	2015	2016	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	2 855 169	3 600 000	3 327 000	-273 000	-7,6
Aktivitetskostnader	4 771 219	7 282 000	7 253 000	-29 000	-0,4
Totale kostnader	7 626 388	10 882 000	10 580 000	-302 000	-2,8
Annen inntekt	1 472 303	2 120 000	1 500 000	-620 000	0,0
Sum omsetningsavgift	6 154 085	8 762 000	9 080 000	318 000	3,6
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					

Nøkkeltall - fjørfekjøtt	2015	2016
Personal og drift	33,1 %	31,4 %
Aktiviteter	66,9 %	68,6 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Kvalitets- og avlsarbeid

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid med mer belastes fondet for kjøtt, og gjelder storfe, svin og sau/lam. Midlene brukes utenom Animalia. Den enkelte organisasjon sender søknad til Animalia, som saksbehandler søknadene og legger fram forslag for Bransjestyret. I vurderingen av søknadene er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjen §2 pkt. 3 for bruk av omsetningsavgiften, det vil si tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. Hoveddelen går til finansiering av avlsarbeidet. I vurderingen av søknadene har Animalia vektlagt at støtten skal gå til løpende avlsarbeid og til utviklings- og endringsprosjekter som gir konkrete og varige resultater. Det er behov for utviklingsløsninger som gir forenklinger og økt effektivitet i alle ledd, noe som er viktig for å styrke bondens drift og økonomi.

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid 2016, budsjett 2015 og regnskap 2014

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid	2 014	2015	2016	2016	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Omsøkt beløp	Budsjettforslag		
Norsk Sau og Geit	2 680 000	2 720 000	2 835 000	2 720 000	0	0,0
TYR, ordinært avlsarbeid	2 475 000	2 800 000	6 380 000	3 800 000	1 000 000	35,7
TYR, spesielle prosjekter	825 000	825 000	450 000	450 000	-375 000	-45,5
Geno	2 790 000	2 790 000	2 790 000	2 790 000	0	0,0
Norsvin	10 800 000	11 000 000	13 300 000	11 600 000	600 000	5,5
Norsvin, omstilling og utviklingsprosjekter	0	0	1 000 000	0	0	0,0
Scanpig/KLF	510 000	547 000	643 000	547 000	0	0,0
Prosjekt produksjonsoptimering i ammekubesetninger	200 000	311 000	210 000	210 000	-101 000	-32,5
Prosjekt mykotoksiner	150 000	150 000	0	0	-150 000	0,0
Prosjekt nye sauefjøs	150 000	150 000	0	0	-150 000	0,0
Dataflyt og beslutningsgrunnlag for norsk landbruk	91 202	0	0	0	0	0,0
Kjøttbransjens elitelag	200 000	300 000	150 000	150 000	-150 000	-50,0
Prosjekt selenmangel hos svin	0	200 000	50 000	50 000	-150 000	-75,0
Prosjekt føring av søyer	0	200 000	200 000	200 000	0	0,0
Prosjekt resistensutvikling hos koksider hos sau	0	0	300 000	300 000	300 000	
Prosjekt vaksine mot flåttbåren parasitt hos sau	0	0	300 000	300 000	300 000	
Prosjekt Foods of Norway	0	0	100 000	100 000	100 000	
Nasjonalt kontrollprogram BRSV og BCOV	0	0	500 000	500 000	500 000	
Diverse/uforutsett	600 000	600 000	600 000	600 000	0	0,0
Sum kvalitets- og avlsarbeid	21 471 202	22 593 000	29 808 000	24 317 000	1 724 000	7,6
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015						

Den budsjetterte støtten til kvalitets- og avlsarbeid med mer er 24 317 000 kroner for 2016. Totalt er rammen for budsjettforslaget 1 724 000 kroner høyere enn for 2015. Summen av de innkomne søknadene er totalt 29 808 000 kroner.

I vurderingen av søknadene fra avlsorganisasjonene har Animalia lagt til grunn at forventet pris- og kostnadsvekst knyttet til ordinær drift ikke kompenseres fullt ut, da det forventes effektivisering, kostnadsreducerende tiltak og eventuelt økte inntekter fra andre kilder.

Fra noen avlsorganisasjoner gis det tydelige signaler om at et fremtidsrettet avlsarbeid tilpasset norske forhold må ha tilført vesentlig mer midler fra statlig eller kollektiv finansiering. Animalia mener dette er spørsmål som vanskelig kan behandles i en ordinær budsjettprosess. De foreslår at næringen selv starter en grunnleggende vurdering av ambisjoner, finansiering mm. av avlsarbeidet.

TYR

TYR påpeker viktigheten av å ha nødvendige økonomiske ressurser og forutsigbarhet i rammevilkårene. I tillegg til løpende drift og pågående prosjekter søker TYR om midler til satsing på Aktive Avlsbesetninger og aktiv satsing på økt antall mordyr. TYR er i sterk utvikling og betjener et marked med store ambisjoner. De mener det er misforhold mellom offentlige tilskudd til avlsorganisasjoner, spesielt mener de fordelingen av tilskudd til avlsorganisasjoner over jordbruksavtalen er skjev.

Totalt søker TYR om 6 380 000 kr til ordinært avlsarbeid. Dette er 3 580 000 kroner mer enn bevilget i år. De er spesielt opptatt av å sikre kjernepersonell for å sikre stabil drift. Animalia foreslår derfor å øke støtten til ordinære løpende avlstiltak fra 2 300 000 kr til 2 900 000 kroner, inkludert fullfinansiering av en avlsforsker.

TYR søker videre om 2 390 000 kroner til Aktive Avlsbesetninger. Animalia foreslår å støtte tiltaket med 600 000 kroner for å komme i gang. De foreslår også å øke støtten til avlsarbeid på Staur med 100 000 kroner. Inkludert reduksjoner i prosjektsøknader foreslås støtten til TYR økt med totalt 625 000 kroner.

Norsvin

Avlsbudsjettet for landsvin og yorkshire for 2016 er 37,9 mill. kroner, 7,2 mill. kroner høyere enn budsjettet for inneværende år. Begrunnelsen for økningen er særlig økt omfang av stasjonstesting av råner og økt genomisk seleksjon. Av økningen på 7,2 mill. kroner søkes det om 2,3 mill. kroner dekket fra omsetningsavgift. Norsvin understreker at det er helt avgjørende å vise at det norske markedet vil være aktivt med på satsingen for at de internasjonale samarbeidspartene skal gjøre tilsvarende. I ytterste konsekvens vil dette ha betydning for det framtidige grunnlaget for nasjonalt avlsarbeid på gris i Norge.

Norsvin søker i tillegg til støtte til det løpende avlsarbeidet, støtte til omstillingsprosjektet SPF (spesifikk patogen fri). Formålet er å styrke norsk landsvins helsestatus. Prosjektet går ut på å teste hvordan SPF-råner takler blanding med konvensjonelle råner på Norsvins råneteststasjon. Prosjektet er tenkt å utvides betydelig i årene framover og er tenkt å gå til ca. 2025. Det er søkt om 1 mill. kroner i støtte i 2016.

Norsvin har stor konkurranse fra store internasjonale aktører, og mener det er helt nødvendig med økt innsats, også for å vise at den norske bonden vil satse. Samtidig er støtten fra omsetningsavgiften allerede på et betydelig nivå. Animalia foreslår at støtten til avlsarbeidet økes fra 11,0 til 11,6 mill. kroner inkl. omstillingsprosjektet SPF.

FoU-prosjekter

Etter noen år der tilfanget av nye frittstående FoU-prosjekter med forskningsfinansiering har vært beskjedent, har dette tatt seg opp igjen de siste par år. Animalia er nå involvert med økonomisk støtte (næringens egenandel) til seks pågående prosjekter, i tillegg er det mange søknader som ligger inne til behandling nå i høst. I tillegg er det foreslått å gå inn med støtte til prosjektet Nasjonalt kontrollprogram BRSV og BCOV med 500 000 kroner. Totalt blir det en økning i støtte til FoU-prosjekter på 649 000 kroner.

Kjøttbransjens Elitelag

Etter noen år der laget har vært i en omlegging, har NHO Mat og Landbruk (nå NHO Mat og Drikke) og Animalia lagt en plan for en "restart" av laget. Planen var at det nye laget skulle være operativt i 2015. Det har imidlertid vist seg tidkrevende å finne nye deltagere/bedrifter til Kjøttbransjens Elitelag, og dette er enda ikke på plass. Lagets aktiviteter i år har vært opprettholdt ved bruk av "veteraner" fra tidligere elitelag som deltar på enkeltarrangementer.

Det tas nå et nytt initiativ med rekruttering til laget, slik at dette skal være på plass ved årsskiftet. Det søkes om 150 000 kroner til drift av Kjøttbransjens Elitelag i 2016 etter foreliggende planer. Det forutsettes at NHO Mat og Drikke bidrar med tilsvarende beløp.

Landbruksdirektoratets vurdering

Animalia

Animalia skal bidra med økt verdiskaping, reduserte kostnader og høy tillit til norsk kjøtt- og eggproduksjon. Tillit til norsk egg- og kjøttbransje er høyt prioritert, og Animalias arbeid for dette er viktig i både situasjoner med markedsunderskudd og -overskudd. Animalias arbeid er i hovedsak av langsiktig karakter.

På side to i innstillingen er det en oppstilling som viser Animalias hovedsatsing for 2016. Landbruksdirektoratet mener dette er fornuftige satsingsområder og innstiller på Animalia og Bransjestyrets prioriteringer for bruk av omsetningsavgiften i 2016.

Med disse satsingene i 2016 viser Animalias del av budsjettet for faglige tiltak en total økning på 2 427 000 kroner sammenliknet med 2016. Animalia budsjetterer med en inntektsøkning

fra prosjekt/oppdrag på 2 845 000 kroner, mens bruk av omsetningsavgiften reduseres med 418 000 kroner. Animalia foreslår også å øke støtten til kvalitets- og avlsarbeid med 1 724 000 kroner. Dette gir en økning i bruk av omsetningsavgiftsmidler med 1 306 000 kroner totalt.

Landbruksdirektoratet anbefaler at forslaget om å ta høyde for at det er dekning i fondet for 1,4 mill. kroner i tilfelle en akutt sykdomssituasjon i fjørfeholdet videreføres, ref. sak om omsetningsavgift i 2016. Tilsvarende avsetning har også blitt gjort de senere årene, men foreløpig har det ikke vært behov for å benytte de avsatte midlene.

Kvalitets- og avlsarbeid

Når det gjelder forslag til tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid er det budsjettert med økning på 1 724 000 kroner, eller 7,6 prosent, sammenliknet med budsjettet for 2015. Mye av økningen er knyttet opp mot en prioritering slik at TYR får satt i gang Aktive Avlsbesetninger, ekstra støtte til Norsvins avlsarbeid, og fordi det er aktuelt å støtte flere FoU-prosjekter.

Landbruksdirektoratet ser at det totalt for kvalitets- og avlsarbeid er søkt om ca. 5,5 mill. kroner mer i tilskudd enn det som er foreslått innvilget. Landbruksdirektoratet mener at det er gjort et grundig arbeid i vurderingen av søknadene, og innstiller på forslaget.

I protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29.04.2005 ble det presisert at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og øvrige drift i organisasjonene ikke kan gis tilskudd. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Krav til informasjon og rapportering

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgende budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker.

Animalia er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

På bakgrunn av dette foreslår Landbruksdirektoratet at budsjettene for kjøtt, egg og fjørfe godkjennes.

Saksnr.: 084/15	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2016	Saksnr.: 15/62824-1

Beskrivelse

Nortura SA og Bransjestyret søker om godkjenning av budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) for 2016. Budsjettet har en total ramme på 79,050 mill. kroner, inkludert en ekstra satsing på egg på 5 mill. kroner initiert av Norsk Fjørfeleg. Dette gir en økning på 5,0 % fra 2015. Eksklusiv satsingen på egg innebærer budsjettet en reduksjon på 1,7 %. Avtalepartene har gitt føringer om kostnadsutviklingen for opplysningsvirksomheten på kjøtt og egg. Direktoratet har derfor tatt utgangspunkt i budsjettutviklingen etter 2010 og at nivået ikke må overstige 2010-bevilgningen når det tas hensyn til pris- og kostnadsutviklingen. I perioden etter 2010 er de påslagene staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten økt med 19,4 %. Søknaden for 2016 ligger innenfor denne økningen. Videre er det avsatt 10 % til kortsiktige markedsføringstiltak, ref. føring fra avtalepartene. Landbruksdirektoratet tilrår at budsjettforslaget godkjennes, forutsatt en godkjent prosjektplan for ekstrasatsingen på egg.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiftene til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 1, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra OEK av 05.11.2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt for 2016 godkjennes.
2. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan det i 2016 anvendes inntil 49 250 000 kroner til opplysningsvirksomhet på kjøtt.
3. Av fondet for omsetningsavgift på egg kan det i 2016 anvendes inntil 12 800 000 kroner til opplysningsvirksomhet på egg, inkludert tilleggssatsingen på egg.
4. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det i 2016 anvendes inntil 17 000 000 kroner til opplysningsvirksomhet for fjørfekjøtt.
5. Landbruksdirektoratet gis fullmakt til, innenfor vedtatt økonomisk ramme, å godkjenne OEKs prosjektplan for ekstrasatsingen på forbruksøkning av egg.

Kjøtt og egg - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2016

Generelt om søknaden

Landbruksdirektoratet mottok 05.11.2015 budsjettforslag for 2016 fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK).

OEK har finansiering fra fondene for omsetningsavgift for kjøtt, egg og fjørfekjøtt. Norturas konsernstyre fremmer søknaden til Omsetningsrådet for områdene egg, storfe, svin og småfe (sau/lam), mens søknaden om omsetningsmidler til bruk i opplysningsvirksomhet for kylling og kalkun fremmes direkte til Omsetningsrådet fra Bransjestyret.

Budsjettet som legges fram for 2016 har en totalramme på 79 050 000 kroner som er en nominell økning fra 2015 på 5 %. Dette inkluderer en tilleggssatsning for egg på 5 000 000 kroner.

Forslag til budsjett for OEK i 2016, sammenlignet med regnskap 2014 og budsjett 2015

	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Budsjett - forslag 2016	Endring* kroner	Endring * prosent	Tilleggs-søknad egg	Sum inkl. tillegg	Endring * prosent
Kjøtt	51 963 194	50 554 927	49 250 000	-1 304 927	-2,6		49 250 000	-2,6
Egg, ordinært	7 416 000	7 821 196	7 800 000	-21 196	-0,3	5 000 000	12 800 000	63,7
Fjørfekjøtt	14 090 000	16 918 877	17 000 000	81 123	0,5		17 000 000	0,5
Sum OEK	73 469 194	75 295 000	74 050 000	-1 245 000	-1,7	5 000 000	79 050 000	5,0
* Sammenlignet med budsjett for 2015.								

Handlingsplan med budsjett for MatPrat/OEK er utarbeidet på bakgrunn av vedtatt strategi for OEK, en totalvurdering av markedssituasjonen for egg og kjøtt i Norge basert på undersøkelser og dialog i verdikjeden, samt kost/nytte vurdering ut i fra behov, tilgjengelige virkemidler og ressurser. Strukturen i handlingsplanen for 2016 er endret i forhold til tidligere handlingsplaner for å være tilpasset tre års strategien som OEK skal jobbe etter samt gi en enklere og mer logisk oversikt.

Behandling av søknaden i Bransjestyret og Norturas konsernstyre

Vedtak i Bransjestyret, 6. 10.2015:

«Bransjestyret godkjenner forslaget til handlingsplan og rammebudsjett 2016 for Opplysningskontoret for egg og kjøtt på kr 74 050 000 til ordinært budsjett pluss en tilleggssatsning for egg på kr 5 000 000, totalt kr 79 050 000.

Fordelt mellom finansieringsfondene, basert på prognoser for salg i det norske markedet, utgjør dette følgende.

Storfe, småfe, svin	49 250 000 kroner
Kylling, kalkun	17 000 000 kroner
Egg	12 800 000 kroner»

Vedtak i konsernstyret i Nortura, 21.10.2015:

“Konsernstyret godkjenner forslaget til handlingsplan og ordinært budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt på 57 050 000 kroner pluss en tilleggssatsning for egg på

5 000 000 kroner, totalt 62 050 000 kroner.

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar budsjettforslaget for opplysningstiltak for kylling og kalkun på 17 000 000 kroner til orientering.”

Kort om organiseringen av OEK

Opplysningskontoret for egg og kjøtt er organisert i tre avdelinger, hvorav én er ansvarlig for produksjon og utvikling av innhold, en er ansvarlig for kommunikasjon i alle kanaler og én er ansvarlig for å koordinere all kommunikasjonsutvikling, sikre strategisk forankring, besørge oppdatert markedskunnskap og lede alle initiativ i OEKs rolle innen bransjeutvikling. I tillegg finnes stabsfunksjon innen HR/kompetanse.

Innholdet i en opplysningsvirksomhet er selve kommunikasjonen, budskapene som formidles. Dette gjelder uavhengig av hvilke type budskap eller hvilke medier eller formater disse skal tas ut i, det være seg gjennom pressen, i skolen, i forhold til bransje og handel, eller via kanaler som tradisjonelle mediekkanaler eller nye teknologiske løsninger.

Av OEK sine ansatte er flertallet matrådgivere med formell kompetanse og erfaring innen matfag, pedagogikk og kokkefag. I tillegg innehar OEK spesialkompetanse innen kjøttfag, ernæringsfysiologi, teknologi, medievitenskap, økonomi og ledelse, analyse, strategi og HR.

De ulike opplysningskontorene møtes jevnlig i det såkalte lederforumet.

OEKs strategi for 2015-2017

I 2014 utarbeidet OEK en ny strategi for perioden 2015-2017. Strategien inneholder 6 hovedstrategier og 13 delstrategier med tilhørende mål, grep og virkemidler. Summen av alle delmålene og summen av alle delstrategiene gir hovedmål og hovedstrategier.

1. OEK skal alt vesentlig kanalisere sin eksterne kommunikasjon gjennom digitale medier, og både internt og eksternt skape mersynergi gjennom bedre koordinering og samkjøring av innholdet i egne, fortjente og kjøpte medier.
2. OEK skal befeste sin posisjon som leverandør av den foretrukne lære-ressursen innen faget mat og helse i norsk grunnskole, og videre utforske hvilke relevante tiltak som best kan bidra til formålsoppnåelse gjennom skolen i fremtiden.
3. OEK skal ha landets fremste og mest innovative innholdsproduksjonsmiljø innen alle sine kjerneområder.
4. OEK skal gi kunnskapsbaserte innspill til bransje, relevante myndigheter og prinsipaler basert på OEKs innsikt og kompetanse om forbrukere og forbruk. Inspillene skal bidra til økt verdiutvikling og innovasjon i den norske egg- og kjøttbransjen, samt gi bedre forbrukerforståelse i hele ansvarskjeden.
5. OEK skal være den ledende aktøren innen mat- og matkunnskapsformidling innenfor gitte formål og rammer. Virkemidler for å oppnå dette er vekst og utvikling innenfor de områdene som er nødvendig for å sikre posisjonen.
6. OEK skal ha den best tilgjengelige kompetansen innen sine ansvars- og fagområder. OEKs medarbeidere og samarbeidspartnere skal alltid skaffe seg den mest relevante og oppdaterte kunnskapen og bruke denne for å realisere virksomhetens mål. OEK skal som organisasjon ha en organisasjonskultur som fremmer og belønner

«excellence» på alle områder.

Handlingsplan for 2016

Handlingsplan for 2016 bygger på virksomhetens strategi for perioden 2015-2017, og fokuserer både på langsiktige og kortsiktige utfordringer knyttet til bransjens stilling i markedet og til forbrukerbehov.

Det grunnleggende og primære arbeidet er langsiktig bygging av preferanser, matrepertoar og forbrukslyst, for å sikre en størst mulig verdiskapning for kjøtt- og eggbransjen i fremtiden.

OEK skriver at kjøtt møter stadig sterkere konkurranse fra andre matvarer og endret forbrukeradferd. Den sterke helsetrenden og miljøutfordringene er utfordrende, og også dyrevelferd er i dag en sterk driver for kjøp, forbruk og holdninger til kjøtt og egg.

Mat som tema er høyinteresse i media, og OEK tar oppgaven som en totalleverandør av relevant kunnskap overfor forbrukerne. Det innebærer også å kommunisere om utfordrende temaer som bærekraft, dyrevelferd og helse, jf. siste tids debatt om farene ved å spise kjøtt.

OEKs aktiviteter skal sikre at forbrukerne velger kjøtt og egg i størst mulig grad i sine måltidsløsninger også i fremtiden, og at de er villige til å betale en pris som gjør det mulig å produsere og foredle kjøtt og egg i Norge.

Opplysningskontorets suksess er i stor grad avhengig av evnen til å forstå forbrukerne, deres behov og deres bruk av medier for å informeres og inspireres. Endringer i mediebruk og forbrukeradferd, i situasjonsbetingede behov, i roller og i familiemønster akselererer nå i en fart man ikke har sett tidligere. Dette er derfor svært krevende ferskvarekompetanse som skal og må vektlegges også fremover for å kunne opprettholde den gode posisjonen OEK har hos bransje, myndigheter og forbrukerne.

Hovedmål for 2016

Formålet med OEK er å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske egg- og kjøttproduserende bonden, og å øke omsetningen av norske egg og norsk kjøtt.

Generelt

- OEKs strategier og tiltak skal løse både langsiktige og kortsiktige utfordringer knyttet til forbrukerbehov, og egg- og kjøttbransjens utfordringer i markedet. Det skal jobbes langsiktig for å sikre en størst mulig verdiskapning og salg for egg- og kjøttbransjen i fremtiden. Dette gjøres ved å bygge verdier og løsninger rundt egg og kjøtt som tilfredsstillende fremtredende forbrukerbehovene i årene fremover og/eller som skaper nye forbrukerbehov som oppfyller formålet til OEK.
- Egg og kjøtt møter sterk konkurranse fra andre matvarer. Endrede forbruker- og forbruksvaner og nye mattrender vil også alltid påvirke markedsituasjonen.
- OEKs aktiviteter skal sikre at forbrukerne velger norskprodusert egg og kjøtt i størst mulig grad i sine måltidsløsninger. Samtidig er det viktig å gjennomføre aktiviteter som på kort sikt tilfredsstillende dagens forbrukerbehov, og bidrar til å avhjelpe kortsiktige markedsmessige utfordringer som egg- og kjøttbransjen måtte oppleve. En riktig balanse mellom OEKs langsiktige og kortsiktige arbeid er helt nødvendig for å

oppnå de målene som er satt, men det langsiktige arbeidet skal ha prioritet.

De følgende hovedmål er definert for virksomheten og posisjonen:

Virksomhetsmål:

OEKs innsats og aktiviteter skal over tid og med ordinære rammevilkår:

1. Medføre en økning i verdiskapingen for og omsetningen av henholdsvis norskprodusert egg, hvitt kjøtt og rødt kjøtt, med en spesifisert prosentutvikling for de tre hovedkategorier på henholdsvis 3 % for egg, 3 % for hvitt kjøtt og 1 % for rødt kjøtt.
2. Medføre en styrking av forbrukerpreferansen for norskprodusert egg, hvitt kjøtt og rødt kjøtt, med en spesifisert prosentutvikling for de tre hovedkategorier på henholdsvis 5 % for egg, 3 % for hvitt kjøtt og 1 % for rødt kjøtt.
3. Medføre at 75 % av den norske befolkning oppfatter at egg og de ulike kjøttslag er positive og sentrale element i et normalt kosthold.
4. Til enhver tid å bidra til best mulig markedsbalanse for norskprodusert egg og kjøtt.

Posisjoneringsmål:

1. Medføre at 65 % av egg og kjøttbransjen oppgir OEK som det fremste innholdsprodusent- og matutviklingsmiljøet for en samlet egg og kjøttbransje.
2. Medføre at 70 % av forbrukerne oppgir at MatPrat har høy eller svært høy troverdighet i forhold til innholdsproduksjon, problemløsningsevne og servicenivå innen sine ansvarsområder mot forbrukerne.
3. Medføre at 65 % av forbrukerne oppgir at MatPrat er den aktøren som gir høyest nytteverdi i forhold til å dekke deres behov for oppskrifter, informasjon og matkunnskap.
4. Medføre at relevante myndigheter innen mat og landbruk anerkjenner OEK som en kompetent og pålitelig kilde for kunnskap om sitt ansvarsområde. Videre at OEK oppleves som leveransedyktig i forhold til å oppfylle sitt formål og sine oppgaver.
5. Medføre at 60 % av egg- og kjøttproduserende bønder oppgir at OEKs innsats for verdikjeden svarer til deres forventning.
6. Medføre at MatPrat og alle andre merkevarer som etableres av OEK ved måling har en merkevestyrke på topp tre i forhold til andre aktører i samme segment og at merkevareassosiasjonene stemmer med de ønskede verdier.

Resultatmåling - Dashboard

I 2013 ble OEK bedt om å legge fram et alternativt forslag til resultatmåling, fortrinnsvis i samarbeid med de andre opplysningskontorene. I et notat av 01.06.2014 gav opplysningskontorene en samlet vurdering av bruk og utfordringer knyttet til resultatmåling av kontorenes aktiviteter. Gjennomgangen var klar på at det er vanskelig å ha et felles målesystem som passer for alle kontorene ut fra kontorenes betydelige ulikheter. Notatet konkluderte derfor med at det ikke er hensiktsmessig at det eksisterende felles målesystemet for opplysningskontorene videreføres, eller at det lages ett nytt felles målesystem. I møte 12.12.2014 behandlet Omsetningsrådet saken og fattet følgende vedtak, sak 76/14:

«Omsetningsrådet tar notatet fra Opplysningskontorene med vurdering av et felles målesystem for kontorene, til orientering.»

For å kunne måle både kortvarige og langvarige resultater knyttet til OEKs aktiviteter og effekten av den totale innsatsen, har OEK utviklet et eget målesystem, visualisert gjennom et dashboard. Dette er et digitalt målesystem som fortløpende fanger opp endringer i forbrukeres behov og preferanser samt andre relevante parameter. Dashboard gir også mulighet til å følge utviklingen innen den digitale teknologi hvor brukervaner og medielandskapet er i rask endring. Dashboard måler resultater fortløpende og er bygget opp med flere sentrale datakilder som forbrukerundersøkelser, kampanjemålinger, markeds- og trafikk tall.

OEK bygger sin kommunikasjon gjennom merkevaren MatPrat og de fleste målinger og analyser tar utgangspunkt i dette. Merkevarestyrke forteller hvordan forbrukerne oppfatter en aktør i forhold til de øvrige aktørene i markedet, og MatPrat er en meget sterk merkevare med stor påvirkningskraft. OEK skriver at MatPrat i løpet av 2015 har befestet sin posisjon som den ledende aktøren innen matformidling i Norge, og i september oppga 42 % av befolkningen at de oppfatter MatPrat som «Det du trenger å vite om mat, når du trenger det». MatPrat har over fire ganger så høy uhjulpet kjennskap som nærmeste sammenlignbare konkurrent, og har en Top-of-mind (først nevnt) på hele 52 %. Dette er viktige forutsetninger for å oppnå effekt med hensyn til formålet om å bidra til økt forbruk av norsk egg og kjøtt. MatPrat har høy troverdighet, og det fleste av MatPrats definerte verdier er styrket gjennom 2015.

OEK skriver at «matprat.no» og andre egne medier er OEKs viktigste kommunikasjonskanaler. Utvikling i bruken av MatPrat på ulike plattformer er en direkte og klar måleparameter for grad av oppnådd suksess, og ikke minst på MatPrat sin gjennomslags- og påvirkningskraft. «matprat.no» har hatt en meget sterk utvikling de siste årene, og har hittil i 2015 økt antall besøk med 27 % i forhold til 2014. Dette innebærer at antall besøk vil være i overkant av 25 millioner i 2015. OEKs nye satsing «matstart.no» for barn og unge er også en suksess i flg. OEK, og hadde i kampanjeperioden august-september over 200 000 besøk.

Prosjekt om effekter av generisk markedsføring

SNF (Stiftelsen Næringsforskning) har på oppdrag fra OEK sett på effekter av generisk markedsføring av MatPrat gjennom prosjektet «Utvikling av resultatmålingssystem for Opplysningskontoret for egg og kjøtt». Dette er et omfattende prosjekt, som består både av en litteraturstudie av internasjonal forskning om generisk markedsføring og en effektmåling av konkret generisk kommunikasjon fra MatPrat. Nedenfor følger 3 sitater fra rapporten gjengitt av OEK i søknaden:

- «Vi finner at MatPrat sin generiske markedskommunikasjon øker betalingsvilligheten for produktet i reklamer og det konkurrerende produkt, både alene og i kombinasjon med privat reklame. Disse effektene gjelder både på merke- og generisk produktnivå, samt at vi finner disse effektene på individ- og forbrukernivå.
- Gitt resultatene fra undersøkelsene og litteraturgjennomgangen virker det sannsynlig at OEK sine markedsføringsaktiviteter skaper til dels stor merverdi for eierne. Både kjøpsintensjonen og betalingsvilligheten øker som følge av markedsaktivitetene til OEK som vi har sett på.
- Videre har vi indikasjon på at MatPrat sin generiske markedskommunikasjon ikke bare gjør den private reklamen mer effektiv (målt på kjøpsintensjonene). Den løfter forbrukeroppfatningene av driverne for betalingsvilligheten og kjøpsintensjonene.»

Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2016

Det ordinære budsjettet for 2016 er satt til 74 050 000 kroner. Det innebærer en nominell reduksjon på 1,7 % sammenlignet med 2015. Det forventes likevel å opprettholde samme aktivitetsnivå i 2016 som i 2015 gjennom effektivisering av driften.

Tallgrunnlaget bygger på aktiviteter redegjort for i Handlingsplan for 2016. OEK mener det er et nøkternt budsjett sett i lys av de utfordringer egg- og kjøttbransjen står overfor. OEK mener at aktivitetene er lagt på det nivå som behøves for at OEK skal ha mulighet til å ha ønsket markedstrykk i 2016.

I tillegg søkes det om økte rammer til generisk markedsføring av egg med grunnlag i et brev fra Norsk Fjørfevalg. Denne tilleggssatsingen utgjør 5 000 000 kroner. Dette gir et totalbudsjett for 2016 på 79 050 000 kroner.

Endret budsjettstruktur

OEK endret i 2015 sin organisasjonsstruktur i henhold til ny strategi og for å ytterligere effektivisere arbeidet i virksomheten. Som en naturlig konsekvens av dette er også regnskapsstrukturen endret slik at den gjenspeiler den nye organisasjonen, ansvarsområder og aktiviteter. Budsjettstrukturen er følgelig også endret, og det er derfor ikke mulig å foreta direkte sammenligninger mellom budsjettpostene for 2015 og budsjett 2016. Den historiske utviklingen i budsjettene og 2016-budsjettet er derfor presentert i to separate tabeller.

Nedenfor følger noen hovedtrekk i budsjettet for 2016 sammenliknet med 2015:

- Administrasjon/drift: Budsjettet er høyere enn i 2016. Skyldes i hovedsak behovet for mer arbeidskraftsressurser som følge av økt satsing på innholdsproduksjon og høyt aktivitetsnivå i egne og sosiale medier. Antallet årsverk økt fra 21 til 22.
- Mediekjøp: Det legges opp til noe høyere mediekjøp i 2016, men likevel lavere kostnader. Dette skyldes effektivisering av kjøpene og ytterligere fokus på digitale medier.
- Skole: Fortsatt høyt fokus, men lavere kostnader i 2016 grunnet kapitalisering på investeringen som er gjort tidligere år og fokus på digitale medier.
- Marketing (øvrige budsjettposter): Noe lavere enn i 2015 som følge av effektivisering og økning i egne og sosiale medier når den ekstra satsingen på egg holdes utenfor. Fortsatt fokus på utvikling av digitale medier, men kapitalisering av investeringen i «nye MatPrat» og ny teknologi.
- Innhold: Også på dette området er kostnadene noe lavere enn i 2015, men innebærer som følge av effektivisering likevel økt innholdsproduksjon.
- Strategi og analyse: Sterk økning i budsjettet gjenspeiler ytterligere fokus på innhenting av faktagrunnlag, innsikt samt måling av resultater og effekt. Budsjettet inneholder også OEKs sterkere rolle innen bransjeutvikling og samfunnsansvar.

Budsjett fra OEK for 2016 med og uten ekstra satsing på egg

	Budsjett 2016	
	Ekskl. satsing egg	Inkl. satsing egg
Administrasjon/drift, sum	27 000 000	27 000 000
Lønn	21 450 000	21 450 000
Husleie/felleskostnader	3 800 000	3 800 000
Utviklingskostnader	750 000	750 000
Kompetanseutvikling	1 000 000	1 000 000
Marketing, sum	36 050 000	41 050 000
Utviklingskostnader	4 000 000	4 250 000
Mediekjøp	17 500 000	21 700 000
Produksjonskostnader	8 400 000	8 700 000
Digital drift	1 100 000	1 100 000
Pr/fortjente medier	1 000 000	1 250 000
Skole	2 950 000	2 950 000
Lønn prosjektmedarbeider	600 000	600 000
Kompetanseutvikling/reiser	500 000	500 000
Innhold, sum	5 000 000	5 000 000
Utviklingskostnader	700 000	700 000
Innovasjon mat/konsept	500 000	500 000
Driftsmidler/vareforbruk	200 000	200 000
Kjøp av tjenester	1 000 000	1 000 000
Skole	1 000 000	1 000 000
Lønn prosjektmedarbeider	800 000	800 000
Kompetanseutvikling/reiser	800 000	800 000
Strategi og analyse, sum	6 000 000	6 000 000
Utviklingskostnader	1 450 000	1 450 000
Effekt/resultatmåling	1 600 000	1 600 000
Datainnhenting/analyser	1 900 000	1 900 000
Innholdsproduksjon	400 000	400 000
Strategi/utvikling	400 000	400 000
Kompetanseutvikling/reiser	250 000	250 000
Totalbudsjett	74 050 000	79 050 000

Da budsjettstrukturen er endret fra 2015 er det ikke mulig å integrere tidligere års budsjett i tabellen over. Nedenfor er derfor tatt inn budsjettoversikt for årene 2013-15.

Regnskap OEK for 2013 og 2014 samt budsjett for 2015

	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Differanse 2015-2014	
				kr	%
Lønn og adm. kostnader	20 599	20 985	21 620	635	3,0
Kompetanseutvikling	544	928	1 600	672	72,4
Strategi og markesanalyse	1 551	2 490	2 500	10	0,4
Mediekjøp	12 286	16 969	21 200	4 231	24,9
Interaktiv/digital/egne media	11 902	8 550	5 700	-2 850	-33,3
Systeminvestering egne media	0	0	0		
Ernæring	434	707	500	-207	-29,3
Utviklingskjøkken	268	239	350	111	46,4
Pådriver bransje/handel	2 117	3 464	2 900	-564	-16,3
Reklame	3 839	5 384	5 800	416	7,7
Innholdsproduksjon	5 544	4 048	3 800	-248	-6,1
Skole	11 764	6 001	6 925	924	15,4
Presse	2 483	3 534	2 050	-1 484	-42,0
Myndigheter	169	198	350	152	76,8
Sum	73 500	73 498	75 295	1 797	2,4

Kampanjer/Fokusperioder

MatPrat utvikler, produserer og implementerer seks kampanjer/fokusperioder i løpet av et kalenderår. Disse kampanjene er knyttet til årstider og sesonger.

I 2015 startet OEK å bygge "norsk" som kommunikasjonsselement i all innholdsproduksjon. Dette for å bygge verdier inn i norsk-begrepet i et stadig mer mangfoldig produkttilbud på markedet, og å skape sterkere preferanse for de norske råvarene. Dette arbeidet vil fortsette og forsterkes i 2016.

Samtidig vil det være et sterkt fokus på å bygge og forsterke positive holdninger til de respektive råvarene, for å styrke deres omdømme og konkurransekraft.

I 2016 planlegges følgende kampanjeperioder og råvarefokus:

Vinter

- Egg, svin, kylling
- Mediekjøp: 4 000 000 kroner

Vår

- Storfe, egg, kylling
- Mediekjøp: 2 000 000

Sommer

- Svin, storfe
- Mediekjøp: 4 000 000

Skolestart

- Egg, kylling
- Mediekjøp: 2 000 000

Høst

- Lam, egg
- Mediekjøp: 3 000 000

Jul

- Svin, egg, lam
- Mediekjøp: 2 500 000

Tilleggsatsing på egg

Norsk Fjørfeleg har skrevet brev til OEK og anmodet om en økt satsing på egg med formål å heve det norske forbruket av egg. Dette skyldes en prognostisert overproduksjon av egg på 2000 tonn for 2016, og at det har vært overskudd av egg siden 2013. Forbruket av egg i Norge er lavere enn i våre naboland og norske eggprodusenter har i lengre tid etterlyst økt markedsføring av egg.

OEK har gitt tilbakemelding til Norsk Fjørfeleg at dersom det gis en tilleggsbevilgning på 5 mill. kr per år i tre til fem år, vil OEK sette som målsetting å øke forbruket i perioden med 10 prosent. I Norge forbraker vi i overkant av 200 egg per person i året. Målsettingen innebærer derfor en økning på ca 20 egg per person per år som tilsvarer mer enn 6 000 tonn egg. I oversikten nedenfor er gjengitt eggforbruket i 2014 i noen land regnet i antall egg per person og år (*Kilde: Tone Steinsland, 2015*).

Storbritannia:	184
Brasil:	220 (2015)
Sverige:	222
Danmark:	245
USA:	260

OEK skriver at de er innforstått med at en slik flerårig finansieringsgaranti ikke kan gis av Omsetningsrådet, men at det er viktig å signalisere at det kreves en langsiktig, økt satsing for å lykkes med en målsetting om å øke eggforbruket. OEK mener at en kortsiktig økt ressursbruk ikke vil gi nødvendig effekt.

Den ekstra satsingen vil ta utgangspunkt i eggets suverene næringsmessige egenskaper, kombinert med tre andre bærende elementer i kommunikasjonen:

- Frokostegget
- «Convenience»
- Nye egg-retter

Virkemidlene vil i utgangspunktet være en til to årlige profilfilmer for TV kombinert med film i digitale medier, samt PR og aktiviteter på egne og sosiale medier. Disse virkemidlene vil bli nøyere avstemt etter at resultatene fra OEKs omdømmeundersøkelse for egg foreligger, og etter relevante endringer i medielandskapet som måtte oppstå.

OEK skriver videre at det ordinære budsjettet for egg-profilering vil bli slått sammen med ekstrasatsingen og at det vil bli utarbeidet en samlet plan for markedsføringen. Kostnaden på de ulike aktivitetene er skissert slik:

Aktivitet	Kostnad, kroner
Utviklingskostnader	150 000
Produksjonskostnader	300 000
Mediekjøp	4 200 000
PR	250 000
Adm. kostnader	100 000
SUM	5 000 000

Bortfaller ekstrafinansieringen etter ett år, vil målsettingen måtte revideres og tas betydelig ned. OEK påpeker at å bygge opp en råvare krever tid og tre år er et absolutt minimum med en betydelig risiko for ikke å lykkes. OEK vurderer fem år som den mest fornuftige tidshorisonten.

OEK skriver at budsjettet for egg-profileringen vil bli slått sammen med ekstrasatsingen og en samlet plan for markedsføringen vil bli utarbeidet.

Todeling av budsjettet

Fra og med 2010 har budsjettet til OEK vært todelt, hvor en del (80 – 90 %) går til langsiktig, holdningsskapende arbeid og de resterende knyttes til opplysningskontorenes bidrag til løsninger ved aktuelle markedsutfordringer. Den langsiktige delen omfatter det grunnleggende og primære arbeidet med langsiktig bygging av holdninger, preferanser og kunnskap hos norske forbrukere og hos bransje, myndigheter og andre interessenter. Hos forbruker skal dette i tillegg til å bygge positive holdninger for norske våre råvarer også utløse forbrukslyst.

Den kortsiktige delen (10 – 20 % av budsjettet for markedsaktiviteter) kan overføres til neste år om den ikke benyttes. Med kortsiktige tiltak menes aktiviteter som har til hensikt å være direkte kjøpsutløsende i den grad at man bidrar til å tømme overskuddslagre, eller andre markedsutfordringer.

OEK skriver at alle OEKs aktiviteter og kostnader i realiteten er markedsaktiviteter, og at dette skyldes en rekke strukturelle endringer i markedet som har skjedd de siste årene. OEKs strategi har ivaretatt dette, og innholdsproduksjon er definert som OEKs kjernevirksomhet. Med innholdsproduksjon defineres både selve produksjonen av innholdet, kommunikasjonen av dette og innsikt og analyser som grunnlag for og evaluering av aktivitetene.

Det er i 2016 budsjettet med totalt kr 79 050 000 for alle OEKs aktiviteter. Etter OEKs vurdering innebærer dette at minimum 7 905 000 (10 %) må nyttes til markedsregulerende/balanserende tiltak hvis og når behovet skulle tilsi det. Midlene kan overføres til 2017 dersom de ikke blir benyttet i 2016. OEK skriver at disse kortsiktige tiltakene ikke er planlagt i det søknaden oversendes, men vil avhenge av markedsutviklingen gjennom året.

Kortsiktige markedsaktiviteter er i tabellen nedenfor beskrevet som «Markedsavhengig aktivitet».

Oversikt over kortsiktige/langsiktige markedsaktiviteter i 2016 inkludert fordeling på sektorer samt budsjettet for 2015 fordelt på sektorer

	Storfe/svin/småfe	Kylling/kalkun	Egg	Sum
Basisaktivitet (langsiktig) (maksimum)	44 325 000	15 300 000	7 020 000	66 645 000
Tilleggssatsing egg (prosjekt)			5 000 000	5 000 000
Markedsavhengig aktivitet (minimum 10 %)	4 925 000	1 700 000	780 000	7 405 000
Totalt budsjett 2016	49 250 000	17 000 000	12 800 000	79 050 000
Fordeling sektor % (ekskl. eggsatsing)	66,5	23,0	10,5	100,0
Fordeling sektor % (inkl. eggsatsing)	62,3	21,5	16,2	100,0
Totalt budsjett 2015	50 554 927	16 918 877	7 821 196	75 295 000
Fordeling sektorer %	67,1	22,5	10,4	100,0

Markedsavhengig aktivitet er av kortsiktig karakter og siktet inn på å påvirke der det trengs mest ifølge prognoser og forbrukertrender.

Landbruksdirektoratets vurdering

OEK utarbeidet en ny strategiplan for perioden 2015 – 2017. Prosessen har medført betydelige endringer i mål og strategier og en ny organisering av virksomheten. Dette har også medført at regnskapsstrukturen er endret. Direktoratet ser at dette kan oppstå som en nødvendig del av utviklingen av organisasjonen, selv om det blir mer krevende å følge den historiske utviklingen i delbudsjettene. Men ettersom Omsetningsrådet i prinsippet tildeler midlene som en rammebevilgning, må dette hensynet tillegges mindre betydning.

Det ordinære budsjettet innebærer en reduksjon på 1,7 %, selv om OEK legger til grunn økt aktivitet gjennom effektivisering. Dette er en følge av omorganiseringen nevnt over og direktoratet mener dette indikerer en god utvikling. Posten personal er høyere enn i 2015. Dette har sammenheng med behovet for mer arbeidskraftsressurser som følge av økt satsing på innholdsproduksjon og høyt aktivitetsnivå i egne og sosiale medier. Hoveddelen av personalressursene er således knyttet til faglige oppgaver og ikke administrasjon. Med dette utgangspunktet har direktoratet ingen spesielle merknader til denne budsjettposten.

OEK begynte i 2015 å benytte "norsk" som kommunikasjonsselement i all innholdsproduksjon. Det var for å bygge verdier inn i norsk-begrepet i et stadig mer mangfoldig produkttilbud på markedet. Denne strategien fortsetter i 2016. Direktoratet mener dette er positivt, og reflekterer den overordnede hensikten med hele ordningen.

Todelingen av budsjettet i en kortsiktig del og en langsiktig del har vært nyttet fra 2010. Den kortsiktige delen har vært begrenset til en andel (10-20 %) av budsjetterte markedsaktiviteter. I søknaden for 2016 har OEK pekt på at alle aktiviteter og kostnader i realiteten er markedsaktiviteter som følge av en rekke strukturelle endringer i markedet de siste årene. Dette øker andelen som kun kan brukes til kortsiktige aktiviteter. Da endringen kom i 2010 var formålet bl.a. å sikre at det ble avsatt midler til slike aktiviteter. Direktoratet har derfor ingen merknader til denne endringen av beregningsmåte, men vil påpeke at denne forutsetningen gjelder midlene fra alle 3 fondene.

I tillegg er det lagt fram forslag til en ekstra satsing på egg med 5 mill. kroner slik at totalt budsjett blir på 79 mill. kroner. Satsingen skal vare i 3-5 år og ha som målsetting å øke

forbruket med 20 egg per person per år eller om lag 10 %. Det er Norsk Fjørfeleg som har tatt initiativ til satsingen. Direktoratet mener målsettingen med en slik satsing må settes opp mot andre reguleringstiltak. For eksempel brukes det i dag om lag 15 mill. kroner i året til tiltaket med frivillig førtidsslaktning av verpehøner, som har en effekt på 2 000 tonn egg. Til skillevirksomheten brukes om lag 15 mill. kroner i året på ca. 1 500 tonn egg. Lykkes målsettingen med det omsøkte prosjektet vil forbruket øke med over 6 000 tonn årlig. Kostnaden for dette prosjektet er 5 mill. kroner årlig inntil 5 år, til sammen 25 mill. kroner. Det innebærer at produksjonen av egg kan økes om målsettingen nås. Det vurderes også som et mer positivt tiltak å øke forbruket i motsetning til å legge restriksjoner på produksjonen, slik formålet med tiltaket førtidsslaktning innebærer. Formålet med prosjektet ligger innenfor omsetningslovens formål. Prosjektet er av et slikt omfang at det bør foreligge en prosjektplan for gjennomføring av tiltaket. Det foreslås at OR delegerer en ansvar for godkjenning av prosjektplanen til Landbruksdirektoratet.

Det må videre vurderes hvem som har best forutsetninger for å gjennomføre et slikt prosjekt. Direktoratet mener OEKs kompetanse innen bl.a. ernæring, matkunnskap, markedsføring og et generelt godt omdømme gjør dem kompetente til å gjennomføre et slikt prosjekt. Dersom det skal brukes omsetningsavgiftsmidler på dette tiltaket, er det Landbruksdirektoratets oppfatning at den klart beste løsningen er at oppgaven legges til opplysningskontoret. Det gir den beste sikkerhet for at kampanjen følger premisser om å være generisk og nøytralitet samt en forventning om at produksjons- og administrasjonskostnader blir holdt på lavest mulig nivå. Se også direktoratets vurdering om flytting av Fremsnakkingsprosjektet for brød fra Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og konditorbransjens landsforbund, sak 14/68991.

Det er ulike oppfatninger om og eventuelt hvilken effekt generisk markedsføring har på forbruksnivået. Stiftelsen Næringsforskning (SNF) har derfor på oppdrag fra OEK sett nærmere på dette i et prosjekt. Konklusjonene fra dette prosjektet er at Matprats generiske markedskommunikasjon har effekt på betalingsvillighet, både alene og i kombinasjon med privat reklame. Disse effektene gjelder både på merke- og generisk produktnivå og man finner dem også på individ og forbrukernivå. På grunnlag av funnene mener SNF at det virker sannsynlig at OEK sin aktivitet skaper til dels stor merverdi for eierne. Direktoratet mener rapporten er et viktig innspill i debatten om effekter av generisk markedsføring og tar konklusjonene til etterretning.

Avtalepartene er opptatt av å sikre en effektiv, nøktern og kritisk bruk av midler til opplysningsvirksomhet for kjøtt og egg. Dette er kommet til uttrykk i ulike dokumenter.

Ved sammenslåingen av Opplysningskontoret for kjøtt og Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt fra 2010, la avtalepartene til grunn at kjøtt- og eggsektoren burde bidra med en begrenset egenfinansiering til den generiske markedsføringen som ble gjennomført av kontorene. Partene henstilte derfor til Omsetningsrådet å lage en finansieringsmodell som sikret at omsetningsavgiften fra og med budsjettåret 2010 maksimalt dekket 95 prosent av Opplysningskontorets utgifter til generisk markedsføring. Det viste seg å være vanskelig å samle hele bransjen om en slik modell.

Ved jordbruksforhandlingene i 2010 ble derfor partene enige om at bevilgningen til generisk markedsføring for 2010 burde settes lik 85 prosent av 2009-nivået. Dersom bransjen ønsket at aktiviteten skulle være større, ville det kunne sikres gjennom direkte bidrag fra markedsaktørene. I tillegg ble prinsippet med todeling av budsjettet i langsiktige og kortsiktige markedsaktiviteter innført.

Da det i dag ikke er finansielle bidrag fra markedsaktørene, er det naturlig å sammenligne budsjettutviklingen med nivået på 2010-bevilgningen og at nivået på ORs bevilgning til OEK ikke må overstige denne når man tar hensyn til pris- og kostnadsutviklingen. I perioden etter 2010 er de påslagene staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten økt med 19,4 %. Det er den

samme parameteren som er lagt til grunn for vurdering av utgiftsøkning også tidligere år. Legges dette til grunn, er øvre grense for budsjett 2016 79,5 mill. kroner.

Søknaden for 2016 ligger innenfor ovennevnte intervall. På dette grunnlag mener Landbruksdirektoratet at søknadssummen, inkludert satsingen på egg, ligger innenfor forutsetningene som partene satte i 2010. Søknaden er også anbefalt av en samlet kjøtt- og eggbransje. Direktoratet tilrår derfor at søknaden om midler for 2016 imøtekommes med 79 050 000 kroner. Direktoratet vil imidlertid påpeke at eggsatsingen skal være en midlertidig satsing med de konsekvenser dette har for bevilgningsnivå når prosjektet er ferdig.

Det kan ikke gis noen garantier for bevilgninger utover 2016. Behandlingen av balanseringsutvalgets rapport kan også gi endringer for opplysningsvirksomheten. Disse forholdene øker risikoen for at målsettingen med eggsatsingen ikke nås.

Landbruksdirektoratet vil i denne sammenheng bemerke at tildelingen av midler fra OR til OEK gir en relativt krevende rapportering. Ved rapportering må OEK fordele alle tiltak på de respektive fond og i tillegg om de er av kortsiktig eller langsiktig karakter. Dette innebærer en regnskapsmessig splitting av tiltakene på 6 poster.

Saksnr.: 085/15	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Korn - Opplysningskontoret for brød og korn - Budsjett 2016	Saksnr.: 13/28644-29

Beskrivelse

Norske Felleskjøp (NFK) har lagt fram forslag til budsjett på kr 3 780 000 for Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) i 2016 og søker om en bevilgning på kr 1 890 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift korn. Budsjettet er redusert med kr 80 000 tilsvarende 2,1 prosent i forhold til i 2015. Baker- og møllebransjen bidrar med et tilsvarende beløp som fondet. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 14. oktober 2015. Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 hjemlet i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Norske Felleskjøp av 15. oktober 2015, vedlagt brev av 7. oktober 2015 fra Opplysningskontoret for brød og korn, med forslag til budsjett for 2016.

Møtebehandling

Leder inviterte til en prinsipiell diskusjon om anvendelse av OR-midler til opplysningsvirksomhet gjennomført av andre enn opplysningskontorene. Etter diskusjonen anmodet rådet sekretariatet om å legge fram en egen sak om dette. Forslaget til vedtak ble deretter enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Opplysningskontoret for brød og korn i 2016 på 3 780 000 kroner godkjennes, og inntil 1 890 000 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Opplysningskontoret for brød og korn - Budsjett 2016

Med brev av 15. oktober 2015, vedlagt brev med budsjettforslag fra OBK av 7. oktober 2015, oversender NFK forslag til budsjett for OBK for 2016. Samlet forslag til budsjetttramme beløper seg til kr 3 780 000. I budsjettforslaget er det forutsatt at kr 1 890 000 bevilges fra fondet for omsetningsavgift korn og et tilsvarende beløp fra handelsmøllene og bakerbransjen. Budsjettet er redusert med kr 80 000 tilsvarende 2,1 prosent i forhold til i 2015. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 14. oktober 2015.

Regnskaps- og budsjettoversikt for OBK med NFKs forslag til budsjett i 2016, kr:					
	2014	2015	2015		Endring,
Kostnader	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Endring	prosent
Personal og drift	1 969 634	1 990 000	1 650 000	-340 000	-17,1
Markedsaktiviteter	1 914 831	1 870 000	2 130 000	260 000	13,9
Totale kostnader	3 884 465	3 860 000	3 780 000	-80 000	-2,1

Nøkkeltallsversikt. Budsjett for OBK med forslag til budsjett for 2016, prosent		
	2015	2016
Personal og drift	51,6	43,7
Markedsaktiviteter	48,4	56,3
Totale kostnader	100	100

Bidraget fra handelsmøllene og bakerbransjen, samlet på kr 1 890 000, er fordelt slik:

- Kr 1 220 000 fra Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF)
- Kr 550 000 fra Norgesmøllene AS
- Kr 120 000 fra Lantmännen Cerealia AS

I løpet av 2014 ble bemanningen ved OBK utvidet med en 60 prosent stilling i tillegg til daglig leder funksjonen, som utgjør en 100 prosent stilling. I budsjettforslaget for 2016 er denne trukket tilbake, begrunnet med at OBKs begrensede budsjett ikke er forsvarlig med mer enn en fast ansatt. Prosjektstillingen på 60 % flyttes derfor under markedsaktiviteter, siden kostnaden har mer karakter av kjøp av tjenester.

For 2016 har OBK revidert strategiplanen. Denne innebærer en spissing av arbeidet og omstrukturering. Utfra hovedmålet «OBK skal bidra til økt kunnskap om viktigheten av sunne bakevarer og kornprodukter i det daglige kostholdet og bidra til økt konsum i tråd med de til enhver tid gjeldende offentlige kostholdsråd» er det laget mer konkrete mål og strategier knyttet til forbrukere, myndigheter og prinsipaler.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Strategiplan for 2016-2017 danner grunnlag for handlingsplan og budsjettet for OBK for 2016. For å nå sine mål har OBK med utgangspunkt i sitt hovedmål utarbeidet delmål, kommunikasjonsstrategi, innholdsstrategi, partnerstrategi og resultatmål for forbruker, myndigheter og prinsipaler. Dette vil gi kontoret et godt redskap for å dokumentere

måloppnåelse.

Nettstedet brodogkorn.no vil fortsatt bli aktivt benyttet i formidling av kunnskap om brød og kornprodukter, samt fortsatt aktiv bruk av sosiale medier.

Landbruksdirektoratet mener at de planer som er lagt for virksomheten i budsjettforslaget for 2016 er i tråd med formålet og retningslinjer for opplysningsvirksomhet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet på kr 3 780 000, hvorav kr 1 890 000 bevilges fra fondet for omsetningsavgift, godkjennes.

Saksnr.: 086/15	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Korn - Opplysningsvirksomhet, overføring av Framsnakingsprosjekt brød og korn til BKLF- Budsjett for 2016	Saksnr.: 14/68991-6

Beskrivelse

Omsetningsrådet vedtok den 12. desember 2014 at det kunne benyttes 1 000 000 kroner av omsetningsavgiftens midler for korn til prosjektet «Framsnakking av korn og brød» i regi av Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) i 2015. Av vedtaket i Omsetningsrådet framgår det at Landbruksdirektoratet får fullmakt til å godkjenne prosjektplanen når denne er klar, og at midler blir overført når prosjektplanen er godkjent. Prosjektet er forsinket, og det er ikke utbetalt midler i 2015. Det ble den 1. juni 2015 på styremøte i OBK og den 2. juni 2015 på styremøte i Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF) vedtatt å overføre prosjektet fra OBK til BKLF. Den 17. september 2015 sendte BKLF en prosjektbeskrivelse med budsjett på totalt 5 000 000 kroner for 2015 og 2016 til Norske Felleskjøp (NFK). BKLF ber via NFK om at beløpet på 1 mill. kroner innvilges til prosjektet med BKLF som prosjekteier.

NFK foreslår å legge saken fram for Omsetningsrådet på nytt, ettersom de inntil 1 mill. kroner som opprinnelig ble innvilget til prosjektet for 2015, etter NFK sin vurdering, går utover rammene for Omsetningsrådets vedtak av 12. desember 2014. Overføringen av prosjektet til BKLF og budsjettet for 2016 ble godkjent av styret i NFK 14. oktober 2015. NFK ber i brev av 24. november 2015 om at det innvilges, og at ubenyttet beløp på 1 000 000 kroner overføres til 2016.

Landbruksdirektoratet legger vekt på NFK sin vurdering av prosjektet i sin nåværende form, og tilrår at inntil 1 mill. kroner innvilges. Landbruksdirektoratet mener at som hovedregel skal all reklame og salgsfremmende aktivitet foretas av opplysningskontorene. Grunnen til dette er å sikre generisk markedsføring og tillit til kampanjer finansiert av omsetningsmidler. Tiltakene må derfor ikke reflektere til varemerke eller omsetningsledd. Beløpet kan kun utbetales når forutsetningene for vedtaket er oppfylt.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 hjemlet i lov av 1936 - 07 - 10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Det følger av vedtak fra Omsetningsrådets møte 12. desember 2014 at for å få utbetalt midler, må prosjektplan framlegges og godkjennes av Landbruksdirektoratet. Denne forutsetningen videreføres i forslag til nytt vedtak.

Ytterligere forutsetninger for utbetaling av midler, vil være at OBK står som avsender av budskapet fra Framsnakingsprosjektet, budskapet blir kanalisert gjennom OBK sine egne kanaler og at daglig leder av OBK har faglig ansvar for innholdet i prosjektet.

Det forutsettes videre, jf. vedlagte prosjektbeskrivelse, at BKLF bidrar med 2 000 000 kroner og andre bedrifter med 2 000 000 kroner, til sammen 4 000 000 kroner. Liste over andre bedrifter må framgå av prosjektplanen.

Vedlegg

Kopi av to brev fra BKLF til NFK av 17. september 2015, ny prosjektbeskrivelse, vedtak fra styremøte i BKLF om overføring av prosjektet til BKLF av 2. juni 2015 samt kopi av avtale mellom OBK og NFK datert 29. januar 2015.

Brev fra NFK av 15. oktober 2015 vedrørende overføring av Framsnakkingsprosjekt brød og korn til BKLF og midler for 2015.

Brev fra NFK av 15. oktober 2015 vedrørende forslag til budsjett for prosjektet «Framsnakking av korn og brød» i 2016.

Brev av 24. november 2015 fra NFK med søknad om overføring av de innvilgede beløp for 2015 til Framsnakkingsprosjektet i 2016.

Møtebehandling

Etter initiativ fra leder, og med underbygging fra sekretariatet, diskuterte rådet utfordringer med å gi tilskudd til opplysningsvirksomhet til andre organisasjoner enn opplysningskontorene. Sekretariatet ble bedt om å legge fram en sak for rådet til diskusjon på prinsipielt grunnlag. Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner overføringen av Framsnakkingsprosjektet 2015-2016 fra Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og Konditorbransjens Landsforening.
2. Omsetningsrådets vedtak av 12. desember 2014 sak 78/14 oppheves.
3. Inntil 1 000 000 kroner (20 prosent av totalramma) kan anvendes til Framsnakkingsprosjektet 2015-2016 av fondet for omsetningsavgift for korn med utbetaling i 2016.
4. Det er en forutsetning at det foreligger en prosjektplan, og Landbruksdirektoratet gis fullmakt til å godkjenne prosjektplanen innenfor vedtatte økonomiske rammer og premisser.
5. Omsetningsrådet legger til grunn at OBK sikrer at budskapet fra Framsnakkingsprosjektet er generisk og nøytralt og for øvrig i tråd med budskap som kan formidles med avgiftsmidler som finansieringskilde, og at daglig leder av OBK har faglig ansvar for innholdet i prosjektet.
6. Ved brudd på forutsetningene kan midlene kreves tilbakebetalt fra prosjekteier.

Korn - Opplysningsvirksomhet, overføring av Framsnakkingsprosjekt brød og korn til BKLF- Budsjett for 2016

Sakens bakgrunn

Fram til 2014 hadde det over lang tid vært mye negativ omtale i mediene om bruk av korn og mel i kostholdet. Mange forbrukere oppfattet av den grunn kornbaserte produkter som usunne. Våren 2014 tok derfor bakerne et initiativ for å snu denne trenden. Dette ble til «Framsnakkingsprosjektet», og en samlet verdikjede med baker-, mølle- og deler av dagligvarebransjen sa seg villige til å bidra med minimum fire millioner kroner. Dette var under forutsetning av at det ble bevilget 1 000 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift for korn.

NFK søkte i november 2014 Omsetningsrådet om midler til dette prosjektet, og det ble fattet følgende vedtak i møte den 12. desember 2014:

1. Budsjett for opplysningsvirksomhet, «Framsnakkings-prosjekt» for brød og korn i 2015 på kr 5 000 000 godkjennes, og inntil kr 1 000 000 (20 prosent av totalramma) kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.
2. Landbruksdirektoratet gis fullmakt til å godkjenne prosjektplanen innenfor vedtatte økonomiske rammer.

I løpet av 2015 mottok ikke Landbruksdirektoratet noen prosjektplan til godkjenning og ble heller ikke anmodet om utbetaling. Derimot vedtok styret i BKLF den 2. juni 2015 å overføre prosjektet fra OBK til BKLF. I styrereferatet fra møtet vises det til at OBK fattet tilsvarende vedtak dagen før i sitt styremøte. BKLF begrunner sitt styrevedtak av 2. juni 2015 med at «BKLF finansierer prosjektet med en andel på 40 prosent gjennom et prosjektfond, hvor styret stiller krav om at midlene må gå til et definert omdømmetiltak og ikke til normale driftskostnader av OBK, og det var derfor mest hensiktsmessig å overføre prosjektet til BKLF».

NFK skriver i brev av 15. oktober 2015 at en overføring av prosjektet fra OBK til BKLF går ut over rammene for Omsetningsrådet sitt vedtak av 12. desember 2014 og foreslår derfor å legge saken fram for Omsetningsrådet på nytt. NFK ber i brev av 24. november 2015 om at omsøkte midler fra Omsetningsrådets vedtak for 2015 på totalt 1 000 000 kroner blir overført til 2016 som budsjett for prosjektet i 2015-2016 på totalt 5 000 000 kroner.

BKLF har utarbeidet en prosjektbeskrivelse med overordnet samlet budsjett på 5 000 000 kroner for 2015 og 2016 vedlagt brev av 17. september 2015 som de har sendt til NFK. Det følger av NFKs søknad til Omsetningsrådet av 15. oktober 2015 at prosjektet vil bli kommunisert via OBK sine nettsider, og at daglig leder i OBK etter overføringen av prosjektet til BKLF, fortsatt vil ha faglig ansvar for innholdet i kampanjen.

Landbruksdirektoratets vurdering

I Omsetningsrådets møte 12. desember 2014 ble det fattet vedtak om at inntil 1 000 000 kroner kunne anvendes til Framsnakkingsprosjektet av fondet for omsetningsavgift korn. En av forutsetningene var at prosjektplanen ble godkjent av Landbruksdirektoratet, samt at prosjektet var i regi av OBK. Dette følger også av prosjektavtalen mellom NFK og OBK datert 29. januar 2015.

Som NFK påpeker i sitt brev av 15. oktober 2015, er ikke det nåværende prosjektet i tråd med forutsetningene i det opprinnelige vedtaket i Omsetningsrådet, og søknaden om 1 000 000 kroner for 2016 må derfor opp i Omsetningsrådet for ny behandling.

I retningslinjene om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 nr. 1, følger det at det kan ytes midler til reklame og salgsfremmende tiltak. Et av vilkårene for at det skal kunne gis midler til salgsfremmende tiltak, er at tiltakene ikke skal reflektere til varemerke eller omsetningsledd, og heller ikke ha noen form for diskriminerende effekt.

At reklame og salgsfremmende aktiviteter gjennomføres av opplysningskontorene, og ikke av de enkelte aktørene eller enkelte interesseorganisasjoner, er etter Landbruksdirektoratets syn en viktig faktor som bidrar til å sikre en uavhengig markedsføring av varegruppene som opplysningskontorene representerer. Det er også slike oppgaver opplysningskontorene er ment å fylle. Se for øvrig direktoratets vurderinger knyttet til Melk –Budsjett faglige tiltak 2016, sak 14/68156 og henvendelsen fra Norsk fjørfelag til Opplysningskontoret for egg og kjøtt, sak 15/62824.

Opplysningskontorene har en viktig rolle gjennom at de gir tillit til at informasjonen som formidles ikke er konkurransevridende, og direktoratet oppfatter det som en økt risiko for diskriminerende effekt, dersom andre enn opplysningskontorene gis en tilsvarende rolle i enkeltprosjekter. Omsetningsrådet har valgt å etablere og finansiere opplysningskontorene for å sikre generisk og nøytral markedsføring. I OBKs formålsparagraf står det blant annet «Selskapets formål er å øke kunnskapen om, tilliten til og forbruket av norske brød- og Kornprodukter». Bransjen har dermed et godt egnet redskap til dette formålet i OBK og i de andre opplysningskontorene. På kostnadssiden er det også rimelig å anta at overføring av denne typen prosjekter til andre enn opplysningskontorene sannsynligvis også vil medføre økte overheadkostnader og behov for ekstra kontroll fra sekretariatets side. Etter direktoratets vurdering er det ut fra dette tungtveiende grunner for at salgsfremmende tiltak finansiert over omsetningsavgiften som hovedregel bør skje via opplysningskontorene. Se også budsjettøknad fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt, der Norsk fjørfelag ber OEK gjennomføre tiltak for økt salg av egg, sak i dagens møte (nr. 15/62824).

Den nye sammensetningen av styringsgruppen og valg av BKLF som prosjekteier, er etter Landbruksdirektoratets oppfatning ikke i tråd med prinsippene for generisk og nøytral opplysningsvirksomhet. Det er blant annet uheldig at en så vesentlig aktør som [Coop Norge Handel AS](#) ikke inngår i BKLFs portefølje.

For å sikre at prosjektet fortsetter å ha sin generiske karakter etter eierskiftet, mener derfor Landbruksdirektoratet at det er viktig å legge klare rammer for prosjektet, hvis det skal støttes med midler over omsetningsavgiften. Dette gjøres for å sikre at tiltakene ikke skal reflektere til varemerke eller omsetningsledd, presenteres generisk og nøytralt, noe som er nedfelt som et krav i Omsetningsrådets retningslinjer.

Landbruksdirektoratet ser betydningen av et slikt Framsnakkingsprosjekt og mener at målsettingen med dette er i tråd med retningslinjene for opplysningsvirksomhet. Opplysningsvirksomhet som bidrar til å snu den negative trenden i forbruk av korn, brød og andre bakervarer må defineres som salgsfremmende. Landbruksdirektoratet ser det dessuten som positivt at verdikjeden bidrar til prosjektet i så stor grad de har gjort og ønsker å fortsette med å gjøre.

Prosjektbeskrivelsen som ble levert sammen med ny søknad av 17. september 2015 om 1 000 000 kroner til Framsnakkingsprosjektet, er etter Landbruksdirektoratets vurdering ikke tilstrekkelig for å tilfredsstillere kravene til at det kan utbetales prosjektmidler. Blant annet framgår det ikke hvilke bedrifter som bidrar til finansieringen av de siste 2 000 000 kronene, jf. tekst om dette under «Forutsetninger». Det er derfor videreført som et krav i forslag til vedtak at prosjektplan må foreligge og godkjennes før utbetaling.

Etter at idéen om et Framsnakkingsprosjekt ble lansert og Omsetningsrådet bevilget midler i

desember 2014, har prosjektet hatt betydelige oppstartsproblemer. Når Landbruksdirektoratet nå anbefaler å bevilge midler på tross av at OBK ikke lenger er prosjekteier, er det fordi markedsregulator støtter prosjektet og at det på nåværende tidspunkt synes å være den beste løsningen, forutsatt kvalitetssikringen fra OBK og at øvrige premisser blir innfridd.

Saksnr.: 087/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Melk - Budsjett faglige tiltak 2016	Saksnr.: 14/68156-10

Beskrivelse

Tine SA søker om til sammen 8 592 000 kroner i støtte til faglige tiltak i melkesektoren for 2016 fordelt som følger:

1. Geno SA	6 500 000 kr
2. Norsk Sau og Geit	1 450 000 kr
3. KOORIMP v/Animalia, Nortura SA	442 000 kr
4. Norsk Gardsost	200 000 kr

Det er første gang Norsk Gardsost søker om midler over omsetningsavgiften. For de øvrige virksomhetene er omsøkte midler på samme nivå som budsjettet for 2015. Tines søknad ble behandlet i konsernstyret til Tine 28. oktober 2015.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges støtte til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i samme størrelsesorden som det Tine SA foreslår i sin søknad.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt 1, 2 og 3 og §3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Landbruksdirektoratet forutsetter at Norsk Gardsost utarbeider et budsjett for NM-arrangementet.

Vedlegg

Brev fra Tine datert 12. oktober 2015.

Forslag til vedtak

Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilges det til faglig tiltak og opplysningsvirksomhet i 2016 inntil:

1. 6 500 000 kroner til Geno SA
2. 1 450 000 kroner til Norsk Sau og Geit
3. 442 000 kroner til KOORIMP v/Animalia, Nortura SA
4. 200 000 kroner til Norsk Gardsost

Møtebehandling

Etter en diskusjon om bevilgning til opplysningsvirksomhet i Norsk Gardsost, jf. pkt. 4 i sekretariatets forslag til vedtak, i lys av at Opplysningskontoret for meieriprodukter er etablert for å ivareta denne typen aktivitet, foreslo leder en alternativ votering mellom sekretariatets forslag med 4 punkter og et forslag som kun inneholdt punktene 1, 2 og 3. Forslaget med punktene 1, 2 og 3 ble vedtatt mot 3 stemmer (Reierstad, Furuberg og Hildebrandt).

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilges det til faglig tiltak og opplysningsvirksomhet i 2016 inntil:

1. 6 500 000 kroner til Geno SA
2. 1 450 000 kroner til Norsk Sau og Geit
3. 442 000 kroner til KOORIMP v/Animalia, Nortura SA

Melk - Budsjett faglige tiltak 2016

Tine SA fremmer i brev av 12. oktober 2015 forslag til budsjett for faglige tiltak i 2016. I brevet søker Tine om støtte til Geno, Norsk Sau og Geit (NSG), KOORIMP og Norsk Gardsost. Søknadene ble behandlet i Tines konsernstyre 28. oktober 2015. Totalt søker Tine om 8 592 000 kroner til faglige tiltak i 2016.

Tabellen nedenfor viser fordelingen av midler mellom Geno, NSG, KOORIMP og Norsk Gardsost i siste behandlede regnskap og budsjett. I tillegg viser tabellen fordelingen av midler i søknaden for 2016 og sekretariatets anbefaling til budsjett 2016.

Institusjon	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Søknad 2016	Sekretariatets forslag 2016
Geno	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000
NSG	1 450 000	1 450 000	1 450 000	1 450 000
KOORIMP	442 000	442 000	442 000	442 000
Norsk Gardsost			200 000	200 000
Totalt	8 392 000	8 392 000	8 592 000	8 592 000

Tines anbefaling

I brev av 12. oktober 2015 anbefaler Tine at det i 2016 kan anvendes 6,5 mill. kroner til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno, og 1,45 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegg for geit. I tillegg anbefaler Tine at det bevilges 442 000 kroner til arbeidet i KOORIMP og 200 000 kroner til Norsk Gardsost.

Geno

Geno søker via Tine om 6 510 000 kroner fra omsetningsavgiften på melk til utvikling og gjennomføring av avlstiltakene på NRF. Geno har lagt til grunn en generell kostnadsvekst på 2 prosent. Kapitalkostnader er ikke inkludert i oppstillingen av kostnader til avlsfaglige tiltak.

Tine anbefaler at det for 2016 kan benyttes 6,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno. Til sammen søker Geno om 9,3 mill. kroner fra fondene for omsetningsavgift for kjøtt og mjølk til avlsfaglige tiltak på NRF. Dette er tilsvarende beløpet det ble søkt om i fjor. Geno foreslår å videreføre fordelingen med 70 prosent på fondet for melk og 30 prosent på fondet for kjøtt. Geno har søkt om 2,79 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift for kjøtt til tilsvarende virksomhet. Animalia innstiller på et budsjett på 2,79 mill. kroner, uendret i forhold til inneværende år.

Totalt har Geno budsjettert med 34,8 mill. kroner i direkte kostnader knyttet til avlsarbeidet på NRF i 2016. 9,3 mill. kroner i støtte fra omsetningsmidler utgjør 26,7 prosent av Genos direkte kostnader knyttet til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl. Forholdstallet i 2015 var 26,1 prosent.

Norsk Sau og Geit

NSG søker via Tine om tilskudd på 1,5 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegg for geit fra fondet for omsetningsavgift på melk i 2016. NSG søker om samme støttebeløp som de søkte om i 2015. Tine anbefaler at støtten ikke økes fra inneværende år, og foreslår et støttebeløp på 1,45 mill. kroner.

NSG er en faglig medlemsorganisasjon for sau- og geiteholdere, og har ansvaret for det organiserte avlsopplegget på geit i Norge. Avlsopplegget på geit har de senere årene gjennomgått store endringer, med målsetning om å sikre avlsmateriale av topp kvalitet til hele geiteholdet.

NSG jobber både med avlsarbeid og semin, og for 2016 er samlet budsjett for avl og semin på geit på totalt 3 790 000. Samlet budsjett er 100 000 kr lavere enn budsjett for 2015. Omsetningsmidler gis kun til avlsarbeid og ikke til semin. NSG budsjetterer med 1 500 000 kroner til avlsarbeid fra omsetningsmidlene, noe som er en økning på 3,4 prosent fra bevilgningen i 2015. Omsetningsmidlene er fordelt på poster innenfor avlsarbeid. NSG vil prioritere avlsavdelingen sentralt i år og omfordeler kostnader fra FOU.

KOORIMP

Tine søker om tilskudd på 442 000 kroner til KOORIMP fra omsetningsavgiften på melk i 2016, tilsvarende beløpet som ble bevilget for 2015. KOORIMP er husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import, og ble opprettet av en samlet norsk husdyrnæring for å hindre innførsel av smittestoffer som kan gi sykdom hos dyr og mennesker. Arbeidet i KOORIMP ledes av en styringsgruppe og sekretariatet er lagt til Animalia.

Styringsgruppen består av Tine SA, Nortura SA, KLF, Q-meieriene AS, Norsvin, Geno, TYR, NSG, Norsk Fjølfeag, Gjensidige Forsikring, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og småbrukarlag, som har inngått en avtale om samarbeid om:

- kvalitetssikring av import
- beredskap for smittsomme dyresykdommer
- strategiske problemstillinger knyttet til smittsomme dyresykdommer

For regnskapsåret 2014 var kostnadene til KOORIMP på 1,274 mill. kroner. Finansieringen er vist i tabellen nedenfor, sammen med budsjett for 2015 og 2016 (i mill. kroner).

Tabell: Finansiering av KOORIMP (i mill. kroner)

	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Omsetningsmidler kjøtt	0,747	0,777	0,786
Omsetningsmidler melk	0,442	0,442	0,442
Forsikringsbransjen	0,085	0,085	0,085
Prosjektinntekter			
Sum inntekter	1,274	1,304	1,313

For 2016 har KOORIMP budsjettert med et totalbudsjett på 1,313 mill. kroner, opp fra 1,304 mill. kroner i 2015. Det er forutsatt at 442 000 kroner kan finansieres av fondet for omsetningsavgift på melk.

Tine mener arbeidet i regi av KOORIMP kommer alle melkeprodusenter til gode. Det er ingen endringer i avtale og forutsetninger sammenlignet med i fjor. Ut fra dette mener Tine at kostnadsandelen som tilfaller melkesektoren bør dekkes av omsetningsavgiften på melk i 2016.

Norsk Gardsost

Norsk Gardsost søker via Tine om en tildeling på 400 000 kroner for budsjettåret 2016. Norsk Gardsost har ikke søkt om midler fra omsetningsavgiften på melk tidligere. Norsk Gardsost er en landsdekkende organisasjon som organiserer virksomheter som driver med småskala melkeforedling i Norge og de arbeider for å fremme rammevilkårene for næringen. I 2014 hadde Norsk Gardsost 327 medlemmer. Medlemmer i Norsk Gardsost, som foredler melk produsert på egen gård, betaler omsetningsavgift for anvendt melk.

Budsjettforslaget til Norsk Gardsost fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell: Regnskap for 2013 og 2014, budsjett for 2015 og budsjettforslag for 2016 (i kroner)

	Regnskap		Budsjett	
	2013	2014	2015	2016
Salgsinntekt	36 571	8 096	35 000	30 000
Medlemskontingent	144 900	150 450	160 000	160 000
Tilskudd	525 000	266 200	250 000	450 000
Sponsormidler Coop			100 000	100 000
Tine			50 000	50 000
Bedriftsnettverk Innovasjon Norge			200 000	200 000
Omsetningsrådet				400 000
Deltakeravgift			50 000	50 000
Sum driftsinntekter	706 471	424 746	845 000	1 440 000
Varekostnad	86 374	67 021	95 000	
Lønnskostnad	224 264	143 116	265 000	530 000
Annen driftskostnad	332 141	36 360	65 000	160 000
Medlemsbladet	70 413	72 537	75 000	100 000
NM-kostnad			410 000	650 000
Sum driftskostnader	713 192	319 034	910 000	1 440 000

Norsk Gardsost opplyser at de som yter tilskudd til organisasjonen er Innovasjon Norge og Landbruks- og matdepartementet (LMD), hvor LMD har bidratt med 250 000 kroner i driftstilskudd. Innovasjon Norge har bidratt med 200 000 kr til Norgesmesterskap i lokalforedlede produkter. 50 000 kroner fra Tine er ikke direkte tilskudd, men anslått verdi av at Norsk Gardsost får disponere lokaler på Kalbakken i forbindelse med Norgesmesterskapet i lokalforedlede produkter og at Tine stiller med dommere på samme arrangement.

Norsk Gardsost ble etablert i 1997 og driften av organisasjonen har i stor grad vært basert på dugnad. De ønsker å styrke organisasjonen med et lite sekretariat (1/2 stilling) og tilgang på fagpersonell.

Tine mener at organisasjonens formål og aktiviteter faller innenfor kravene i retningslinjene. Medlemmene i organisasjonen betaler omsetningsavgift av anvendt melk. I 2014 var innbetalingen på 215 000 kroner. Tine mener Norsk Gardsost er støtteberettiget siden medlemmene betaler omsetningsavgift, men Tine mener det er urimelig at støtten skal utgjøre mer enn det som årlig innbetales i omsetningsavgift fra denne produsentgruppen. Tine innstiller derfor på å avgrense støtten til 200 000 kroner i 2016.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har vurdert søknaden i henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, punkt 1, 2 og 3.

§ 2, punkt 1 – Reklame og salgsfremmende tiltak:

I henhold til retningslinjene § 2, punkt kan det gis tilskudd til reklame og salgsfremmende tiltak. Med reklame og salgsfremmende tiltak forstås tiltak som tar sikte på å påvirke etterspørselen. Det gjelder tiltak som reklame, opplysning overfor forbruker i form av

brosjyrer og lignende produkter, varedemonstrasjoner, forhandlerpåvirkning og lignende.

Tiltakene skal ikke reflektere til varemerke eller omsetningsledd og ikke ha noen form for diskriminerende effekt. Opplysninger skal være saklige mht. produktinformasjon.

Opplysningskontorene får tilskudd etter denne hjemmelen.

§ 2, punkt 2 – Faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent:

I henhold til retningslinjenes § 2, punkt 2, er det adgang til å gi tilskudd til faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent. Med dette forstås veiledning overfor produsent gjennom konsulenter, kurs, brosjyrer mv. med sikte på produksjon av kvalitetsvarer og hensiktsmessig varebehandling og informasjon om markedsforhold.

§ 2, punkt 3 – Forsøksvirksomhet og forskning:

I henhold til retningslinjenes § 2, punkt 3, er adgangen til å yte tilskudd til forsøksvirksomhet og forskning begrenset til prosjekter som tar sikte på å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandling eller økt salg av produktene. Videre står det at det kan også gis støtte til avlsarbeid.

Ifølge protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005, er avlsarbeidet starten på produktutviklingen som fører fram til den kvalitet og effektivitet som markedet og samfunnet forventer, og dermed oppfyller omsetningslovens intensjon om å fremme omsetningen.

Videre presiseres det i protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005 at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og drift i avlsorganisasjonene ikke skal gis støtte. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale.

Geno

Beløpet som søkes dekket av fondet for omsetningsavgift på melk forutsettes brukt til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl. Geno redegjør for hva som inngår i de ulike budsjettpostene i sin søknad, og etter Landbruksdirektoratets vurdering er dette i tråd med retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglig tiltak, samt at det er i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurderinger av at avlsarbeid er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetning.

I Genos Årsregnskap og rapport for 2014 omtales det internasjonale avlsarbeidet gjennom Geno Global AS med datterselskaper. Geno Global med datterselskaper hadde i 2014 en konsolidert omsetning på 23,4 mill. kroner og et resultat etter skatt på 0,1 mill. kroner. Landbruksdirektoratet mener Genos internasjonale satsning er viktig ettersom det på sikt vil gjøre det mulig å øke inntektene fra eksport av sæd, og dermed kunne gi et positivt bidrag til finansiering av avlsarbeidet utover salg av semin. Foreløpig er overskuddet beskjedent.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 6 500 000 kroner for å dekke kostnader til det avlsfaglige arbeidet i Geno i 2016, i tråd med forslaget fra Tine.

Norsk Sau og Geit

NSG budsjetterer med bruk av omsetningsmidler til avlsopplegg på geit.

Landbruksdirektoratet vurderer at dette er i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurderinger av at avlsarbeidet er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetningen. I tillegg mener Landbruksdirektoratet at det er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 1 450 000 kroner til NSGs avlsarbeid på geit, i tråd med Tines forslag.

KOORIMP

Tine søker om 442 000 kroner til KOORIMP via omsetningsavgiften på melk for 2016. Tine søker om tilsvarende beløp i 2016 som ble bevilget i 2015 og i 2014. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13) ble det vurdert at dette er tiltak som kan bidra til å øke kvaliteten i melkeproduksjonen og bidra til å øke produksjonen i den grad en oppnår redusert utbredelse av dyresykdommer som følge av tiltaket. I så måte vil tiltaket være innenfor formålet med bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak.

Den delen av KOORIMP som er knyttet til kjøttsektoren finansieres av omsetningsavgiften på kjøtt. I budsjettet for 2016 utgjør dette 786 298 kroner, og ligger inne som en del av Animalias budsjettsøknad for 2016. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13), ble det også pekt på at likebehandling av sektorene når det gjelder finansiering av KOORIMP tilsier at omsetningsavgiften på melk kan finansiere sektorens bidrag til samarbeidet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 442 000 kroner til KOORIMP, i tråd med forslaget fra Tine.

Norsk Gardsost

Tine søker for første gang om midler til Norsk Gardsost via omsetningsmidlene. I søknaden fra Norsk Gardsost fremgår det at organisasjonens formål er som følger:

«Norsk Gardsost skal ivareta og fremja medlemmane sine felles interesser innanfor kvalitet og økonomi og elles representera medlemmane andsynes styresmaktene, andre organisasjonar og samfunnet elles. Norsk Gardsost skal få fram korleis handverksmeieria er viktige for verdiskaping og som tradisjonsberarar.»

Norsk Gardsost skriver videre at de blant annet organiserer kurs, fagdager, seminar, fagfora og andre tiltak som kan fremme faglig felleskap og faglig utvikling i næringen. Norsk Gardsost arrangerer kurs i samarbeid med kompetansenavene i Aurland og på Mære. Disse kursene er åpne for alle. Nettverkssamlingen som Norsk Gardsost arrangerer i forbindelse med årsmøtet er derimot kun for medlemmer. Organisasjonen arbeider også for å sikre en god veiledningstjeneste for å sikre god kvalitet på produktene. Aktivitetene må være åpne for alle, og ikke kun for medlemmer, for at de skal kunne tildeles støtte fra omsetningsmidlene. Fagdager og kurs som er åpne for alle er aktiviteter som anses som tiltak det kan ytes tilskudd til etter retningslinjene § 2 punkt 2 – faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent. Nettverkssamlingen i forbindelse med årsmøtet og eventuelt andre seminarer som ikke er åpne for alle, kan imidlertid ikke tildeles midler fra omsetningsavgiften.

I tillegg arbeider Norsk Gardsost med å fremme interesse for og kunnskap om håndverksprodukter hos forbrukerne, slik at forbrukeren skal kunne skille håndverksprodukter fra industrielt fremstilte produkter. I 2015 var de med på å arrangere NM i håndverksforedledede melkeprodukter. NM ble arrangert sammen med Matstreif i september. Gjennom dette arrangementet ønsket Norsk Gardsost å vise fram det mangfoldet som finnes av håndverksysteming i Norge til forbrukerne. Arrangementet ble samordnet med Matstreif, og alle NM-deltakerne kunne stille ut produktene sine på et stort ostebord under hele Matstreif. Det forutsettes at dette arrangementet har en salgsfremmende effekt. NM i lokalforedledede melkeprodukter er åpent for alle. Arrangementet blir annonsert i Nationen og Bondebladet. Landbruksdirektoratet mener dette er aktiviteter som må vurderes etter § 2 punkt 1 i retningslinjene – reklame og salgsfremmende tiltak.

Tradisjonelt har OR gitt markedsføringsmidler kun til opplysningskontorer og Matmerk. Dette er for å sikre at de salgsfremmende tiltakene er generiske og ikke reflekterer til

varemerke eller omsetningsledd og ikke har noen form for diskriminerende effekt. Det ligger ikke i regelverket at tilskudd til opplysningsvirksomhet finansiert over omsetningsavgiften kun er øremerket opplysningskontorene. Likevel har Omsetningsrådet valgt å ha opplysningskontorer i alle sektorer for å sikre nøytralitet m.m. for tilskudd fra omsetningsfondene. Det har også vært grundige prosesser knyttet til opprettelsen av de to siste kontorene i sektorene melk og brød, bl.a. med krav om forhåndsgodkjenning av vedtekter og aksjonæravtaler før disse vedtas av generalforsamlingen, som viser rådets ønske om styring og kontroll av bruken av midlene. Blant annet ut fra dette mener direktoratet at opplysningsvirksomhet finansiert over omsetningsavgiften som hovedregel bør skje gjennom opplysningskontorene. Se for øvrig direktorates vurderinger knyttet til Framsnakkingsprosjektet for brød, sak 14/68991 og henvendelsen fra Norsk fjørfelag til Opplysningskontoret for egg og kjøtt, sak 15/62824 Landbruksdirektoratet vil be Tine vurdere om NM-arrangementet eventuelt kan tas hånd om av Opplysningskontoret for melk og meieriprodukter dersom det i fremtiden kan bli aktuelt å støtte tiltaket med omsetningsavgiftsmidler.

Det ytes ikke midler til generell drift til medlemsorganisasjoner. Norsk Gardsost har i sitt budsjett for 2016 lagt opp til at den økte budsjetttrammen i forhold til 2015 blant annet skal gå til økning av utgiftspost for lønn, ettersom det er planer om å øke stillingsprosenten for sekretær i deltidsstilling fra 20 prosent til 50 prosent stilling. Landbruksdirektoratet mener omsetningsmidlene ikke kan brukes til dekning av lønn til sekretær, siden Norsk Gardsost er en interesseorganisasjon som i utgangspunktet utfører arbeid for å fremme medlemmenes interesser og dermed utfører en rekke aktiviteter som ikke er kvalifisert til å motta støtte fra omsetningsavgiften.

Norsk Gardsost søker om 400 000 kroner i støttet for 2016. Tine SA har i sin behandling av søknaden redusert beløpet til 200 000 kr. Tine begrunner dette med at de mener det er urimelig at Norsk Gardsost får mer utbetalt i støtte enn det produsenter som leverer melk til lokal foredling betaler i omsetningsavgift. Landbruksdirektoratet mener dette er et utenforliggende hensyn, fordi omsetningsmidlene skal brukes til tiltak som kommer alle produsenter til gode. Omsetningsavgiften for melk betales inn til det samme fondet enten det gjelder avgift fra produsenter som leverer til lokal foredling, produsenter som leverer økologisk eller konvensjonell melk, geitmelk eller kumelk. En kan således ikke legge vekt på hvor mye enkeltgrupper av produsenter betaler inn i avgift.

Landbruksdirektoratet må sikre at midler fra omsetningsavgiften brukes som forutsatt i regelverket. Det er således et krav at det spesifiseres nærmere hvilke aktiviteter organisasjonen søker dekt fra omsetningsmidlene. Dette fremgår imidlertid ikke av søknaden. Landbruksdirektoratet mener likevel at NM-arrangementet oppfyller kriteriene for støtte etter § 2 pkt. 1 i retningslinjene, og som kan bidra til økt omsetning, forutsatt at Omsetningsrådet ønsker å tildele midler til informasjonsvirksomhet utenom opplysningskontorene. Det er budsjettet med 650 000 kr til dette tiltaket i 2016, hvorav 200 000 kroner forutsettes finansiert av midler fra Innovasjon Norge og 50 000 kroner fra Tine SA. Landbruksdirektoratet mener dermed at eventuell støtte til Norsk Gardsost for 2016 må øremerkes til NM- arrangementet. Det legges vekt på at Tine har søkt om at det tildeles midler til Norsk Gardsost. Ut fra budsjettets størrelse, Innovasjon Norges bidrag og Tines forslag til beløp anbefaler Landbruksdirektoratet at det bevilges 200 000 kroner til Norsk Gardsost i 2016, og at midlene øremerkes til NM-arrangementet.

Landbruksdirektoratet forutsetter at Norsk Gardsost utarbeider et budsjett for NM-arrangementet.

Krav til informasjon og rapportering

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgende budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf.

retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Saksnr.: 088/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Melk - Budsjett 2016 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS	Saksnr.: 15/62833-2

Beskrivelse

Tine SA (Tine) søker om en budsjetttramme for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) for 2016 på 31 035 000 kroner til driften av OFM i 2016.

Budsjettforslaget ble behandlet i konsernstyret i Tine 28. oktober 2015. Styret i OFM behandlet budsjettforslaget 6. oktober 2015. Budsjettforslaget på 31 035 000 kroner tilsvarer en økning på 9,7 prosent sammenlignet med budsjettet for 2015, når en holder ekstra midler til en reklamekampanje i 2014 og 2015 utenfor. Landbruksdirektoratet foreslår at budsjettet reduseres med 2 079 000 kroner i forhold til Tines budsjettforslag, til 28 956 000 kroner, som gir en økning på 2,4 prosent sammenlignet med 2015, dvs. samme prosentvise utvikling som staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten i 2016.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Opplysningskontoret for meieriprodukter AS skal sende inn et revidert budsjett med fordeling på aktiviteter innenfor en ramme på inntil 28 956 000 kroner.

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 28. oktober 2015.

Søknad fra OFM.

Virksomhetsplan for OFM for 2016.

Forslag til vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS godkjennes.
2. Av fondet for omsetningsavgift på melk kan det i 2016 anvendes inntil 28 956 000 kroner.

Møtebehandling

Med grunnlag i diskusjonen i sak 87/15, foreslo leder følgende tillegg til sekretariatets forslag: «I tillegg tildeles Opplysningskontoret for meieriprodukter inntil 200 000 kroner i 2016 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndtverksforedelede meieriprodukter. Opplysningskontoret har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet». Ved alternativ votering mellom sekretariatets forslag med leders tilleggsforslag og sekretariatets opprinnelige forslag med 2 punkter, ble førstnevnte forslag vedtatt mot en stemme (Andersen).

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS godkjennes.
2. Av fondet for omsetningsavgift på melk kan det i 2016 anvendes inntil 28 956 000 kroner.
3. I tillegg tildeles Opplysningskontoret for meieriprodukter inntil 200 000 kroner i 2016 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedlede meieriprodukter. Opplysningskontoret har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet.

Melk - Budsjett 2016 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS

Tine SA (Tine) søker i brev av 28. oktober 2015 om midler til Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) i 2016. Totalt budsjett for OFM i 2016 er 31 035 000 kroner. Budsjettforslaget ble behandlet i konsernstyret i Tine 28. oktober 2015. Styret i OFM behandlet budsjettforslaget 6. oktober 2015.

Budsjettforslag 2016

Budsjett for OFM for 2016 er på 31 035 000 kroner. Dette er en økning på 2 757 000 kroner, eller 9,7 prosent sammenlignet med det ordinære budsjettet for OFM for 2015, som ble vedtatt i Omsetningsrådet 12. desember 2014 (jf. OR-sak 80/14). I 2014 fikk OFM innvilget en ekstrabevilgning på totalt 4 mill. kroner til kampanjen «3 om dagen» (jf. OR-sak 56/14), fordelt på årene 2014 og 2015, noe som gav midler på totalt 28 647 184 mill. kroner (regnskapstall) i 2014 og 30 778 000 kroner (budsjett og ekstrabevilgning) i 2015, som det fremgår av Tines og OFMs søknader. Budsjettforslaget er oppsummert i tabellene nedenfor.

Oppsummering av budsjettforslag 2016, budsjett 2015 og regnskap 2014

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Avvik*	Avvik*
	2014, kr	2015, kr	2016, kr	2016-2015	%
Personal og drift	11 136 618	11 900 000	13 260 000	1 360 000	11,4
Markedsaktiviteter (ekskl. ekstrabevilgning)	16 029 417	16 378 000	17 775 000	1 397 000	8,5
Sum ordinært budsjett	27 166 035	28 278 000	31 035 000	2 757 000	9,7
Ekstrabevilgning "3 om dagen"	1 481 149	2 500 000	0	-2 500 000	-100,0
Totalt	28 647 184	30 778 000	31 035 000	257 000	0,8
*Budsjettforslag 2016 sammenlignet med budsjett 2015					

Nøkkeltall for budsjettet (fordeling i prosent) i 2016 sammenlignet med 2015 (ekskl. ekstrabevilgning)

	Budsjett	Budsjett
	2015	2016
Personal og drift	42,1	42,7
Markedsaktiviteter	57,9	57,3
Totalt	100,0	100,0

Hovedposter i budsjettet

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Avvik*	Avvik*
	2014, kr	2015, kr	2016, kr	2016-2015	%
Personalkostnader	8 404 805	9 312 000	10 755 000	1 443 000	15,5
Driftkostnader	2 731 813	2 588 000	2 505 000	-83 000	-3,2
Sum personal/drift	11 136 618	11 900 000	13 260 000	1 360 000	11,4
Reklame	7 518 512	7 160 000	7 465 000	305 000	4,3
Informasjonsmateriell	1 348 935	1 335 000	2 040 000	705 000	52,8
Relasjonsarbeid	837 890	1 743 000	1 486 000	-257 000	-14,7
Pressearbeid/analyse	1 578 621	1 680 000	1 275 000	-405 000	-24,1
Fellestiltak landbruket	94 503	190 000	202 000	12 000	6,3
Markedsinnsikt	1 554 983	1 130 000	1 752 000	622 000	55,0
Web	3 045 327	2 840 000	3 280 000	440 000	15,5
Skole	50 646	300 000	275 000	-25 000	-8,3
Sum markedsaktiviteter	16 029 417	16 378 000	17 775 000	1 397 000	8,5
Sum drift + marked	27 166 035	28 278 000	31 035 000	2 757 000	9,7
Ekstrabevilgning "3 om dagen"	1 481 149	2 500 000	0	-2 500 000	-100,0
Sum drift + marked + ekstrabevilgning	28 647 184	30 778 000	31 035 000	257 000	0,8

Personal- og driftskostnader

Nøkkeltallet personal og drift består av personalkostnader på 10 755 000 kroner og driftskostnader på 2 505 000 kroner. Personalkostnadene er foreslått økt med 1 443 000 kroner, tilsvarende 15,5 prosent, sammenlignet med budsjett for 2015. Driftskostnadene reduseres med 83 000 kroner (3,2 prosent). Totalt for personal- og driftskostnader er det budsjettert med en økning på 1 360 000 kroner, tilsvarende 11,4 prosent sammenlignet med budsjett for 2015.

Hovedårsaken til at personalkostnadene øker er høyere lønn ved nyansettelser som erstatning for folk som har sluttet. I tillegg har OFM ansatt en person ekstra for å ta høyde for eventuelle avganger og permisjoner i fremtiden, etter å ha vært underbemannet de siste to årene samt at de har erfart at det ikke er lett å få tak i rette fagpersoner på kort varsel. Dette har ført til lavere aktivitet enn ønsket. OFM fremhever at de er avhengige av fagpersoner for god og målrettet kommunikasjon både mot forbruker og opinionsledere. Antall ansatte i 2016 vil være 13 fordelt på 11,4 årsverk, dvs. en økning på 1,3 årsverk i forhold til 2015. Det er også lagt til grunn en generell lønnsøkning på 3 prosent. Totalt øker lønnsbudsjettet med 20,7 prosent, mens indirekte personalkostnader øker med 7,0 prosent. Økningen i indirekte personalkostnader kommer først og fremst som et resultat av økte lønnskostnader.

For driftskostnader er det budsjettert med en reduksjon på 3,2 prosent for 2016 sammenlignet med budsjettet for 2015. Nedgangen skyldes primært reduksjon i telefonkostnader som følge av overgang til ny teleoperatør, reduserte regnskapshonorarer samt reduksjon i innkjøp av inventar og utstyr. De største økningene på driftssiden gjelder leiekostnader, frakt og møter/medlemskap. Leiekostnader og frakt øker basert på prognose for kostnader ut 2015, mens møter og medlemskap øker med antall personer ansatt, i tillegg til at OFM i 2016 ønsker å bli medlem av NHO Mat og Drikke. OFM ønsker å få tilgang til lederkompetansen og fordelene som ligger i et medlemskap i NHO Mat og Drikke. OFM fremhever dessuten at NHO Mat og Drikke fremmer en del saker som OFM er involvert i,

spesielt på det ernæringsfaglige området. Til sammenligning er også Opplysningskontoret for frukt og grønt medlem av NHO Mat og Drikke.

Markedsaktiviteter

Nøkkeltallet markedsaktiviteter består av en rekke delaktiviteter. Markedsbudsjettet er på totalt 17 775 000 kroner, noe som innebærer en økning i budsjettet på 1 397 000 kroner, eller 8,5 prosent, sammenlignet med ordinært budsjett for 2015, som vedtatt av OR 12. desember 2014.

De budsjettpostene som øker mest sammenlignet med budsjett for 2015 er markedsinnsikt, som øker med 55,0 prosent og informasjonsmateriell, som øker med 52,8 prosent. I tillegg økes også postene for web, fellestiltak i landbruket og reklame.

Posten markedsinnsikt øker med 622 000 kroner. Hovedårsaken til økningen er at OFM har investert i et månedlig trackersystem samt et web-rapporteringsverktøy for løpende å følge med på utviklingen i holdninger og adferd til meieriprodukter. Tidligere har det vært utfordrende å kunne forklare endringer i markedet underveis gjennom året, men dette verktøyet vil i større grad gjøre det lettere å følge med på eventuelle endringer og hvorfor det skjer. Disse verktøyene ble igangsatt i 2015, og OFM mener det er viktig at de får erfaring med bruken over en lengre periode.

Posten informasjonsmateriell økes med 705 000 kroner, og midlene skal brukes til å utvikle en ny opplæringspakke som skal brukes mot opinionsledere, i tillegg til oppdatering av eksisterende materiell. OFM har ambisjoner om å øke opplaget for bladet Melk og rette fokus mot personlige trenere, noe som gir økte kostnader i form av trykk og distribusjon. Det skal også brukes midler fra denne posten til økt produksjon av web-tv, som har et økende antall seere.

Posten for web øker med 440 000 kroner i budsjettet for 2016, en økning på 15,5 prosent. 30 prosent av kostnadene på denne posten er avsatt til overgang til ny publiseringsplattform for melk.no. Dette må gjøres på grunn av at dagens plattform skal fases ut hos leverandør. Det ble varslet i budsjettet for 2015 (jf. OR-sak 80/14) at hoveddelen av kostnadene til ny publiseringsplattform ville påløpe i 2016. I tillegg har OFM budsjettert med videreutvikling på noen områder i 2016, der et av de viktigste områdene er videreutvikling av oppskriftene på melk.no, som genererer halvparten av trafikken på nettsidene. Planen er å få inn mer integrert kostholdsbudskap på oppskriftssidene.

Fellestiltak i landbruket konsentreres mot opplysningskontorenes felles nettsted, www.mat.no. Det er satt av midler til en viss oppgradering av mat.no i 2016, og OFMs budsjett til dette økes med 12 000 kroner, eller 6,3 prosent.

Posten til reklame øker med vel 300 000 kroner, eller 4,3 prosent, sammenlignet med ordinært reklamebudsjett for 2016. Budsjetterte kostnader til reklame for 2016 vil brukes til å fremme «3 om dagen»-budskapet, som er samme kampanje som OFM i 2014 og 2015 mottok ekstrabevilgning til. Kampanjen fortsetter i 2016 og OFM har satt av midler til tv med mål om fortsatt å øke kunnskapen. Erfaringen fra kampanjen så langt er at tv fortsatt er den beste kanalen for å øke kunnskap. OFM opplyser at de ser gode effekter av tv-reklame, og at kunnskapen om «3 om dagen» styres primært av reklametrykket på tv. For å ha mulighet til å inkludere den nevnte tv-kampanjen, har OFM redusert budsjettet til digital kommunikasjon, som også føres under reklameposten. Kostnadene til redaksjonelle annonser innenfor samme post, foreslås økt noe i 2016, ettersom OFM har gode erfaringer med slik form for reklame.

Postene for relasjonsarbeid, pressearbeid/analyse og skole reduseres i budsjettet for 2016.

OFM setter i 2016 av færre midler til både seminarer og internutvikling under posten relasjonsarbeid. Kostnader til internasjonalt arbeid går også innunder denne posten, og øker

noe på grunn av økte kontingentkostnader som følge av valutakursutviklingen. Totalt reduseres posten med 257 000 kroner, tilsvarende 14,7 prosent.

Posten for pressearbeid og analyse reduseres med 405 000 kroner, eller 24,1 prosent. OFM ser for seg å bruke mindre ekstern bistand og mer produksjon med egen kompetanse.

Ifølge OFM har de satt av et svært begrenset budsjett til skole på 300 000 kroner i 2016, med en reduksjon på 8,3 prosent fra året før. Det er flere offentlige utredninger i arbeid høsten 2015 der utfallet er uvisst. OFM har derfor kun budsjettert med markedsføring og en viss oppgradering av allerede eksisterende undervisningsmateriell. OFM opplyser om at en eventuell økning av satsningen på skole vil komme tidligst i 2017.

OFMs målsettinger

OFM har en visjon om å være Norges mest anerkjente kompetansesenter og formidler av kosthold og ernæring innen melk og meieriprodukter. De definerer sin viktigste utfordring som det fallende melkeforbruket med nesten en halvering av forbruket i løpet av de siste 30 årene. Hovedoppgaven til OFM er å bidra til at den norske befolkningen øker sitt inntak av melk og andre meieriprodukter. For å bidra til dette skal OFM jobbe for blant annet å øke kunnskap, motarbeide fordommer og skape positive holdninger. Dette fremgår av OFMs virksomhetsplan for 2016.

OFM har som målsetninger å bidra til at

- alle skal oppleve melk og meieriprodukter som næringsrike og sunne matvarer og nødvendige deler av sitt daglige kosthold
- opinionsledere skal være positive formidlere av melk og meieriprodukter som nødvendige deler av et sunt kosthold
- Melk.no skal oppleves som den mest troverdige og tydelige formidler av kunnskap om melk og meieriprodukter blant opinionsledere

OFM har definert tre hovedmålgrupper:

- sluttbruker av melk og meieriprodukter, dvs. forbrukerne
- påvirkere av forbrukerne (opinionsledere)
- påvirkerne av påvirkerne, dvs. de som påvirker opinionsledernes synspunkter på kosthold og ernæring (sentrale opinionsledere/Key Opinion Leaders)

Når det gjelder forbrukere er OFMs hovedmålgruppe alle forbrukere som ikke avviser å drikke melk. Dette utgjør 82 prosent av befolkningen. I tillegg har de valgt ut to fokusgrupper blant forbrukerne. Dette er forbrukere som er opptatt av trening og helse, samt de som er opptatt av sunn matglede. I tillegg vil OFM vedlikeholde segmentet av forbrukere som er innenfor «Lite fokus på helse – skeier ut». Dette er det segmentet som drikker mest melk og som har de mest positive holdningene til melk.

For strategiperioden 2014–2016 har OFM valgt ut noen måleparametre hvor de målsetter ambisjonene sine opp mot forbrukerne. De viktigste målene er å øke andelen som inntar 3 om dagen, øke de personlige holdningene og motarbeide fordommer mot melk.

OFMs strategi

OFM har i planene for 2016 en hovedstrategi om å skape et positivt engasjement gjennom å sette melk og meieriprodukter på dagorden basert på oppdatert og relevant kunnskap. Strategien skal tas ut gjennom følgende hovedområder:

- skape engasjerte melkeambassadører blant de mest sentrale opinionsledere

- innen kosthold og helse
- formidle kunnskap til opinionsledere innen helse og kosthold
- ha aktiv dialog med myndigheter og politikere
- informere og engasjere i fortjente, sosiale og egne kanaler
- opplyse og påvirke forbrukerne gjennom kunnskaps- og holdningskampanjer

OFM viderefører i 2016 sin strategi for perioden 2014–2016, der 2016 er siste året i denne strategiperioden. En målsetning for 2016 er fortsatt å øke kunnskapen om «3 om dagen», som har vært en kampanje OFM har hatt stort fokus på i denne strategiperioden. Fortsatt er det en utfordring å øke kjennskapen til «3 om dagen»-begrepet i befolkningen, men OFM mener at de har gjort en god jobb overfor en del opinionsledere, men det krever lang tid og god synlighet for å slå gjennom blant folk flest. Erfaringene fra kampanjen viser at det først og fremst er tv som bidrar til økt kjennskap rundt «3 om dagen»-budskapet. I 2016 vil OFM ha fokus på å finne relevante partnere for å fremme dette budskapet.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Vurdering av budsjett

Budsjettforslaget for 2016 øker med 2 757 000 kroner, tilsvarende 9,7 prosent, sammenlignet med det ordinære budsjettet OR vedtok i møte 12. desember 2014 (jf. OR-sak 80/14). Økningen er fordelt omtrent 50-50 mellom økte kostnader til personal/drift og til markedsaktiviteter.

Personalkostnadene øker med 15,5 prosent i 2016 sammenlignet med 2015, noe som ifølge OFM først og fremst skyldes høyere lønn ved nyansettelser. Antall årsverk øker til 11,4 i 2016, noe som er en økning på 1,3 årsverk i forhold til 2015. Når det gjelder lønnsutbetalingene er det budsjettet med en lønnsøkning på 3 prosent. Dette er omtrent på nivå med Statistisk sentralbyrås forventede lønnsvekst i 2016, som er på 2,9 prosent. Videre registrerer Landbruksdirektoratet at driftskostnadene reduseres med 3,2 prosent sammenlignet med budsjettet for 2015. Vi har ingen kommentarer til dette.

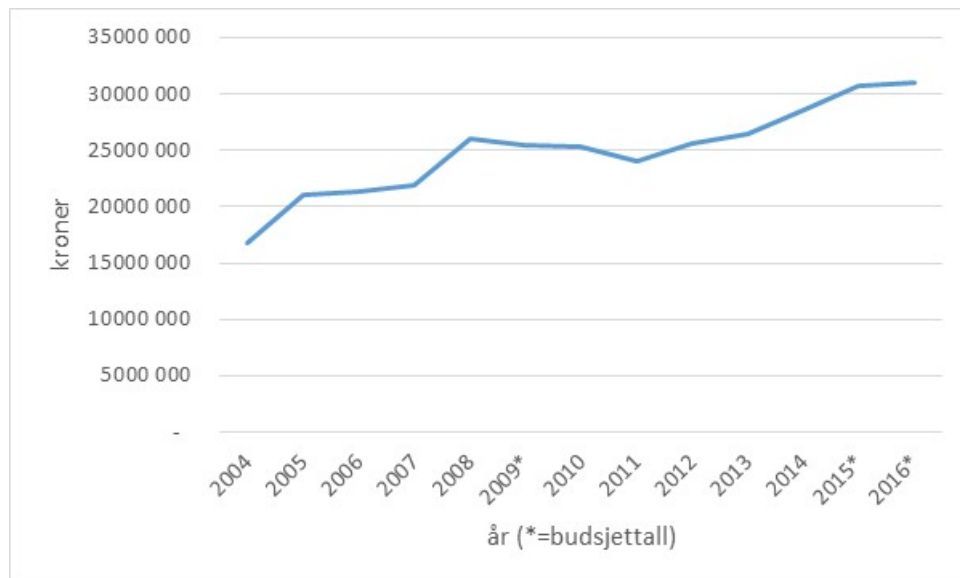
Kostnader til markedsaktiviteter økes med 1 397 000 kroner, eller 8,5 prosent, sammenlignet med ordinært budsjett for 2015. Det er postene for markedsinnsikt og informasjonsmateriell som øker mest. Landbruksdirektoratet mener at det er positivt at OFM har utviklet et tracker-system for løpende å kunne følge med på utviklingen i holdninger og atferd til meieriprodukter, som går innunder posten markedsinnsikt. Landbruksdirektoratet vurderer også at økte kostnader til informasjonsmateriell slik dette er skissert i 2016-budsjettet er knyttet til aktiviteter som er i tråd med strategien til opplysningskontoret, og har ingen ytterligere kommentarer til økningen i denne budsjettposten.

I 2014 og 2015 har OFM fått bevilget 4 mill. kroner i en ekstrabevilgning til en reklamekampanje. OFM fremhever at de totale kostnadene til reklame i 2016 dermed vil bli tatt ned sammenlignet med to de foregående årene. Sammenlignet med ordinært budsjett og regnskap (ekskl. tilleggsbevilgning) de siste to årene, øker imidlertid reklamebudsjettet noe i 2016, med 4,3 prosent sammenlignet med 2015. Landbruksdirektoratet mener at det er positivt at OFM har hatt god effekt av tv-reklame, ettersom dette er innenfor de sentrale oppgavene til et opplysningskontor, jf. retningslinjenes § 2 nr 1.

Landbruksdirektoratet viser til at budsjettforslaget for OFM for 2016 er 9,7 prosent høyere enn det ordinære budsjettet for 2015 (ekskl. ekstrabevilgning). Etter Landbruksdirektoratets vurdering er dette en stor økning fra ett år til neste. Vi viser til vilkåret i markedsreguleringsforskriften § 3-1 tredje ledd om at kostnadene til markedsreguleringen skal være lavest mulige.

Landbruksdirektoratet har sett nærmere på bruken av midler til opplysningsvirksomhet over tid, jf. også sak 69/13 i møte 10.12.2013. Figuren nedenfor viser kostnadsutviklingen for OFM i nominelle kroner fra 2004 til 2016. Budsjettøkningene som er vist i figuren er inkludert ekstrabevilgninger.

Utvikling i kostnader OFM*

*inkl. Tines budsjettforslag for 2016

Da OFM ble opprettet ble budsjettrammen for driften vurdert til 15 mill. kroner (sak 8 i møte 21.10.03). Det første budsjettet ble således satt til 15,3 mill. kroner for 2004. Da var det lagt til grunn 5 ansatte og noe innleid hjelp. Til sammenligning er budsjettet for 2016 satt opp med 13 ansatte og 11,4 årsverk. Allerede fra 2005 ble budsjettet økt betydelig, til 21,0 mill. kroner. En begrunnelse for økningen var utvikling av et langsiktig kommunikasjonskonsept, kalt «1-2-3- Det var det», som skulle brukes over lengre tid. Budsjettene holdt seg omtrent på dette nivået til og med 2007.

Etter ekstrabevilgninger i årene 2008–2010, ble 2011-budsjettet fastsatt med utgangspunkt i 2007-budsjettet. I 2012 ble budsjettet økt med 6,7 prosent, noe som skyldtes at det var budsjettet med midler til et prosjekt for å analysere årsakene til nedgang i melkesalget. I 2013 ble budsjettet økt med 3,1 prosent. I 2014 og 2015 har det vært bevilget til sammen 4 mill. kroner i ekstrabevilgning til reklamekampanjen «3 om dagen». Totalt har OFMs kostnader dermed økt med 29,3 prosent i perioden 2011–2016, gitt Tines budsjettforslag for 2016. Til sammenligning har konsumprisindeksen økt med 10,3 prosent i perioden 2011–2016 (basert på prognoser for 2015 og 2016). I samme periode er de påslagene staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten økt med 16,0 prosent. Hovedårsaken til at OFM har høyere kostnadsvekst i denne perioden enn den statlige indeksen for utgiftsvekst, er at Omsetningsrådet har vedtatt ekstrabevilgninger i flere av disse årene.

Landbruksdirektoratet mener at det i budsjettet for opplysningsvirksomhet for melk og meieriprodukter bør legges til grunn samme prosentvise utvikling som staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten. For 2016 er det budsjettet med en utgiftsvekst i staten på 2,4 prosent. Tilsvarende økning er lagt til grunn i budsjettet for Opplysningskontoret for egg og kjøtt, samt i budsjett for administrasjonskostnadene for sekretariatene for Omsetningsrådet og kvoteordningen for melk for 2016. Landbruksdirektoratet anbefaler å legge tilsvarende økning til grunn i OFMs budsjett, noe som gir et budsjett for 2016 på 28 956 672 kroner, avrundet til 28 956 000 kroner. Dette innebærer en reduksjon på 2 079 000 kroner sammenlignet med budsjettsøkningen.

Landbruksdirektoratet mener at aktivitetene som er lagt inn i budsjettsøknaden er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 nr. 1, og anbefaler at budsjettet for OFM for 2016 blir godkjent. Landbruksdirektoratet foreslår en avkorting av tildeling av midler over omsetningsavgiften, og at midler fra fondet for omsetningsavgift på melk stilles til disposisjon som foreslått av Landbruksdirektoratet. Siden tildelingen blir gitt som en ramme, vil det være opp til OFM å prioritere aktiviteter og evt. utvidelse av staben innenfor rammen.

Vurdering av mål og resultatmålinger

OFM har gjennomført årlige resultatmålinger fra og med år 2006. I 2015 startet OFM et månedlig trackersystem, som beskrevet ovenfor i forbindelse med budsjettposten markedsinnsikt. Gjennom trackersystemet gjøres månedlige spørreundersøkelser. Trackersystemet brukes nå også til å gjøre de årlige resultatmålingene. Forskjellen fra tidligere er hvordan målingene gjøres teknisk sett. Landbruksdirektoratet forutsetter at OFM rapporterer resultatene fra de årlige målingene i forbindelse med regnskapsrapporteringen.

Konklusjon

Landbruksdirektoratet innstiller på at budsjettet for OFM for 2016 godkjennes, og at inntil 28 956 000 kroner kan anvendes fra fondet for omsetningsavgift på melk. Landbruksdirektoratet vil be OFM om å sende inn et revidert budsjett med aktiviteter innenfor en ramme på inntil 28 956 000 kroner.

Saksnr.: 089/15	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Korn - Administrasjonsgodtgjørelse til markedsregulator Norske Fellekjøp - Budsjett 2016	Saksnr.: 13/24175-61

Beskrivelse

Norske Fellekjøp har lagt fram et budsjett på kr 5 866 950 for administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2016. Dette er en økning på 0,8 prosent i forhold til budsjett for 2015. Budsjettet er godkjent av styret i Norske Fellekjøp. Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Norske Fellekjøp av 15. oktober 2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Norske Fellekjøps administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2016 godkjennes, og inntil 5 866 950 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Administrasjonsgodtgjørelse til markedsregulator Norske Felleskjøp - Budsjett 2016

I brev av 15. oktober 2015 legger Norske Felleskjøp (NFK) fram budsjettforslag for administrasjon av markedsreguleringen i 2016. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 14. oktober 2015. Budsjettforslaget er på kr 5 866 950.

Enkelte av kostnadene som inngår i budsjettet er andel av felleskostnader i NFK. Disse blir behandlet på styremøte i NFK 9. desember 2015. Landbruksdirektoratet vil bli orientert dersom det blir endringer som gir vesentlige endringer i kostnadene. Forslaget til budsjett er basert på tidligere års regnskap, inngåtte avtaler om kjøp av tjenester og bokførte kostnader per 30. september 2015. I det etterfølgende gis en omtale av enkeltpostene.

Personalkostnader

I beregningen av personalkostnader er det lagt til grunn en lønnsvekst på 3%. Totale personalkostnadene blir da kr 3 259 100 som er en økning på kr 56 600 tilsvarende 1,8 prosent sammenlignet med 2015-budsjettet. Det er avsatt 2,8 årsverk til markedsregulering, dette er uendret fra 2015.

Driftskostnader

I budsjettet for 2016 er det avsatt kr 1 715 100 til driftskostnader. Dette er en økning på kr 12 900, tilsvarende 0,8 prosent i forhold til 2015-budsjettet.

Styret

I budsjettet for 2016 er det avsatt kr 229 750 til styrearbeid. Dette er en økning på kr 19 750, tilsvarende 9,4 prosent i forhold til 2015-budsjettet. Styrekostnadene endrer seg med endret geografisk sammensetting av styret.

Reisekostnader

I budsjettet for 2016 er det avsatt kr 119 700 til dekning av reiseutgifter. Dette er en økning på kr 500 tilsvarende 0,4 prosent i forhold til 2015-budsjettet.

Kjøp av prognosetjenester

For å kunne utføre oppgaver vedrørende markedsreguleringen er NFK avhengig av å benytte ressurser fra Felleskjøpet Agri og faglig bistand fra NIBIO. Kostnadene til prognosetjenester i 2016-budsjettet er kr 513 000, en reduksjon på kr 52 000 tilsvarende 9,2 prosent i forhold til 2015-budsjettet. Fusjonen mellom Felleskjøpet Agri og Felleskjøpet Nordmøre og Romsdal, har bidratt til denne kostnadsreduksjonen ved at det blir færre timer og reisekostnader til fagutvalget.

Regnskap for 2014 og budsjett for 2015, samt budsjett for 2016					
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Avvik,	Avvik
	2014, kr	2015, kr	2016, kr	kr	Prosent
Kostnader					
Personal	3 062 509	3 202 500	3 259 100	56 600	1,8
Drift	1 433 326	1 702 200	1 715 100	12 900	0,8
Styret	207 213	210 000	229 750	19 750	9,4
Reiser	30 465	119 200	119 700	500	0,4
Prognosejenester	467 495	565 000	513 000	-52 000	-9,2
Revisjon	26 922	20 000	26 900	6 900	34,5
Andre kostnader	-	-	3 400	3 400	
Sum	5 227 930	5 818 900	5 866 950	48 050	0,8
				-	
Nøkkeltall				-	
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8	-	
Personal pr. årsverk	1 093 753	1 143 750	1 163 964	20 214	1,8
Drift pr. årsverk	511 902	607 929	612 536	4 607	0,8
Totalt pr. årsverk	1 867 118	2 078 179	2 095 339	17 161	0,8

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurdert dette til å være i tråd med forutsetningene for markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse. NFKs forslag til budsjett for 2016 viser en økning på kr 48 050 tilsvarende 0,8 prosent i forhold til budsjettet for 2015.

Den er kun mindre endringer i alle budsjettpostene. Lønnsveksten er satt til 3,0 prosent som er i noe over tall fra Statistisk sentralbyrå, som for 2016 er på 2,7 prosent.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet godkjennes.

Saksnr.: 090/15	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Kjøtt og egg - Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2016	Saksnr.: 15/62974-2

Beskrivelse

Nortura søker administrasjonsgodtgjørelse for 2016 på 16 690 545 kroner, fordelt med 12 526 601 kroner på kjøtt og 4 163 944 kroner på egg. Dette innebærer en reduksjon på til sammen 467 906 kroner, eller 2,7 prosent sammenlignet med 2015. Reduksjonen skyldes i hovedsak redusert antall årsverk. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med søknaden.

Hjemmel

Forskrift 2005-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Vedlegg

Brev av 2.11.2015 fra Nortura, med søknad om midler til administrasjonsgodtgjørelse 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjettet for Norturas administrasjon av markedsreguleringen i kjøttsektoren i 2016 godkjennes, og inntil 12 526 601 kroner kan anvendes av fondet for markedsregulering på kjøtt.
2. Budsjettet for Norturas administrasjon av markedsreguleringen i eggsektoren i 2016 godkjennes, og inntil 4 163 944 kroner kan anvendes av fondet for markedsregulering på egg.

Kjøtt og egg - Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2016

Nortura har i brev av 2.11.2015 oversendt forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for 2016. Budsjettforslaget har en ramme på 16 690 545 kroner, hvorav 12 526 601 kroner er knyttet til markedsregulering av kjøtt og 4 163 944 kroner er knyttet til egg.

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse kjøtt 2016, samt regnskap 2014 og budsjett 2015

KJØTT	2014	2015	2016	Awik ¹⁾	Awik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Antall årsverk totalt	9,0	9,0	8,4	-0,6	-6,9
Lønn	7 297 440	7 710 720	7 003 180	-707 540	-9,2
Drift	3 380 303	3 473 612	3 778 067	304 455	8,8
Styret	1 210 743	1 152 633	1 170 432	17 799	1,5
Reiser	121 677	198 711	151 922	-46 789	-23,5
Revisjon	120 000	124 000	123 000	-1 000	-0,8
Andre kostnader	300 000	300 000	300 000	-	-
Sum	12 430 163	12 959 676	12 526 601	-433 075	-3,3
Nøkkeltall					
Antall årsverk	9,0	9,0	8,4	-0,6	-6,9
Lønnskostn. per årsverk	809 208	855 037	836 700	-18 337	-2,1
Driftskostn. per årsverk	569 164	582 053	659 907	77 854	13,4
Totalt kostn. per årsverk	1 378 372	1 437 090	1 496 607	59 517	4,1
Totalt kostnader	12 430 163	12 959 676	12 526 601	-433 075	-3,3
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse egg 2016, samt regnskap 2014 og budsjett 2015

EGG	2014	2015	2016	Awik ¹⁾	Awik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Antall årsverk totalt	3,5	3,5	3,3	-0,2	-5,7
Lønn	2 759 297	2 818 490	2 729 346	-89 144	-3,2
Drift	931 116	939 136	969 530	30 394	3,2
Styret	302 686	288 158	292 608	4 450	1,5
Reiser	89 057	93 992	97 460	3 468	3,7
Revisjon	73 000	59 000	75 000	16 000	27,1
Sum	4 155 156	4 198 776	4 163 944	-34 832	-0,8
Nøkkeltall					
Antall årsverk	3,5	3,5	3,3	-0,2	-5,7
Lønnskostn. per årsverk	787 920	804 823	819 623	14 800	1,8
Driftskostn. per årsverk	398 589	394 142	430 810	36 668	9,3
Totalt kostn. per årsverk	1 186 510	1 198 965	1 250 434	51 469	4,3
Totalt kostnader	4 155 156	4 198 776	4 163 944	-34 832	-0,8
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2015					

For både kjøtt og egg innebærer budsjettforslaget en nominell reduksjon i forhold til 2015 på henholdsvis 3,3 og 0,8 prosent. Dette skyldes i hovedsak færre årsverk. Driftskostnadene er

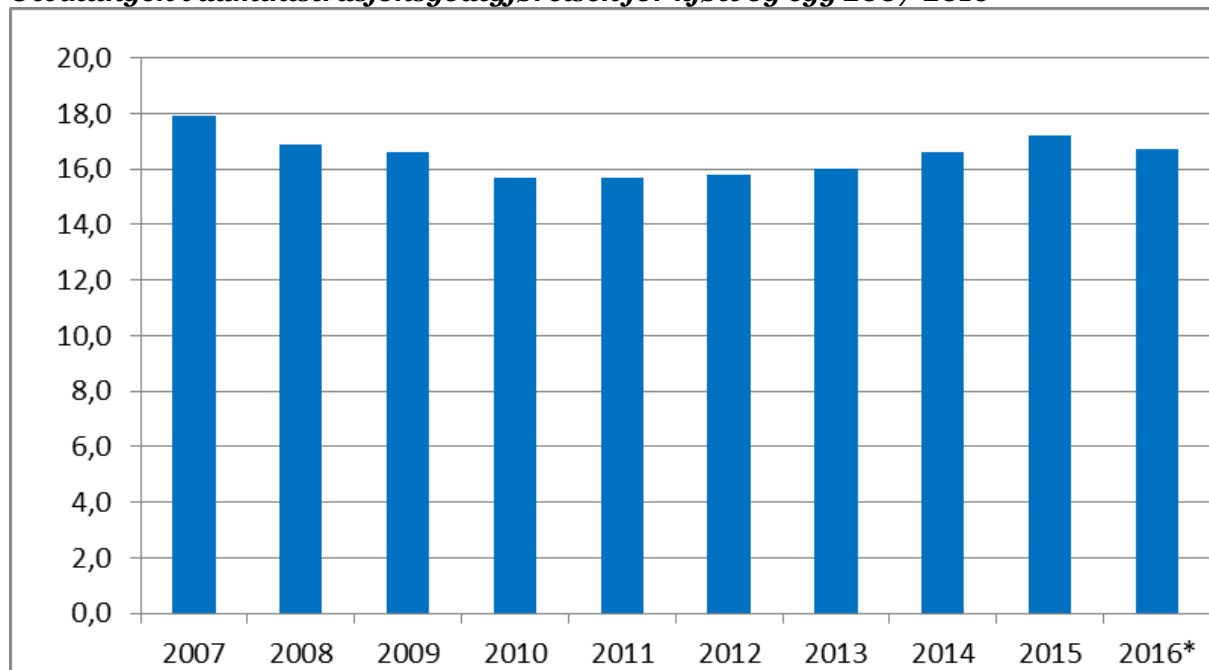
økt noe både for rødt kjøtt og egg. Det skyldes hovedsakelig at Nortura i 2016 skal ha en trainee tilsvarende 0,5 årsverk og at vedkommende skal jobbe 60 prosent for Totalmarked. Dette føres som en del av driftskostnadene på avdelingen.

Generelt om søknaden

Nortura SA baserer forslag for administrasjonsgodtgjøring for 2016 for kjøtt og egg på samme opplegg som for de siste årene med et samlet oppsett for kjøtt og egg. Beregningene bygger i stor grad på felles forutsetninger. Fellesavdelinger som totalmarked, regnskap, lønning, sentralbord, personal og konserndirektør har oppgaver både for kjøtt og egg. Kostnader fra disse avdelingene fordeles på de ulike fondene for kjøtt og egg. Andre avdelinger retter seg direkte mot enten kjøtt eller egg.

Det har over tid vært en effektivisering i arbeidet med markedsreguleringen. Det har bakgrunn i endret arbeidsmetoder, fusjon og personalendringer. Fra 2006 til 2016 er antall årsverk for å gjennomføre markedsregulering redusert fra 17,0 til 11,7. Figuren under viser utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg (fjorfekjøtt er holdt utenfor) fra 2007

Utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg 2007-2016

* Norturas forslag til budsjett for 2016

Avdelinger med oppgaver både for kjøtt og egg

Totalmarked

I 2007 ble fjørfe integrert i avdelingen, og i løpet av 2012 ble kontrollavdelingen tatt inn.

Avdelingen har 9,8 årsverk, og av 8,8 årsverk (90 prosent) til markedsregulering er 0,9 årsverk (10 prosent) knyttet til egg og 7,9 årsverk (90 prosent) knyttet til kjøtt.

Fra 01.07.09 ble volummodellen etablert som markedsordning for storfe, og fra 01.07.13 ble modellen også innført for egg og lam. Totalmarked kjøtt og egg administrerer nå to markedsordninger, og det er noe mer ressurskrevende enn kun målprissystemet. Arbeidet går ut på utarbeidelse av grunnlagsdokumenter, informasjon og opplæring om den «nye» markedsordningen. Dette er nå integrert i avdelingens oppgaver.

Fra 2016 skal ikke lenger Totalmarked utføre prognosearbeid for melk, og da bortfaller den kompensasjonen Tine betalte for melkeprognosen. Det er likevel fortsatt nødvendig med et samarbeid som grunnlag for prognose for storfekjøtt.

I likhet med tidligere er det lagt inn i budsjettet kjøp av to årsverk fra Animalia – hvorav det ene er til dekning av råvarekontroll og fysisk oppfølging av reguleringslagrene. I det andre årsverket er det lagt inn forsøks- og kalkyleskjæring knyttet til de pris- og råvarespesifikasjonsoppgaver de har som en del av markedsregulatorrollen.

Arbeidet med markedsreguleringen i avdelingen er beregnet til 8,1 årsverk og tilsvarende kostnader beregnet til 10 506 639 kroner, en reduksjon på 521 392 kroner fra 2015.

Regnskapsavdelingen

For regnskapsavdelingen er kostnadene fordelt på grunnlag av bilagsmengde for de ulike avdelinger. Andelen knyttet til markedsregulering er i budsjettet for 2015 beregnet til 1,2 årsverk og kostnadene er 1 124 305 kroner. For egg er mye av rapporteringen for markedsreguleringen knyttet til denne avdelingen, mot at det for kjøtt nå er organisert til totalmarked. 50 prosent av kostnadene i regnskapsavdelingen er derfor ført på egg.

Internservice

I budsjettet har de samlet funksjoner fra lønningskontor, personalavdeling, sentralbord, intern post, rekvisita og kantine. På hver av disse avdelingene utgjør arbeidet med markedsreguleringen en svært liten andel, og det er rasjonelt å se disse administrative enhetene i sammenheng. Det er beregnet at andelen knyttet til markedsregulering utgjør 0,3 årsverk. Samlede kostnader for regulering i enheten er 422 248 kroner.

Konserndirektør

Ansvar for markedsreguleringen ligger hos konserndirektør. Nortura foreslår å videreføre 0,3 årsverk til markedsregulering. Med budsjettet for 2016 søker de om 721 554 kroner.

Styret

I budsjett har andelen markedsregulering siden 2008 vært beregnet til å utgjøre 30 prosent av arbeidet i styret i Nortura SA. I forbindelse med SLFs vurdering av kostnadselementene i administrasjonsgodtgjørelsen i 2011 gjennomgikk de styreprotokollene, og resultater var at ca. 30 prosent av antall saker i styret var relatert til markedsreguleringen. Omsetningsrådet har lagt denne andelen til grunn for budsjettene etter dette. Nortura foreslår at styrets arbeid med markedsregulering videreføres på 30 prosent for 2016.

Kostnadene med styret uten årsmøte og reiser er 4 876 801 kroner, inkludert fraværsgodtgjørelse. 30 prosent av dette utgjør 1 463 040 kroner, og er en del av markedsreguleringen.

Kostnadene for internservice, konserndirektør og styret er fordelt 20/80 mellom egg og kjøtt.

Avdelinger med oppgaver bare for kjøtt

Ingris

Tilbakemelding fra produsentene gjennom Ingris Web er viktig for å kvalitetssikre prognosen. For å sikre rask tilbakemelding fra produsent er det fortsatt nødvendig å premiere oppslutning. Nortura søker om 300 000 kroner for 2016.

Avdelinger med oppgaver bare for egg

For egg er arbeidet med konkrete tiltak innen markedsreguleringen delt på noe flere avdelinger enn for kjøtt. På grunn av intern omorganisering er det for 2016 noen justeringer av fordelingen av arbeidet med markedsregulering mellom avdelinger. Endringene medfører en effektivisering og reduksjon på 0,1 årsverk i arbeidet med markedsregulering av egg.

Vareforsyning

Dette inkluderer arbeidet med oversikt over varestrøm hos markedsregulator. Det er beregnet at 0,2 årsverk på avdelingen er knyttet til markedsreguleringen. Kostnadene beregnes til 183 415 kroner.

Divisjon drift – avdeling egg

Avdelingen har ansvar for egghandteringen i Nortura. Arbeidet knytter seg også til mottak og forsyning av egg ut av Nortura. Fra 2016 er stillinger med markedsregulering for egg flyttet og samordnet både fra avdelingene vareforsyning og Eggproduktfabrikk, og det gir en effektivisering av logistikkvirksomheten for egg og eggproduktvirksomhet. Det er beregnet at 0,7 årsverk på avdelingen er knyttet til markedsreguleringen. Kostnadene beregnes til 866 390 kroner.

Nortura Eggprodukter

Eggproduktfabrikken er trukket sterkt inn i markedsreguleringen av egg, og har oppgaver med markedsregulering på 0,2 årsverk. Det inkluderer skillevirksomheten, mottak av overskuddsegg fra uavhengige eggpakkerier samt oppfølging av lagring. Kostnadene beregnes til 255 802 kroner.

Lokalt arbeid

Beregning av satsene for administrasjonsgodtgjøring avviker noe for kjøtt og fjørfe ved at det for fjørfe ikke er inkludert noe eget arbeid i satsene. Administrasjonsgodtgjøringen har derfor vært inkludert lokalt arbeid med håndtering av egg samt rapportering satt til 0,7 årsverk. Kostnadene er beregnet til 649 153 kroner.

Norturas administrasjonskostnader fordelt på egg og kjøtt 2016

	Årsverk	Tot. egg og kjøtt	Andel kjøtt, %	Kostnader kjøtt	Andel egg, %	Kostnader egg
Totalmarked	8,1	10 506 639	90	9 455 975	10	1 050 664
Regnskapsavdelingen	1,2	1 124 305	50	562 153	50	562 153
Internservice	0,3	422 248	80	337 798	20	84 450
Konsemdirektør	0,3	721 554	80	577 243	20	144 311
Styret		1 463 040	80	1 170 432	20	292 608
Ingris Web		300 000	100	300 000	-	-
Vareforsyning	0,2	183 415	-	-	100	183 415
Div. drift avd. egg	0,7	866 390	-	-	100	866 390
Nortura Eggprodukter	0,2	255 802	-	-	100	255 802
Lokalt arbeid	0,7	649 153	-	-	100	649 153
Revisjon		198 000		123 000		75 000
Totalt	11,7	16 690 545		12 526 601		4 163 944

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurdert budsjettet til å være i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelsen på kjøtt- og eggsektoren.

Antall årsverk som er involvert i markedsreguleringsoppgavene er redusert med 0,8 årsverk. I fjor var reduksjonen 0,1 årsverk. Nortura Totalmarked har isteden fått mulighet til å bruke en trainee til oppgaver innen markedsreguleringen. Dette utføres som en del av driftskostnadene i avdelingen. Norturas forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for 2016 innebærer en reduksjon på 2,7 prosent sammenlignet med budsjettet for 2015.

Landbruksdirektoratet anbefaler at forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for Norturas oppgaver som markedsregulator godkjennes.

Saksnr.: 091/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Melk - Budsjett for administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2016	Saksnr.: 15/62984-2

Beskrivelse

Tine SA søker om en budsjettramme for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen for melk i 2016 på 10 109 900 kroner, en økning på 3,6 prosent sammenlignet med budsjett for 2015. Noe av økningen skyldes utviklingsarbeidet med ny prognosemodell, der det søkes om dekning av kostnader til dette arbeidet i 2016, samt at ubenyttet andel av kostnadsdekningen for 2015 søkes overført til 2016. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA datert 11. november 2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjett for Tine SAs administrasjon av markedsreguleringen i melkesektoren i 2016 godkjennes, og inntil 10 109 900 kroner kan belastes fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Budsjett for administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2016

I brev av 11. november 2015 søker Tine SA (Tine) om budsjetttramme for administrasjon av markedsregulering av melk og melkeprodukter i 2016. Samlet budsjettforslag er på 10 109 900 kroner i 2016.

Tines budsjettforslag for administrasjonsgodtgjørelse på melk for 2016 vises i tabellen under. Her vises også vedtatt og revidert budsjett for 2015 og regnskapet for 2014. Vedtatt budsjett er budsjettet som ble vedtatt av Omsetningsrådet 15.06.2015 (jf. OR-sak 54/15), inkl. dekning av kostnader på 1 mill. kroner til utvikling av ny prognosemodell. Revidert budsjett for 2015 er Tines reviderte budsjett per november 2015. Tine har i 2015 brukt 600 000 kroner til utvikling av ny prognosemodell, mot budsjettet 1 mill. kroner. Som følge av at arbeidet med ny prognosemodell er litt forsinket søker Tine om å få overføre 400 000 kroner av godkjent kostnadsdekning på 1 mill. kroner for 2015 til 2016. Dette omtales nærmere nedenfor.

Budsjettforslag Tines administrasjonsgodtgjørelse 2016, samt godkjent og revidert budsjett for 2015 og regnskap for 2014, i kroner

	Regnskap	Budsjett 2015		Budsjettforslag	Endring**	Endring**
	2014	Vedtatt*	Revidert	2016		prosent
<i>Totale kostnader</i>						
Personal	5 208 450	5 298 300	5 298 300	5 373 900	75 600	1,4
Drift	2 589 600	2 394 000	2 394 000	2 331 000	-63 000	-2,6
Styret	840 800	728 200	728 200	895 000	166 800	22,9
Reiser	140 000	120 000	120 000	120 000	0	0,0
Revisjon	133 125	220 000	220 000	150 000	-70 000	-31,8
Prognosearbeid, drift	400 000	400 000	400 000	400 000	0	0,0
Prognosearbeid, utvikling		1 000 000	600 000	840 000	240 000	40,0
Sum	9 311 975	10 160 500	9 760 500	10 109 900	349 400	3,6
<i>Nøkkeltall</i>						
Antall årsverk	6,5	6,3	6,3	6,3	0,0	0,0
Personalkostnader per årsverk	801 300	841 000	841 000	853 000	12 000,0	1,4
Driftskostnader per årsverk	398 400	380 000	380 000	370 000	-10 000,0	-2,6
Totale kostnader per årsverk	1 432 612	1 612 778	1 549 286	1 604 746	55 460	3,6
*Vedtatt i OR 15.06.2015						
**Endring i forhold til revidert budsjett 2015						

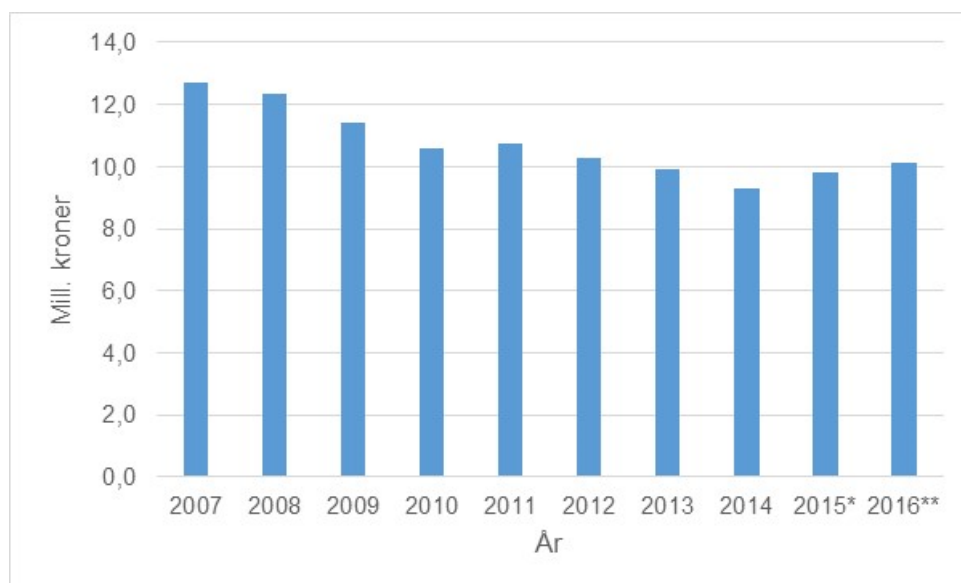
Generelt om budsjettforslaget

Forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for melk i 2016 baserer seg på:

- Antall årsverk ved hovedkontoret og ved Tine-meieriene som er knyttet opp til arbeidet med markedsreguleringen.
- Gjennomsnittlige årsverkskostnader til lønn basert på regnskapstall for 2014, justert for kostnadsutvikling i perioden 2014–2016. Tine har lagt til grunn en lønnsvekst på 3,5 prosent fra 2014 til 2015, og på 2,8 prosent fra 2015 til 2016.
- Gjennomsnittlige driftskostnader per årsverk.

I tillegg kommer forventede kostnader ved konsernstyrets arbeid med markedsregulering, reiser knyttet til markedsreguleringsoppgavene, revisjon og prognosearbeid vedrørende melkeleveransene.

Figuren under viser utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for melk fra 2007–2016.

*Tines reviderte budsjett for 2015

**Tines forslag for 2016

Personalkostnader

Tine forventer at arbeidet med gjennomføringen av markedsreguleringen i stor grad vil foregå som tidligere, og forventer ingen endring i det totale årsverksforbruket. Det er prognosert med 6,3 årsverk til gjennomføringen av markedsreguleringen i 2016, tilsvarende som i 2015.

Det er lagt til grunn en personalkostnad på 853 000 kroner per årsverk, noe som er en økning i forhold til inneværende års budsjett på 12 000 kroner, eller 1,4 prosent. Statistisk sentralbyrå (SSB) forventer en lønnsutvikling på 2,9 prosent i 2016.

Tine har budsjettert med samlede personalkostnader til 5 373 900 kroner i 2016, noe som er en økning på 75 600 kroner, eller 1,4 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2015.

Driftskostnader

Tine forventer en videre reduksjon i driftskostnadene i 2016. Driftskostnadene ble også redusert i budsjett for 2015. Kostnadsreduksjonen er en effekt av forbedringsprogrammet som hele Tine deltar i, og Tine forventer en effekt av dette også i 2016. Driftskostnad per årsverk budsjetterer Tine til 370 000 kroner, noe som er en reduksjon på 10 000 kroner, eller 2,6 prosent, sammenlignet med budsjett for 2015.

Tine budsjetterer med samlede driftskostnader på 2 331 000 kroner i 2016, en reduksjon på 2,6 prosent, sammenlignet med 2015-budsjettet.

Styret

Tine legger til grunn at markedsreguleringen vil utgjøre 12 prosent av styrets arbeid i 2016. De budsjetterer med at styrets arbeid vil koste 895 000 kroner i 2016. Dette er en økning på 166 800 kroner, eller 22,9 prosent, fra budsjettet for 2015. Tine har tatt utgangspunkt i regnskapstall for 2014 for å beregne økningen i styrekostnader. Sammenlignet med regnskap for 2014 øker styrekostnadene med 6,4 prosent.

Reiser

Tine foreslår et budsjett på 120 000 kroner til reiseaktivitet i 2016. Dette er på samme nivå som i budsjettet for 2015.

Revisjon

For 2016 forventer Tine at omfanget av oppgaver vil være på samme nivå som i 2013 og 2014. Det er budsjettert med 150 000 kroner, en reduksjon på 70 000 kroner sammenlignet med 2015-budsjettet.

Prognosearbeid

Arbeidet med melkeprognoser vil i 2016 bli flyttet til Tine Rådgivning og medlem. I møte 15. juni 2015 behandlet OR en søknad fra Tine om utvikling av ny prognosemodell. Kostnaden var estimert til 1,44 mill. kroner, hvorav 1,0 mill. kroner ble innvilget for 2015, ref. sak 54/15. Som redegjort for i sak 54/15 har Tine gjennomført en evaluering av prognosetjenestene, noe som synliggjorde behov for endringer i form av større detaljeringsgrad, økt frekvens, større datagrunnlag og sikrere prognoser, mm. Det ble vist til at de viktigste grunndataene for å utarbeide prognosene finnes i Kukontrollen som administreres av Tine Rådgivning, men at det må gjennomføres et utviklingsarbeid for å kunne knytte dagens grunndata opp mot en ny prognosemodell.

Utviklingsarbeidet med ny prognosemodell er blitt litt forsinket, og Tine søker derfor om at 400 000 kroner av godkjent kostnadsdekning for 2015 kan overføres til 2016. Totalt har Tine estimert at de kommer til å bruke 600 000 kroner av den godkjente kostnadsdekningen på 1 mill. kroner i 2015, jf. Tines reviderte budsjett per november 2015.

I tillegg søker Tine om å få godkjent dekning av de resterende kostnadene for utvikling av ny prognosemodell i 2016. I forbindelse med søknaden for 2015 (jf. OR-sak 54/15) opplyste Tine at de ville søke om restbeløpet i forbindelse med ordinær budsjettsøknad for 2016. Dette beløper seg til 440 000 kroner. Totalt budsjetteres det dermed med 840 000 kroner til utviklingsarbeid med ny prognosemodell i 2016.

I 2016 forventer Tine driftskostnader til prognosearbeid tilsvarende nåværende avtale med Norsk Kjøtt Totalmarked, dvs. 400 000 kroner. Budsjetterte driftskostnader til prognosearbeid er dermed uendret i forhold til det ordinære beløpet til prognosearbeid i 2015-budsjettet (ekskl. utviklingskostnader).

Landbruksdirektoratets vurdering

Forslaget til administrasjonsbudsjett for 2016 er på totalt 10 109 900 kroner, noe som er en økning på 3,6 prosent sammenlignet med Tines reviderte budsjett for 2015 (inkl. utviklingskostnader til ny prognosemodell). Økningen kommer i hovedsak av kostnader til utvikling av ny prognosemodell. Sammenlignet med regnskapet for 2014 er det totalt en økning på 8,6 prosent.

Uten kostnader til utvikling av ny prognosemodell i 2015 og 2016 ville budsjettet for 2016 ha økt med 1,2 prosent sammenlignet med 2015, og blitt redusert med 0,5 prosent sammenlignet med regnskapet for 2014. Øvrige økninger i 2016-budsjettet kommer av økte lønnskostnader samt økte kostnader til styret. De andre budsjettpostene reduseres eller holdes uendret sammenlignet med 2015-budsjettet.

Landbruksdirektoratet registrerer at det er budsjettert med personalkostnader som tilsvarer en økning på 1,4 prosent i forhold til budsjettet for 2015. De økte kostnadene er en følge av at Tine har lagt til grunn en lønnsvekst på 3,5 prosent i 2015 og på 2,8 prosent i 2016. Lønnsveksten i 2016 er omtrent på nivå med SSBs forventede lønnsutvikling i 2016, som er på 2,9 prosent.

Når det gjelder driftskostnader registrerer Landbruksdirektoratet at Tine budsjetterer med

lavere kostnader både per årsverk og totalt sett. Dette innebærer en effektivisering av arbeidet med markedsreguleringen, noe Landbruksdirektoratet mener er positivt.

Økte styrekostnader er beregnet ut fra regnskapstall for 2014. Sammenlignet med 2014-regnskapet er det budsjettet med en økning på 6,4 prosent for 2016. Andelen av styrets arbeid som er knyttet til markedsreguleringen på 12 prosent er lik som i fjor.

Landbruksdirektoratet anbefaler at de ubenyttede midlene til utvikling av ny prognosemodell på 400 000 kroner, som var budsjettet og godkjent innenfor administrasjonsgodtgjørelsen for 2015, overføres til budsjettet for 2016, jf. OR-sak 54/15. I tillegg anbefaler Landbruksdirektoratet at også resterende kostnader ved utviklingsarbeidet på 440 000 kroner, dekkes over omsetningsavgiften på melk i 2016. Landbruksdirektoratet mener at gode prognoser er særdeles viktig for markedsregulators muligheter for å gjøre en god jobb med å balansere markedet slik at norsk produksjon til enhver tid er tilpasset etterspørselen etter melk som råvare. Det er derfor positivt at Tine har startet en prosess for å få en bedre og mer fremtidsrettet prognosemodell. Landbruksdirektoratet mener at det er viktig at det arbeidet som nå er igangsatt blir fullført. Tine varslet dessuten OR allerede i forbindelse med søknaden om dekning av kostnader til utvikling av ny prognosemodell i juni 2015 at det ville være aktuelt å søke om å få dekket restbeløpet i 2016. Landbruksdirektoratet forutsetter at Tine rapporterer kostnadene i utviklingsprosjektet i forbindelse med regnskapene for 2015 og 2016.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslag til budsjett og vurdert det til å være hensiktsmessig og i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelse i melkesektoren. Budsjettforslaget er i samsvar med den gjennomgangen Landbruksdirektoratet hadde med markedsregulatorene høsten 2011 om kostnadselementene i administrasjonsgodtgjørelsen, se sak 62/11 behandlet av OR i møte 13. desember 2011. Landbruksdirektoratet forutsetter at budsjettet er en maksimal ramme for dekning av kostnader til administrasjon av markedsreguleringen for melk i 2016.

Saksnr.: 092/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2016	Saksnr.: 15/64474-1

Beskrivelse

Forslaget til administrasjonsbudsjett for 2016 for Omsetningsrådet er todelt og består av en rammebevilgning for sekretariatsdelen og en fleksibel del som dekker faktiske påløpte driftskostnader for rådet. Sekretariatsdelen og driftskostnadene, eksklusive posten «Provisjon KrediNor, gebyrer bank», fordeles på fondene etter fastsatt nøkkel. Provisjon til KrediNor m.m. belastes respektive fond. Det foreslås en budsjettramme på 11 349 484 kroner for sekretariatsoppgavene og 1 850 000 kroner til deknig av andre kostnader.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 4.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner en budsjettramme på 11 349 484 kroner over omsetningsavgiftene til dekning av administrasjonsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet for sekretariatsoppgaver i 2016. Godtgjørelsen overføres Landbruksdirektoratet to ganger per år, medio juni og medio november.
2. Omsetningsrådet godkjenner en budsjettramme på 1 850 000 kroner over omsetningsavgiftene til dekning av andre kostnader ved drift av Omsetningsrådet i 2016.
3. Fordelingen mellom de enkelte fondene blir gjort i samsvar med budsjettvedtak i Omsetningsrådet for 2010.

Melk	26 %
Kjøtt	23 %
Egg	23 %
Fjørfekjøtt	7 %
Hagebruk	7 %
Korn	11 %
Pelsdyrskinn	3 %

Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2016

Omsetningsrådets administrasjonsbudsjett er delt i to. En fast del (ramme), som dekker godtgjørelse til Landbruksdirektoratet for sekretariatetsoppgaver, og en fleksibel del som dekker faktiske påløpte kostnader for rådet. Innledningsvis gis en kort historisk oversikt.

Historikk

Omsetningsrådets sekretariat ble overført til daværende Statens landbruksforvaltning (SLF), i dag Landbruksdirektoratet, med virkning fra 1. juli 2000. For 2001 bevilget Omsetningsrådet (OR) til sammen 7, 335 mill. kroner til dekning av administrasjon av markedsregulering av kjøtt, melk, egg, fjørfe, hagebruksprodukt, fjørfe og honning. Bevilgningen ble gitt som en rammebevilgning og inkluderte alle kostnader, herunder honorarer, reise- og møtekostnader etc. Beløpenes størrelse var basert på historiske kostnader.

Fra 01.01.2002 ble korn og oljefrø lagt inn under omsetningsloven, og administrasjonskostnadene ble justert av Landbruks- og matdepartementet som følge av dette.

For 2004 vedtok OR, etter forslag fra SLF, å splitte administrasjonsgodtgjørelsen. Det innebar at bevilgningen til SLF kun skulle dekke rene sekretariatsoppgaver. Øvrige kostnader for OR, som honorarer, reise- og møtekostnader, revisjon og produksjon av årsmelding, ble belastet omsetningsavgiftene direkte og etter påløpte kostnader. For 2004 vedtok OR en godtgjørelse til SLF på 7,635 mill. kroner og satte av 1,055 mill. kroner til dekning av øvrige kostnader. Delingen baserte seg på vurderinger gjort i 2002.

I 2007 ble kostnadene knyttet til administrasjon av kvoteordningen for melk flyttet fra Prisutjevningsordningen for melk (PU) til fondet for omsetningsavgift for melk fra 1. juli. I tildelingsbrevet fra LMD datert 15.02.2007, kap. 4143 post 1 driftsinntekter, skriver LMD blant annet at inntekter fra forvaltning av kvoteordningen for melk skal dekkes av overproduksjonsavgiften. Administrasjonsgodtgjørelse for kvoteordningen på melk legges fram for OR som egen sak.

Administrasjonskostnader

Administrasjonsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet – Rammebevilgning for 2016

I Regjeringens forslag til budsjett for Landbruks- og matdepartementet (LMD) for 2016, Prop 1S (2014- 2015,) har Landbruksdirektoratet et inntektskrav på 40 469 000 kroner. Posten gjelder «driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har knyttet til m.a. sekretariatet for Omsetningsrådet, Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Utviklingsfondet for skogbruket, administrasjon av ulike fond, prisutjevningsordninga og kvoteordninga for mjølk og sal av tenester. Inntekter frå gebyr blir også ført på posten.» Videre i proposisjonen er det forutsatt en brutto økning i inntektene på 2,9 % sammenliknet med 2015. Samtidig er det lagt inn en forventet effektivisering i statlige virksomheter på 0,5 %. Dette innebærer en netto inntektsvekst på 2,4 %. Også for 2015 ble det lagt inn en tilsvarende effektivisering på 0,5 %. Dette innebærer en administrasjonsgodtgjørelse for Omsetningsrådets sekretariat på 11 349 484 kroner for 2016.

Løpende kostnader som belastes Omsetningsrådet direkte i 2016

Landbruksdirektoratet foreslår å øke driftsbudsjettet for rådet til 1 850 000 kroner for 2016. Denne økningen knytter seg til usikkerhet rundt størrelsen på posten provisjon KrediNor. Dette har sammenheng med mulige kostnader knyttet til innkrevingen av et større beløp for

brudd på husdyrkonsesjonsregelverket på kjøtt. Utgifter på denne posten vil imidlertid generere inntekter på kjøttfondet som såkalt «standardisert erstatning». Oversikten under viser at posten varierer betydelig fra år avhengig av antall og størrelse på innkrevingsoppdrag for KrediNor.

Sekretariatsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådets driftsbudsjett, ekskl. kvoteordningen for melk, for 2016 sammenlignet med regnskap 2014 og budsjett 2014 og 2015

	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Budsjett
	2014	2014	2015	2016
SLF/Landbruksdirektoratet	10 781 595	10 781 595	11 083 480	11 349 484
Driftskostnader OR:				
Honorarer, reisekostnader	744 000	728 694	750 000	780 000
Årsmelding	41 000	35 563	41 000	40 000
Møtekostnader	31 050	10 988	40 000	20 000
Provisjon KrediNor, gebyrer bank	325 210	168 174	306 875	600 000
Fagseminar	65 000	80 148	80 000	90 000
Revisjon	130 000	168 750	160 000	170 000
Diverse uforutsette kostnader	150 000		150 000	150 000
Sum direkte kostnader OR	1 486 260	1 192 317	1 527 875	1 850 000

Ekstraordinære prosjekter, utferder eller lignende som blir initiert av OR utover budsjett, vil som tidligere bli foreslått bevilget gjennom vedtak i de enkelte tilfeller.

Utvikling i Omsetningsrådets administrasjonskostnader i perioden 2001 – 2016, ekskl. kvoteordningen på melk.

År	Godtgjørelse til SLF/Landbruksdirektoratet		Direkte drifts-	Totale kostnader
	Kroner	Endring i %		
2001	7 334 900			7 334 900
2002	8 070 300	4,3		8 070 300
2003	8 690 000	3,9		8 690 000
2004	7 635 000	3,5	1 055 000	8 690 000
2005	7 895 000	3,4	1 055 000	8 950 000
2006	8 148 000	3,2	1 137 000	9 285 000
2007	8 458 000	3,8	1 070 000	9 528 000
2008	8 813 000	4,3	1 125 000	9 938 000
2009	9 191 959	4,3	1 135 000	10 326 959
2010	9 486 102	3,2	1 140 000	10 626 102
2011	9 780 171	3,1	1 170 000	10 950 171
2012	10 083 356	3,1	1 206 000	11 289 356
2013	10 417 000	3,3	1 436 000	11 853 000
2014	10 781 595	3,5	1 486 260	12 267 855
2015	11 083 480	2,8	1 527 875	12 611 355
2016	11 349 484	2,4	1 850 000	13 199 484

Om fordeling av kostnadene til administrasjon over omsetningsavgiftene

Omsetningsrådet hadde i 2009 en gjennomgang av den prosentvise fordelingen av

kostnadene på de ulike fondene. Denne fordelingen blir foreslått lagt til grunn også for 2016 og er som følger:

Melk	26 %
Kjøtt	23 %
Egg	23 %
Fjørfekjøtt	7 %
Hagebruk	7 %
Korn	11 %
Pelsdyrskinn	3 %

Landbruksdirektoratets vurderinger

Forslaget til budsjett er satt opp etter samme prinsipper som tidligere år. Økningen i sekretariatsgodtgjørelsen er i samsvar med Regjeringens forutsetninger om en økning i driftsinntektene på 2,4 %, inkludert en effektivisering på 0,5 %.

Med unntak av posten «provisjon KrediNor, gebyrer bank» er driftsbudsjettet satt opp med små endringer fra 2015. Funksjonsperioden til om lag halvparten av rådets medlemmer går ut 31.12.2015. Oppnevning for neste funksjonsperiode kan gi endringer i refusjon av reisekostnader.

Saksnr.: 093/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk 2016	Saksnr.: 15/67004-1

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet legger med dette frem forslag til budsjett for administrasjon av kvoteordningen for melk, samt Klagenemnda for kvoteordningen for melk i 2016.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 4.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner en godtgjørelse på 10 191 764 kroner over fondet for omsetningsavgift for melk (overproduksjonsavgiftsmidler) til dekning av Landbruksdirektoratets kostnader for administrasjonen av kvoteordningen for melk i 2016. Administrasjonskostnadene utgiftsføres i Landbruksdirektoratets regnskap og faktureres Omsetningsrådet to ganger pr. år, medio juni og medio november.
2. Omsetningsrådet godkjenner et budsjett på 100 000 kroner over fondet for omsetningsavgift på melk (overproduksjonsavgiftsmidler) til dekning av utgift til Klagenemnda for kvoteordningen for melk i 2016.
3. Omsetningsrådet godkjenner at det avsettes 50 000 kroner til revisjon av kvoteårsregnskapet for 2015.

Dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk 2016

Omsetningsrådet (OR) fattet vedtak 12. desember 2014, hvor det ber Landbruksdirektoratet legge fram en plan for en reduksjon av administrasjonskostnadene for kvoteordningen for melk. Landbruksdirektoratet er pålagt et inntektskrav i henhold til Regjeringens forslag til statsbudsjett. Landbruksdirektoratet finansieres direkte over statsbudsjettet, men er i tillegg pålagt å ha et inntektskrav fra Omsetningsrådets midler.

I Regjeringens forslag til budsjett har Landbruksdirektoratet et inntektskrav for 2016 på 40 469 000 kroner, jf. Prop. 1 S. Post 01 gjelder «driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har knytt til m.a. sekretariatet for Omsetningsrådet, Styret for fondet for forskingsavgift på landbruksprodukt og Utviklingsfondet for skogbruket, administrasjon av ulike fond, prisutjæmningsordninga og kvoteordninga for mjølk og sal av tenester. Inntekter frå gebyr blir også førte på posten».

Videre i Prop. 1 S for Landbruks- og matdepartementet (2015–2016) er det lagt til grunn en bruttoøkning på 2,9 prosent i forhold til 2015. Landbruksdirektoratet er pålagt innsparing på 0,5 % av dette, slik at reell økning i budsjett for 2016 er på 2,4 %. Dette tilsvarer en administrasjonsgodtgjørelse for kvoteordningen for melk på 10 191 764 kroner for 2016. Også i budsjettet for 2015 ble det lagt inn en tilsvarende effektivisering på 0,5 %.

Hjemmel for at fondet for omsetningsavgift på melk skal dekke administrasjonen av kvoteordningen for melk

Kvoteordningen for melk (FOR 2011-12-23 nr. 1502) er hjemlet i lov til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror (heretter kalt Omsetningsloven) (LOV 1936-07-10 nr. 06). Lovens § 5 a gir utøvende myndighet rett til "å leggje ei avgift på omsetnaden av mjølk" (overproduksjonsavgift) ved iverksetting av "produksjonsreguleande tiltak" (melkekvoter). Omsetningsloven § 4 viser til § 3 siste ledd og slår fast at de utgiftene staten har ved å kreve inn og administrere avgiftsmidler, skal dekkes av avgiftene som omsetningsloven gir hjemmel til å kreve inn. Kvoteordningen for melk blir i omsetningsloven direkte knyttet til overproduksjonsavgiften. Administrering av kvoteordningen innebærer derfor samtidig administrering av overproduksjonsavgiften, og følgelig skal utgifter til dette dekkes av avgiftsmidlene. I 2015 er det til og med september levert 317 206 liter ku- og geitemelk over kvote. Det tilsvarer 1,01 mill. kroner i innkrevd overproduksjonsavgift. Tabell 1 viser utviklingen av overproduksjonsavgift som er innkrevd fra 2006 til 2015.

Landbruks- og matdepartementet forutsetter at Landbruksdirektoratet har gebyrinntekter ved salg av kvote. Kravet til inntekter ved salg av melkekvote (gebyrinntekter) i 2016 er satt til 500 000 kroner.

Tabell 1: Utvikling i innkrevd overproduksjonsavgift, 2006–2015.

År	Overproduisert (mill. liter)	Overproduksjonsavgift (mill. kroner)
2006	19,3	59,7
2007*	0,3	0,9
2008	8,6	27,5
2009	19,7	62,9
2010	15,5	49,7
2011	12,6	40,2
2012**	0	0
2013	12,9	41,4
2014	25,8	82,7
2015***	0,3	1,0

*2007: Kvoteåret ble endret fra å samsvare med kalenderår, til å vare fra 1.3–28.2. I overgangsperioden mellom gammelt og nytt kvoteår, dvs. i januar og februar 2007, var det fritak for overproduksjonsavgift for kumelk.

**For kvoteåret 2011/2012 bestemte Landbruks- og matdepartementet at overproduksjonsavgiften skulle fastsettes til kr 0 per liter kumelk. I 2012 ble det kun innkrevd overproduksjonsavgift for geitemelk. Dette utgjorde 424 355,20 kroner (259 270 liter).

***Frem til og med september 2015.

Forvaltningen av kvoteordningen for melk

Landbruksdirektoratet foreslår i tråd med Regjeringens Prop. 1 S (2015–2016) en budsjетtramme på 10 191 764 kroner for administreringen av kvoteordningen i 2016. En eventuell plan for å redusere administrasjonskostnadene i kvoteordningen vil være et anliggende mellom Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet, jf. Prop. 1 S.

Budsjетtrammen skal dekke kostnader i tabellen under:

Seksjon/Avd.	Oppgaver	Årsverk
SPR/ALP	Saksbehandling, utredning, drift og utvikling av fagsystemet MELK, Klagenemnda for kvoteordningen.	
SVP/ALP	Innkreving av overproduksjonsavgift.	7,3
SPR/ALP	Ledelse, oppfølging av ansatte	0,7
ALP	Avdelingsdirektør, ledelse	0,2
ADM	Bilagsføring, fakturering, remittering, rapportering, arkiv, sentralbord, koordinering av vedlikeholdsportefølje, IT-portefølje, oppfølging osv.	2,3
	Total ressursbruk kvoteordningen	10,5

Forklaring til forkortelser: SPR: Seksjon produksjonsregulering. SVP: Seksjon for velferd og pristilskudd. ALP: Avdeling for landbruksproduksjon. ADM: Avdeling for administrasjon

Som det fremgår av tabellen over benyttes hovedtyngden av bevilgingen til faglige oppgaver som sakbehandling, utredninger og utvikling, med om lag 8 årsverk. Resterende årsverk er fordelt på avdelingsledernivå og administrasjon i Landbruksdirektoratet, som bistår blant annet økonomi og IT-tjenester.

Administrasjon av kvoteordningen for melk består i hovedsak av følgende oppgaver:

- Beregning av grunnkvote og disponibel kvote for hvert enkelt kvoteår
- Behandle ulike typer søknader som angår kvoteordningen
- Gjennomføre årlig omsetningsrunde for melkekvoter (kjøp, salg og leie)
- Veiledning overfor melkeprodusenter, ytre forvaltning, meierier m.fl.
- Sekretariat for Klagenemnda for kvoteordningen for melk
- Utredninger, analyser, statistikk og rådgivning
- Kontroll

Det er kun Landbruksdirektoratet som forvalter kvoteordningen for melk, ingen andre ytre etater deltar i forvaltningen. Dette medfører en effektiv administrering, men også at ordningen er svært sårbart når det gjelder kvotekompetansen.

For at melkekvotene skal kunne bli beregnet til rett tid for produsentene og meieriene, er vi avhengig av å ha et godt utviklet fagsystem og ressurser til å gjennomføre saksbehandlingen raskt og effektivt.

Selv om antallet melkeprodusenter er redusert de senere årene, har ikke dette direkte effekt i form av lavere administrasjonskostnader. Kostnadene knyttet til administrasjon av kvoteordningen er ikke direkte knyttet til antall kvoter som skal beregnes, fordi det hvert år må beregnes kvote for nye og gjenværende produsenter.

Kvoteordningen for melk er en forhandlingssak som årlig blir diskutert i jordbruksforhandlingene. Kvoteordningen har de siste årene vært gjenstand for vesentlige endringer som i sum har ført til en større grad av fleksibilitet for melkeprodusentene. Fleksibiliteten for produsentene har imidlertid ikke ført til en tilsvarende forenkling for forvaltningen. Riktignok har antallet enkeltsaker gått ned, men erfaring tilsier at det for Landbruksdirektoratet, snarere er tvert om. Bl.a. har behovet for faglig veiledning av produsentene økt.

Ved endringer i kvoteordningen må både saksbehandlingen og fagsystemet tilpasses og endres. Et eksempel på dette er likestillingen av samdrifter og enkeltforetak. Da særskilte regler for samdrifter ble fjernet fra kvoteforskriften 1. januar 2015 innebar det at alle foretak kan disponere hele eller deler av andre eiendommers grunnkvote innenfor samme produksjonsregion (kvoteleie). Medlemmer i eksisterende samdrifter kan nå gi fra seg disposisjonsrett for grunnkvote til andre enn samdrifta. Eksisterende samdrifter vil, som alle andre foretak, ha mulighet til å disponere grunnkvote fra andre eiendommer enn dem som er med i samdrifta. Det har frem til 2015 vært en grunnleggende forutsetning i fagsystemet at samdrifter ikke har kunnet etablere leieforhold og det er derfor krevende å tilpasse fagsystemet til dette.

Fleksibiliteten i kvoteforskriften medfører at eksisterende fagsystem ikke kan tilby tilfredsstillende funksjonalitet for å gi oversikt over alle foretaks disponible kvote og hvilket driftssenter foretaket har. For å redusere risikoen for at foretak ikke får beregnet korrekt kvote, og i ytterste konsekvens ilegges urettmessig overproduksjonsavgift, har det vært nødvendig å etablere sjekklister og manuelle rutiner for å supplere situasjoner fagsystemet ikke håndterer. Dette gjør systemet sårbart, det er ressurskrevende for forvaltningen og det

øker behov for bistand fra vedlikeholdsleverandør.

I tillegg til endringer i selve kvoteordningen, blir det i forbindelse med de årlige jordbruksforhandlingene også gitt utredning- og analyseoppdrag på melkekvoteområdet, hvor Landbruksdirektoratet er utreder eller sekretariat for utredningsarbeidet. Slike oppgaver er både tid- og ressurskrevende.

Budsjett for Klagenemnda for kvoteordningen for melk for 2015

Klagenemnda for kvoteordningen for melk behandler alle klagesaker innenfor kvoteordningen for melk etter forskrift om kvoteordningen for melk (FOR 2011-12-23-1502). Klagenemnda oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet og består av fire medlemmer. To av medlemmene oppnevnes etter forslag fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Det følger av begrunnelsen innledningsvis i denne innstillingen at også kostnader til Klagenemnda skal dekkes av fondet for omsetningsavgift for melk.

Kostnadene går i all hovedsak til dekning av reiseutgifter, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsinntekt for medlemmene i Klagenemnda, og til dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36. Utgifter til sekretariatet for Klagenemnda dekkes ikke av Klagenemndas budsjett, men av Landbruksdirektoratets budsjett til administrasjon av kvoteordningen.

I 2015 har det hittil i år blitt avholdt tre møter i Klagenemnda. Det skal i tillegg bli avholdt et møte i desember. Kostnadene forbundet med Klagenemnda er på vei ned ettersom det blir holdt flere telefonmøter, som fører til blant annet reduserte reisekostnader. På bakgrunn av dette foreslår vi at budsjettet til Klagenemnda for kvoteordningen for melk for 2016 settes til 100 000 kroner.

Revisjon av regnskapet for kvoteordningen for 2015

Riksrevisjonen har hatt revisjonsansvaret for Kvoteordningen for melk siden 2003. Regnskapet har frem til 2013 vært en del av Statens landbruksforvaltnings (Landbruksdirektoratet) regnskap og Årsrapport del I.

Omsetningsrådet godkjente i budsjettmøte i desember 2014 at det ble avsatt 50 000 kroner til revisjon av kvoteregnskapet, ettersom Riksrevisjonen ikke lenger skulle ha revisjonsansvaret for kvoteordningen for melk.

Landbruks- og matdepartementet har hatt oppdraget ute på anbud, men det er ikke bestemt hvem som tilkjennes oppdraget. Landbruksdirektoratet forslår likevel at det avsettes 50 000 kr til revisjon av 2015 regnskapet. Det knytter seg i imidlertid noe usikkerhet til beløpet ettersom det erfaringsmessig vil bli noe høyere kostnader når ny revisor skal inn å revidere regnskapet.

Saksnr.: 094/15	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2016	Saksnr.: 15/62985-2

Beskrivelse

Nortura har fremmet forslaget til satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for 2016. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura. Bransjestyret for Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)/Animalia har fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslagene.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura 02.11.2015 og brev fra Animalia 06.11.2015.

Møtebehandling

I forslaget til vedtak pkt 1 ble 2016 endret til 04.01.2016, etter presisering fra Bransjestyret vedr. fjørfekjøtt i mail av 10.12.2015 fra Tor Arne Ruud, Animalia. Sekretariatets innstilling ble deretter enstemmig vedtatt.

Forslag til vedtak

- Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra 04.01.2016 fastsettes til:

Egg	kr 1,00 per kg
Kjøtt av kylling	kr 0,26 per kg
Kjøtt av kalkun	kr 0,26 per kg
- Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2016 fastsettes til kr 1,50 per kg for storfe og gris og kr 2,00 per kg for sau/lam.
- Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2, fastsettes satsene for omsetningsavgift for kjøtt for 2016 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 04.01.16	kr 0,80 per kg
Fra 28.03.16	kr 0,30 per kg
Fra 01.08.16	kr 0,80 per kg

Fra 31.10.16 kr 0,30 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 04.01.16 kr 0,50 per kg

For kjøtt av sau/lam:

Fra 04.01.16 kr 1,30 per kg

Fra 01.02.16 kr 0,90 per kg

Fra 12.09.16 kr 1,30 per kg

*For kjøtt av
purke/råne:*

Fra 04.01.16 kr 0,50 per kg

Purke og råne er ikke reguleringsvare, og skal kun ha en sats som dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2016

Nortura har i brev av 02.11.2015 foreslått satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg og maksimalsatser for kjøtt i 2016. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura 21.10.2015. Bransjestyret for OEK og Animalia har i brev av 06.11.2015 fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun. Bransjestyret behandlet saken i møte 10.10.2015.

Norturas forslag bygger på prognosetall fra september 2015.

Markedsbilde 2015

Egg

I året 2015 prognoseres det et overskudd av norskproduserte egg på ca. 600 tonn etter tiltak med førtidsslakting av verpehøner. Dette inkluderer import av 140 tonn skallegg til og med august. Tilførselene er redusert med nesten 2 000 tonn som følge av gjennomført og planlagt førtidsslakting. Produksjonen ventes å øke med 0,6 prosent fra 2014 på tross av 850 tonn mer førtidsslakting.

I andre halvår 2015 ble planlagte gjennomsnittlige engrospris (PGE) satt ned fra kr 18,80 per kg til kr 18,40 per kg.

Storfe

Med tomme reguleringslagre ved inngangen til året var det åpning for import med administrative tollnedsettelse frem til og med 28. september.

Tilførselene av storfe (unntatt kalv) ventes å øke med om lag en prosent fra 2014. Dette som følge av høyere slaktevekter og noe økt kyslakting. Sammen med en ventet økning i engrossalget av helt slakt på nærmere syv prosent, gir dette en underdekning av norskprodusert storfe og kvoteimport på om lag 13 400 tonn.

Det legges opp til å ta ut planlagt gjennomsnittlig engrospris i andre halvår 2015 på kr 57,50 per kg.

Sau/lam

Når det gjelder årets lammeseson totalt sett, er det som vanlig noe usikkerhet. Hittil i slaktesesongen ligger slaktevektene over fjorårets rekordvekter. Med noe lavere engrossalg hittil i år er underdekningen av norskprodusert vare noe mindre enn i 2014.

Året startet med 278 tonn lam på reguleringslager, og det er importert vel 621 tonn ferske lam med redusert tollsatser fra 17. mars til ut august måned. I likhet med 2014 var altså tollsatsen administrert tett opp mot norsk slakteseson. Det ble imidlertid importert om lag 800 tonn mindre enn i fjor.

Det er ikke gjort endringer i prisløypen som styrer mot et uttak av planlagt gjennomsnittlig engrospris i andre halvår 2015 på kr 70,50 per kg.

Gris

Svinemarkedet ser for året 2015 ut til å bli om lag i balanse, dog med noe overskudd i høst. Høyere slaktegrisvekter gir en ventet økning i tilførselene på om lag tre prosent. Det ble kompensert for reduserte slaktevekter frem til påske i 2015, og vektene holdt seg lave over sommeren. Engrossalget forventes å øke med nærmere to prosent.

Med bakgrunn i markedssituasjonen legges det opp til å ta ut målpris på gris i avtaleåret 2015/2016.

Lager – kjøtt

Ved inngangen til uke 42 var det 197 tonn gris, 11 tonn storfe og 16 tonn lam på reguleringslageret. Det budsjetteres med mer innfrysning av alle dyreslagene i løpet av høsten.

Reguleringskostnader 2015 – kjøtt

Med bakgrunn i kostnader per september, samt revidert markedsprognose for resten av året, regner Nortura med en reguleringskostnad for kjøtt i 2015 på ca. 28 mill. kroner. Reserven av markedsreguleringsmidler ved utgangen av året beregnes til om lag 274 mill. kroner. Det betyr at fondet i løpet av 2015 har økt med 25 mill. kroner.

Reguleringskostnader 2015 – egg

Reguleringskostnadene for egg blir i 2015 ca. 48,1 mill. kroner. I løpet av 2015 ligger fondet an til å reduseres fra 34,6 mill. kroner til ca. 29,6 mill. kroner. Omsetningsavgiften for 2015 ble satt til kr 0,80 per kg egg, men på grunn av økt eggoverskudd og høyt forbruk av reguleringsmidler ble omsetningsavgiften satt opp til kr 1,00 per kg fra 1. juli.

Markedsbildet 2016

Egg

For året 2016 prognoserer Nortura en vekst i eggproduksjonen på 3,5 prosent, men korrigert for førtidsslakting som er gjennomført og planlagt i 2015 er produksjonen stabil. Med en økning i engrossalget på en prosent gir dette et prognosert overskudd av norskproduserte egg på 2 000 tonn.

Nortura mener derfor at det sannsynligvis vil være behov for å benytte førtidsslakting også i 2016 for å balansere markedet. Nortura melder at det er klare forventninger og føringer fra myndighetene om at førtidsslakting skal kombineres med aktiv bruk av pris som stimuli.

Storfe

Det prognoseres noe mindre underdekning på storfe i 2016 enn i 2015. Nortura venter en økning i tilførslene på nærmere to prosent. Økning skyldes prognoserte flere dyr til slakt og en mindre økning i slaktevektene på okse. En prognosert økning i engrossalget på om lag en prosent gir en underdekning og et importbehov i tillegg til kvoteimporten på om lag 13 000 tonn.

Mordyrtalet prognoseres om lag uendret i 2016, inkludert en forventet økning i ammekutallet.

Sau/lam

Nortura prognoserer en ytterligere økning i bestanden av sau og lam ved inngangen til 2016 og ved beiteslipp i 2016.

Prognosen fra september viser om lag markedsbalanse av norsk sau/lam for 2016 sett under ett, etter at importkvotene er brukt. Da er det lagt til grunn en økning i antall sau og lam til slakt fra inneværende år på om lag to prosent. Engrossalget er forventet å øke med vel en prosent.

Gris

Prognosen viser tilnærmet balanse for gris i 2016. Både produksjonen og engrossalget er prognosert å bli om lag uendret sammenlignet med 2015. En forventet reduksjon i antall bedekninger på ca. en prosent oppveies av en tilsvarende effektivitetsøkning. Det gir om lag samme antall gris til slakt som i 2015, melder Nortura. Det ventes om lag samme slaktevekter som i 2015. Det er tatt høyde for kjent effekt av slakting av purker som følge av funn av MRSA på prognosetidspunktet.

Prognosen til Nortura viser et overskudd på 800 tonn, med forutsetning om at importkvoten fra EU på 600 tonn og 200 tonn av WTO-kvoten på 1 381 tonn blir tatt inn.

Lager – kjøtt

Nortura budsjetterer med sesongvis innfrysning av storfe og lam. Når det gjelder gris budsjetteres det med reguleringslager gjennom hele året, med varierende mengder.

Behov for midler og forslag til omsetningsavgift for 2016

Egg

For 2016 har Nortura budsjettert med ca. 41 mill. kroner til markedsregulering. Det er budsjettert med 15 mill. kroner til prisnedskrivning ved skillevirksomhet, og førtidsslakting av prognosert overskudd er beregnet til ca. 16 mill. kroner. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet skriver Nortura at vil kreve ca. 17,6 mill. kroner. For opplysningsvirksomheten er det her inkludert ekstra fem mill. kroner, som OEK har søkt om for en utvidet satsning på markedsføring av egg. Ved inngangen til 2016 vil fondet for omsetningsavgift være ca. 29,6 mill. kroner. Med en videreføring av omsetningsavgiften på kr 1,00 per kg egg viser budsjettet, vist nedenfor, at fondet øker med ca. tre mill. kroner til ca. 33 mill. kroner i løpet av 2016.

Med den store usikkerheten som ligger i eggmarkedet finner Nortura det krevende å foreslå en reduksjon i omsetningsavgiften for egg, og det foreslås at omsetningsavgiften på kr 1,00 per kg videreføres i 2016. Dersom omsetningsavgiften reduseres til kr 0,90 per kg, vil inngangen av omsetningsavgiften reduseres med ca. 6,5 mill. kroner, og utgående fond 2016 kan bli ca. 26,5 mill. kroner. Nortura anser det som et uheldig signal å redusere omsetningsavgiften på egg nå.

Budsjett reguleringskostnader egg 2015 sammenliknet med budsjett for 2014 og regnskap fra tidligere år

	2012	2013	2014	2015	2016
Reguleringskostnader, egg	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Budsjett (kr)	Budsjettforslag (kr)
Pristap/gevinst	-30 000	508 000	-170 000	-225 000	
Supplering, lagring	1 912 000	2 002 000	1 272 000	2 000 000	2 000 000
Eksport egg	2 500 000				
Eksport heleggpulver	622 000	7 658 000			
Eksport hvite	14 092 000	8 978 000			
Skip	3 674 000	4 459 000	4 846 000	4 000 000	4 000 000
Førtidsslakting		10 064 000	7 800 000	16 500 000	16 000 000
Priskompensasjon		6 353 000	13 739 000	15 000 000	15 000 000
Ekstra lagring	113 000				
Adm.	4 145 000	4 075 000	4 155 000	4 199 000	4 200 000
Korreksjon		-14 000		120 000	
Destruksjon	966 000				
Overskuddsegg til før		14 409 000		6 500 000	
Sum avsetningstiltak	27 994 000	58 492 000	31 642 000	48 094 000	41 200 000

Samlet budsjett markedsregulering egg 2016 sammenliknet med budsjett for 2015 og regnskap for tidligere år

Markedsregulering egg, samlet	2012	2013	2014	2015	2016
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Budsjett (kr)	Budsjettforslag (kr)
Avsetningstiltak	27 994 000	58 492 000	31 642 000	48 094 000	41 200 000
Faglige tiltak	3 846 000	3 630 000	4 099 000	4 194 000	4 110 000
OEK	8 000 000	7 571 000	7 756 000	7 821 000	12 800 000
Adm. Omsetn. Råd	2 554 000	2 666 000	2 720 000	2 800 000	2 900 000
Økologisk	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Nyt Norge	320 000	320 000	240 000	240 000	240 000
Totalt behov egg	42 814 000	72 779 000	46 557 000	63 249 000	61 350 000
kr 700 000 til beredskap er holdt utenfor budsjettet					

Oversikt fondet for egg sammenliknet med budsjett for 2015 og 2016, og for tidligere år

Fondet for egg	2012	2013	2014	2015	2016
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Budsjett (kr)	Budsjettforslag (kr)
Fond 01.01	32 884 000	36 450 000	15 837 000	34 576 000	29 627 000
Inngang	45 410 000	51 415 000	64 491 000	58 500 000	65 000 000
Renter	971 000	750 000	467 000	500 000	400 000
Sum	79 265 000	88 615 000	80 795 000	93 576 000	95 027 000
Forbruk	42 814 000	72 779 000	46 557 000	63 949 000	62 050 000
Fond 31.12	36 451 000	15 836 000	34 238 000	29 627 000	32 977 000

Kjøtt (storfe, svin og sau/lam)

Reservefondets størrelse ved inngangen til 2016 har Nortura beregnet å være om lag 274 mill. kroner. Fondsstørrelsen er da noe over ønsket nivå. Med bakgrunn i markedsbildet er reguleringskostnadene i 2016 beregnet til 45 mill. kroner.

Nortura forventer høyere kostnader for både gris, storfe og sau/lam i 2016 enn i 2015. For alle dyreslagene, melder Nortura at økningen skyldes at det forventes større reguleringslager ved inngangen til året og også gjennom året sammenliknet med 2015 og dermed høyere kostnader knyttet til reguleringslagringen. For gris har Nortura tatt høyde for en begrenset eksport.

Reguleringskostnader kjøtt – prognose for 2015 og budsjett for 2016

	Prognose 2015 (kr)	Budsjett 2016 (kr)
Innfrysing/svinn	5 000 000	6 000 000
Lagerkostnader	2 000 000	5 000 000
Oms. Godtgj./frakter/frysefradrag	3 000 000	12 000 000
Adm./pallehold	14 000 000	14 000 000
Reguleringseksport	4 000 000	8 000 000
Totalt	28 000 000	45 000 000

Kostnadene på 45 mill. kroner i 2016 fordeler seg med anslagsvis elleve mill. kroner på storfe, syv mill. kroner på lam og 27 mill. kroner på gris. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet på kjøtt fra firbente har Nortura budsjettet til 122 mill. kroner. Faglige tiltak inkluderer midler til Nyt Norge og markedsføring av økologisk mat i regi av Matmerk.

Utvikling av fondet for kjøtt fra 2012. Tallene for 2015 er prognose, mens tallene for 2016 er Norturas budsjettforslag

		Regnskap			Prognose (per okt)	Budsjett
		2012	2013	2014	2015	2016
Fond 01.01		231 295 000	219 666 000	194 926 000	249 000 000	274 000 000
Omsetningsavgift		243 426 000	303 856 000	311 372 000	175 000 000	141 000 000
Renteinntang fondet		7 777 000	5 834 000	4 919 000	4 000 000	3 000 000
Annet			3 203 000	501 000		
Sum inntekter		251 203 000	312 893 000	316 792 000	179 000 000	144 000 000
Administrasjon org.	Eget vedtak	11 595 000	11 885 000	12 430 000	13 000 000	13 000 000
Markedsregulering		113 181 000	189 449 000	120 615 000	15 000 000	32 000 000
Faglig tiltak/opplysning	Eget vedtak	135 300 000	133 429 000	127 621 000	123 000 000	122 000 000
Sekretariatet (adm)	Eget vedtak	2 755 000	2 818 000	2 900 000	3 000 000	3 000 000
Annet						
Sum utgifter		262 831 000	337 581 000	263 566 000	154 000 000	170 000 000
Fondsending		-11 628 000	-24 688 000	53 226 000	25 000 000	-26 000 000
Fond 31.12		219 667 000	194 978 000	248 152 000	274 000 000	248 000 000

Behovet for omsetningsavgiftsmidler for 2016 blir etter ovennevnte tabell 170 mill. kroner. Forslaget til Nortura gir en utegående reserve på ca. 248 mill. kroner i 2016. Det betyr at fondet reduseres med om lag 26 mill. kroner i løpet av 2016. Fondsreserven ved utgangen av 2016 vil, dersom disse forutsetningene holder, være i samsvar med det som er ønsket nivå på fondet vedtatt i OR-møte 20.10.2015, sak 69/15.

Fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

I henhold til avtale mellom Nortura og KLF, fremmer Bransjestyret for OEK og Animalia forslag til omsetningsavgift på fjørfekjøtt (kylling og kalkun) direkte overfor Omsetningsrådet. For disse sektorene er det fra 2007 ikke lenger markedsregulering, og omsetningsavgiften skal kun dekke kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Budsjetttrammer 2016 foreslått av Bransjestyret

	Beløp (kr)
OEK	17 000 000
Animalia	9080000
Sum	26 080 000
Matmerk, økologisk	200 000
Matmerk, Nyt Norge	400 000
Renteinntang fond - OR-sekreatariat (netto kostnader)*	700 000
Sum kostnader	27 380 000
* Anslag basert på budsjett 2015	

I tabellen over er det ikke tatt hensyn til en budsjettpost på 0,7 mill. kroner som tidligere er satt av til faglig beredskap i tilfelle fugleinfluenza eller annen akutt sykdomssituasjon.

Basert på ulike kilder, legger Bransjestyret til grunn at produksjonen i 2016 vil bli i

størrelsesorden 94 000 tonn. Dette er en nedgang på ca. 14 000 tonn (-13 prosent) sammenlignet med prognosetallene for 2015. Dette gir en kostnad per kg på 29,1 øre som er 4,3 øre per kg høyere enn tilsvarende budsjettet for 2015. Dersom beredskapsmidlene på 0,7 mill. kroner må benyttes, øker kostnaden til 29,9 øre per kg.

Omsetningsavgiften i 2015 er 24 øre. Med denne øresatsen var forventningen at størrelsen på fondet skulle gå ned med ca. en mill. kroner, til ca. 20 mill. kroner ved utgangen av året. Det var da anslått en produksjonsmengde på 108 000 kylling og kalkun i 2015. Produksjonen i 2015 anslås nå til 92 000 tonn. Med en produksjon på ca. 16 mill. kg mindre enn forventet, blir inntektene til fondet 3,8 mill. kr lavere enn forutsatt. Landbruksdirektoratet har informert om at også renteinntektene til fondet blir mindre enn budsjettet. Det vil si at størrelsen på fondet reduseres med til sammen ca. 5 mill. kr i 2015. Samtidig var fondet ved inngangen til året vel 1,5 mill. kroner høyere enn prognosert. Dette betyr at fondets størrelse ved inngangen av 2016 forventes å være på ca. 16,5 mill. kroner. Det er da forutsatt at 0,7 mill. kroner overført fra tidligere år til faglig tiltak beredskap, til bruk ved for eksempel utbrudd av fugleinfluenza ikke vil bli brukt i 2015.

Ut ifra prognosen vil ett øre per kg i omsetningsavgift utgjøre vel 0,9 mill. kroner.

Bransjestyret opplyser at de har hatt en grundig diskusjon om nødvendig størrelse på fondet, og dermed avgiften, de siste årene. Konklusjonen, opplyser de om, har vært at en ønsker å stabilisere nivået på fondet, men også å holde avgiften rimelig stabil.

Med de foreliggende forslag til budsjetter for fag- og opplysningstiltak og det anslåtte produksjonskvantumet for kylling og kalkun vil kostnadene tilsvare 29,1 øre per kg. Med uendret sats for omsetningsavgiften på 24 øre per kg vil fondet reduseres med ca. 4,8 mill. kroner i 2016. Fondet vil da komme ned i ca. 11,7 mill. kroner, som begynner å nærme seg et minimumsnivå av fondsstørrelsen. Endringer i produksjonskvantumet i 2016 vil ha direkte virkning på utviklingen av fondet. Og dette kvantumet er det knyttet stor usikkerhet til fremover.

Ut fra hensynet til å stabilisere størrelsen på fondet og unngå risikoen for store endringer i avgiften på et senere tidspunkt, mener Bransjestyret at avgiften bør økes. Forbruket og produksjonskvantumet svinger fort, og i en situasjon med betydelige utfordringer både med dyrevelferdsprogram og resistensproblematikk for fjørfe er det stort ressursbehov til de felles fag- og opplysningstjenestene. Det er gode argumenter for å synliggjøre dette overfor næringen, skriver Bransjestyret. En fondsstørrelse på dagens nivå er ikke veldig stor for å kunne gi en viss buffer mot uforutsette hendelser, samt legge til rette for at avgiften kan holdes på et stabilt nivå fremover. Samtidig er økonomien i fjørfeproduksjonen nå svært anstrengt, preget av markedssituasjonen. Sistnevnte, skriver Bransjestyret, taler for å holde avgiften lav, siden økt avgift rammer produsentenes økonomi.

Bransjestyret har i sin vurdering vektlagt behovet for faglig aktivitet knyttet til dyrevelferd, resistensproblematikk, kunnskapsbehov vedrørende koksidiostatika m.m. i Animalias budsjett, og behov for markedsaktivisering grunnet resistens- og dyrevelferdsspørsmål hos forbruker samt aktiviteter for salg av stykningsdeler i OEKs budsjett. Bransjestyrets vurdering er at det er akseptabelt å legge opp til at fondet bygges noe ned, men ikke i så stor takt som en med dagens avgiftssats vil gjøre. Ut fra en samlet vurdering av Bransjestyret foreslås de derfor å øke omsetningsavgiften for kylling og kalkun med to øre per kg, til 26 øre per kg. Med de gitte forutsetninger vil fondet da reduseres med ca. tre mill. kroner i 2016, til ca. 13,5 mill. kroner.

Markedsregulators forslag til satser for omsetningsavgiften

Prognosen for 2015 gir et fond på om lag 29,6 mill. kroner for egg og 274 mill. kroner for kjøtt, ved inngangen til 2016.

Norturas forslag til omsetningsavgifter i 2016, inkludert maksimalsatser, i kr per kg. Forslag til satser for kylling og kalkun er fremmet av Bransjestyret

	Maks sats	04.01.2016	01.02.2016	28.03.2016	01.08.2016	12.09.2016	31.10.2016
Egg		1,00					
Kylling		0,26					
Kalkun		0,26					
Storfe	1,50	0,80		0,30	0,80		0,30
Sau/lam	2,00	1,30	0,90			1,30	
Svinekjøtt	1,50	0,50					
Purke/råne*		0,50					

* Purke og råne er ikke reguleringsvare, og skal ha en omsetningsavgift som kun dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak

Forslaget fra Nortura gir et utgående fond på om lag 33 mill. kroner for egg og et utgående fond på om lag 248 mill. kroner for kjøtt i 2016. For egg betyr dette en økning i fondet på ca. tre mill. kroner sammenlignet med utgående reserve 2015. Fondet for kjøtt reduseres med om lag 26 mill. kroner sammenlignet med utgående reserve 2015.

Forslaget fra Nortura til satser for kjøtt gir god balanse for alle dyreslag i forhold til andel av kostnadene, når en ser over en periode på to – tre år.

De foreslåtte satsene fra Nortura for storfe og sau/lam følger i hovedsak de vanlige variasjonene gjennom året og er begrunnet i ønsket om å styre mest mulig av slaktingen til underskuddsperioder.

Landbruksdirektoratets vurdering

Norturas forslag til satser bygger i hovedsak på prognosetall fra september 2015.

Egg

Den foreslåtte videreføringen av satsen på 1,00 kr per kg egg medfører at fondet i 2016 vil øke med knapt tre mill. kroner til ca. 33 mill. kroner. I 2015 antas det at fondet reduseres med vel fem mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20.10.2015 ble det vedtatt at ønsket nivå for eggfondet er 30 mill. kroner. En reduksjon av omsetningsavgiften til 0,90 kr per kg vil redusere fondet med ca. 6,5 mill. kroner til 26,5 mill. kr ved utgangen av 2016. Landbruksdirektoratet mener derfor det er nødvendig å holde satset på 1,00 kr per kg i 2016.

Nortura har lagt inn en økning i budsjettet til OEK på fem mill. kroner for 2016. Hvis denne økningen ikke blir innvilget av OR i møtet 14.12.2015, vil dette føre til at fondet for egg vil øke med ytterligere fem mill. kroner. Med den store usikkerheten som ligger i eggmarkedet nå, vurderer Landbruksdirektoratet å fortsatt støtte en videreføring av avgiften på 1,00 kr per kg, selv om ekstrasatsingen på egg ikke blir innvilget.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner som beredskap til sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene og sannsynligheten for at beløpet brukes i 2016 vurderes også som liten. Direktoratet mener derfor at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Landbruksdirektoratet støtter markedsregulators vurdering og forslag å videreføre satsen på 1,00 kr per kg egg for 2016.

Kjøtt

Norturas forslag om omsetningsavgift på kjøtt gjennom 2016 innebærer at fondet ved utgangen av året vil ligge på om lag 248 mill. kroner. Dette er en reduksjon av fondet med 26 mill. kroner fra 2015. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20.10.2015 ble det vedtatt at ønsket nivå for kjøttfondet er 250 mill. kroner. Landbruksdirektoratet støtter derfor

reduksjonen i fondet.

Forslaget til satser innebærer at satsen for sau/lam øker betydelig. Nortura opplyser at den estimerte inntekten på omsetningsavgiften for sau/lam for 2015 er lavere enn utgiftene har vært for det samme året. Derfor er det naturlig at avgiften øker for neste år.

Skulle det bli behov for midler i 2016 utover det budsjetterte, mener Landbruksdirektoratet at dette helt eller delvis må dekkes.

Med disse merknadene støtter Landbruksdirektoratet markedsregulators vurdering og forslag til satser i 2016 på gris, storfe, purke og sau/lam.

Maksimalsatser på kjøtt

Maksimalsatsene er foreslått med bakgrunn i forslag om satser for omsetningsavgift.

Forslaget innebærer en økning i maksimalsatsen for sau/lam på kr 0,50 per kg sammenlignet med 2015. Ellers foreslås det å videreføre maksimalsatsene for storfe og gris med kr 1,50 per kg. Landbruksdirektoratet mener at de foreslåtte maksimalsatsene gir tilstrekkelig rom for eventuelle markedsendringer i retning av overskudd, som kan gi høyere reguleringskostnader, og dermed økt omsetningsavgift.

Fjørfekjøtt

I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20.10.2015 ble det vedtatt at ønsket nivå for fjørfefondet er 20 mill. kroner. Den foreslåtte økningen av satsen på to øre til 26 øre per kg medfører at fondet i 2016 vil reduseres med ca. tre mill. kr, til ca. 13,5 mill. kr. Dette er langt under ønsket nivå, men Landbruksdirektoratet er enige i vurderingen om ikke å øke avgiften ytterligere på grunn av den svært anstrengte økonomien i fjørfeproduksjonen.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner som beredskap til sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene og sannsynligheten for at beløpet brukes i 2016 vurderes også som liten. Direktoratet mener derfor at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Landbruksdirektoratet støtter Bransjestyrets vurdering og forslag om å øke satsen på fjørfekjøtt til 26 øre per kg i 2016.

Saksnr.: 095/15	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Melk - Budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitmelk i 2016	Saksnr.: 15/63421-2

Beskrivelse

Tine SA foreslår at omsetningsavgiften på ku- og geitmelk holdes uendret på 5 øre per liter for 2016. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Tine. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget.

Markedsreguleringsbudsjettet for melk viser forventede inntekter, kostnader og størrelsen på fondet som grunnlag for fastsettelsen av omsetningsavgiften. De totale kostnadene som skal dekkes av omsetningsavgiften og overproduksjonsavgiften er estimert til 170 mill. kroner i 2016, mens estimatet for inneværende år er 197 mill. kroner, noe som er 3 mill. kroner høyere enn tilsvarende estimat i juni i år.

Hjemmel

Lov av 1936-10-07 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine datert 30. oktober 2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitmelk fastsettes til 5 øre per liter fra 1. januar 2016.

Melk - Budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitmelk i 2016

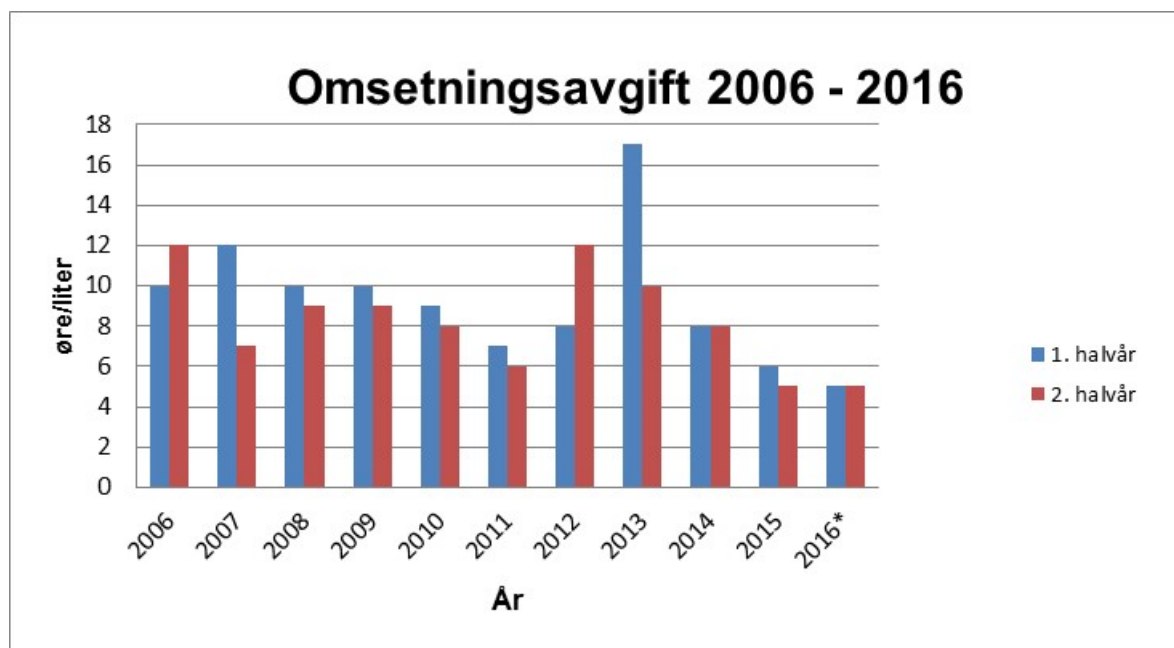
Markedsregulator foreslår nivået på omsetningsavgiften og avgiften fastsettes forskuddsvis.

Grunnlaget for å fastsette satsen for omsetningsavgift på melk tar utgangspunkt i forventede inntekter, kostnader og endringer i fondets størrelse. Det er en nær sammenheng mellom forventede melkeleveranser året gjennom og inntektene til fondet for omsetningsavgift på melk. Inntekter er innkrevd omsetningsavgift, overproduksjonsavgift og eventuelt kvotesalg samt renteinntekter fra fondet. Kostnader er markedsreguleringstiltak, Tine SAs (Tines) administrasjonsgodtgjørelse, faglige tiltak, opplysningsvirksomhet, administrering av kvoteordningen og Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet, samt eventuelle kostnader til statlig oppkjøp av melkekvoter.

Tine har i brev av 30. oktober 2015 foreslått budsjett for markedsreguleringen av melk i 2016 og sats for omsetningsavgift på melk. Tines forslag til omsetningsavgift fra 1. januar 2016 er 5 øre per liter. Dette er en sats på samme nivå som for 2. halvår 2015. Saken er behandlet av Tines konsernstyre.

Utviklingen i omsetningsavgiften på melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften på melk fra 2006-2015, med forslag til omsetningsavgift 2016.

* Tines forslag til omsetningsavgift for 2016.

Postene – endringer fra revidert budsjett 2015

Tine skriver i brev av 30. oktober 2015 at de forventer at melkeleveransen i 2016 blir 1 490 mill. liter kumelk og 19,5 mill. liter geitmelk. Kvotedrøftingene for kvoteåret 2016 er ikke slutført. Dette er forhold som medfører at det er usikkerhet i estimatet for melkeleveransen i 2016.

Prognoseutvalgets markedsprognose per november 2015 prognoserer en meierileveranse på 1 511 mill. liter kumelk for kalenderåret 2016, mens prognosen for 2015 viser 1 535 mill. liter.

Tine har foreslått reduserte kvoter neste år.

Foreslått budsjett for 2016 er sammenlignet med revidert budsjett for 2015, som fremkommer i Tines brev av 30. oktober 2015.

Det er differanser mellom Tines reviderte budsjett for 2015 av 30. oktober 2015 og revidert budsjett som ble behandlet i Omsetningsrådet 15. juni 2015. Kostnadene til avsetningstiltak er økt med totalt 2,5 mill. kroner. De største endringene siden juni skyldes at reguleringseksporten av smør er redusert med 11,5 mill. kroner og at salg av skummetmelkpulver til fôr er økt med 8,8 mill. kroner. Videre er reguleringskapasitet redusert med 10 mill. kroner, mens reguleringstransport, reguleringslagring, skolemelk, pristap og spesialmarkeder har økt.

Inntektene er prognosert 0,9 mill. kroner lavere i Tines reviderte budsjett for 2015 av 30. oktober enn i ORs reviderte budsjett av 15. juni.

Kostnader

Markedsregulering

Reguleringslagrene har økt i 2015 på grunn av større leveranser av melk enn det meieriindustrien har hatt behov for. Høyt fettinnhold i melken har også medvirket til lagerbygging av smør og skummetmelkpulver. Tine melder om at de går ut av 2015 med relativt store lager, og at det derfor er nødvendig å redusere lagrene i 2016. Dette gjelder både ost, smør og pulver. Nedbygging av lager utgjør ca. 19 mill. liter melk. Tine ønsker å begrense reguleringen til innenlandske tiltak, og de har derfor ikke budsjettert med midler til reguleringseksport i 2016.

Smør: Tine har gjennomført en begrenset eksport av smør i 2015 på grunn av stort reguleringslager. Det ble prognosert med en kostnad til reguleringseksport på 22 mill. kroner i juni 2015, mens Tines prognose nå er på 10,5 mill. kroner for 2015. Reduksjonen skyldes lavere eksportert kvantum enn forventet i juni.

Skummetmelkpulver: Tine melder om at de vil ha et relativt stort lager med pulver ved inngangen til 2016. For å redusere lageret budsjetterer de med 11 mill. kroner til salg av ca. 500 tonn pulver til fôrindustrien i 2016. I 2015 forventer Tine å bruke 8,8 mill. kroner på salg av pulver til fôrindustrien.

Spesialmarkeder: Prisedskrivningsordningen ved salg av ost, smør og yoghurt til spesialmarkeder forventes å øke i 2016, som følge av økte satser. Tine forventer en kostnad på 8 mill. kroner.

Geitmelk til fôr: Tine anslår salget av geitmelk til fôr til 350 000 liter i 2016, noe som innebærer en kostnad på 2,0 mill. kroner. Tine informerer om at volumet er usikkert og at det er avhengig av resultatet av kvotedrøftingene og markedssituasjonen.

Kapasitetsgodtgjørelse: I 2014 ble det utbetalt 39,0 mill. kroner til reguleringskapasitet. Tine har lagt til grunn 40 mill. kroner i budsjettet for 2016.

Reguleringslagring: Tine forventer at kostnaden for reguleringslagring i 2015 blir på 21,1 mill. kroner, inkl. kostnader ved overføring mellom lagre. Selv om Tine forventer en reduksjon i lageret vil dette skje først når melkemengden avtar. Tine budsjetterer med 21,1 mill. kroner til reguleringslagring i budsjettet for 2016.

Pristap/prisgevinst: Tine budsjetterer med 4,8 mill. kroner i prisgevinst i 2016.

Skolemelk: Forventet salg av skolemelk i 2016 er 15 mill. liter. Tine har lagt til grunn en

gjennomsnittlig tilskuddssats på 0,75 kroner per liter. Satsen for skoleåret 2015-2016 ble fastsatt til kr 1 per liter for ¼ liters kartonger og kr 0,50 per liter for andre forpakkingsstørrelser i møte i OR 8. mai 2015. Samtidig ble satsen for smaksatt melk satt til null. Tine forventer ut fra dette at kostnaden til skolemilk i 2016 blir på 11,2 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 16 mill. kroner i forhold til regnskapet for 2014.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Faglige tiltak: Tine budsjetterer med 8,6 mill. kroner til faglige tiltak i 2016. Støtten fordeles til avlsarbeid i Geno og Norsk Sau og Geit (NGS) med henholdsvis 6,5 mill. kroner og 1,45 mill. kroner. I tillegg foreslås det at 442 000 kr går til å dekke kostnader til KOORIMP og 200 000 kroner til Norsk Gardsost. Det er første gang Norsk Gardsost søker om midler til faglige tiltak fra omsetningsmidlene. Se egen innstilling i dagens møte om fordelingen innenfor faglige tiltak.

Matmerk: I Tines budsjettforslag ligger det også inne støtte til Matmerks generiske markedsføring av økologisk mat samt prosjektet «Nyt Norge». Kostnaden for disse tiltakene er henholdsvis budsjettet med 1 mill. kroner og 2,0 mill. kroner, som er på samme nivå som i 2015. Se egne innstillinger om disse sakene i dagens møte.

Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM): Tine søker om et budsjett for OFM på 31 035 000 mill. kroner. For mer om budsjettet til OFM, se egen sak i dagens møte.

Administrasjon

Administrasjonskostnader hos Tine som markedsregulator: Det er budsjettet med 10,1 mill. kroner i 2016, som er på nivå med revidert budsjett for 2015, jf. sak 54/15. Se egen sak i dagens møte om budsjett for administrasjonskostnadene.

Administrasjon av kvoteordningen i Landbruksdirektoratet: Kostnadene øker på grunn av generell pris- og lønnsvekst. Kostnadene til selve administreringen av kvoteordningen er budsjettet til 10,2 mill. kroner, 0,2 mill. kroner mer enn i 2015. I tillegg søker Landbruksdirektoratet om midler til å drifte klagenemda for kvoteordningen på 100 000 kroner. Se egen sak i dagens møte.

Finansiering av statlig oppkjøp av melkekvoter: Det er budsjettet med at nettokostnadene til oppkjøp av kvoter for ku- og geitmelk blir på 250 000 kroner i 2016.

Administrasjon av Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet: Budsjettet for administreringen av Omsetningsrådet i 2016 er på 3,6 mill. kroner, noe som er 0,2 mill. kroner høyere enn i 2015. Se egen innstilling i dagens møte.

De totale kostnadene som skal dekkes over omsetningsavgiften i 2016 blir ut fra Tines forslag 170 mill. kroner, 24 mill. kroner lavere enn i revidert budsjett for 2015 vedtatt av OR 15. juni i år.

Inntekter

Overproduksjonsavgift: Tine skriver i brev av 30.10.2015 at de forventer en overproduksjonsavgift i 2016 på 40 mill. kroner, mens de forventer en overproduksjonsavgift på 55 mill. kroner i 2015. Budsjettet for 2016 er under halvparten av beløpet i regnskap 2014.

Renter: Tine forutsetter at renteinntektene i fondet blir 1,5 mill. kroner i 2016. Dette er en reduksjon på 0,5 mill. kroner sammenlignet med revidert budsjett for 2015.

Omsetningsavgift: Tine har lagt til grunn en forventet størrelse på fondet for omsetningsavgift på 136 mill. kroner per 01.01.2016. Ut fra ovenstående foreslår Tine en omsetningsavgift på 5 øre per liter. Med forutsetninger om leveranser av 1 490 mill. liter kumelk og 19,5 mill. liter geitmelk, er det budsjettet med en inntekt fra omsetningsavgiften i

2016 på 75,4 mill. kroner.

Dette gir en samlet budsjettert inntekt i 2016 på 117 mill. kroner. Dette vil gi en nedbygging av fondet på 53 mill. kroner til 83 mill. kroner ved utgangen av 2016.

Landbruksdirektoratets vurdering

Endring av fondskapital: Tine budsjetterer med en beholdning i fondet for melk per 01.01.2016 på 136 mill. kroner. I henhold til Tines budsjettforslag reduseres fondet med 53 mill. kroner i 2016, slik at fondets størrelse forventes å være på 83 mill. kroner ved utgangen av 2016.

I møte i Omsetningsrådet 20.10. 2015 (sak 69/15) gjorde rådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjelder fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3-4 måneders forbruk. Det ble også konkludert med at nedbyggingen av fondet burde skje over et par år. Tines forslag innebærer at fondet er høyere enn 50 mill. kroner ved utgangen av 2016, og at fondet bygges ned med 53 mill. kroner i 2016. Landbruksdirektoratet mener dette er i tråd med prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder fondets størrelse.

Landbruksdirektoratet mener fondets størrelse ved utgangen av 2016 er tilstrekkelig til å sikre at fondet har likviditet til å dekke løpende utbetalinger i 2016 gitt de forutsetninger som ligger i budsjettet.

Tabellen under oppsummerer Tines budsjettforslag for 2016, sammenlignet med revidert budsjett for 2015 av 30.10.2015 og regnskapet for 2013 og 2014. (Mindre avvik kan forekomme da det er benyttet desimalavrundinger i utregningen.)

Melk	Beh. OR	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Tines reviderte budsjett 2015	Forslag budsjett 2016
Fond 1.1		98 577	156 512	190 126	136 000
Omsetningsavgift		211 642	122 446	85 900	75 400
Overprod. avgift		41 513	84 750	55 000	40 000
Renter		1 590	2 556	2 000	1 500
Ekstraord. inntekter					0
Sum inntekter		254 745	209 752	142 900	116 900
Markedsregulering		99 545	113 600	130 300	103 500
Faglige tiltak	14.12.2015	7 950	8 392	8 392	8 600
Opplysning	14.12.2015	26 385	28 648	30 800	31 000
Fagsystem melk	14.12.2015	369			0
Administrasjon*	14.12.2015	9 932	9 312	10 200	9 300
Adm. Kvoteordning**	14.12.2015	9 354	9 717	10 500	10 800
Adm. Omsetningsrådet	14.12.2015	2 972	3 070	3 500	3 600
KSL Matmerk - Nyt Norge	14.12.2015	3 200	2 400	2 000	2 000
KSL Matmerk - Økologisk	14.12.2015	1 000	1 000	1 000	1 000
Fin. av oppkjøp av køvte, klageordning med mer		36 103		200	400
Sum utgifter		196 810	176 138	196 892	170 200
Fondsendring		57 935	33 614	-53 992	-53 300
Fond 31.12		156 512	190 126	136 134	82 700
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter		17	8	6	5
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter		10	8	5	5
* Kostnader inkl. IKT-prosjekt er 10, 1 mill. kr i 2016					
** Revidert budsjett fra Landbruksdirektoratet er på 10,2 mill. kr i 2016					

Tine har i innspill til kvoteforhandlingene i brev av 10. november 2015 foreslått en økning i overproduksjonsavgiften fra 3,20 til 4,20 kr/l. I referat fra kvotedrøftingene står det at «LMD vil vurdere innspillet om å øke overproduksjonsavgiften». Direktoratet har vurdert konsekvensen for omsetningsavgiften som følge av en forventet lavere overproduksjon ved høyere avgift. Under fremkommer tre scenarioer for hva omsetningsavgiften må være for å kompensere for 50%, 75% og 100% bortfall av overproduksjon. Tines forslag til ny overproduksjonsavgift på 4,20 kr/l er lagt inn. Resultat blir hhv. 1, 2 og 3 øre i økt omsetningsavgift pr. liter for å dekke inn 40 mill. kroner, som er lagt som forutsetning ved anbefaling av omsetningsavgift for 2016.

Budsjettert inntekt, kr		40 000 000		Årsprod., liter:	1 500 000 000
Overprod. .avg. kr/l	Overprod., %	Overprod., liter	Overprod., kr	Manko, kr	Omsetn.avg. kr/l ved bortfall
3,20		12 500 000	40 000 000		-
4,20	50 %	6 250 000	26 250 000	13 750 000	0,009
4,20	25 %	3 125 000	13 125 000	26 875 000	0,018
4,20	0 %	-	-	40 000 000	0,027

Men vår vurdering er at det ikke blir behov for å øke omsetningsavgiften fra 1. januar 2016, uansett konsekvensvurdering av endret overproduksjonsavgift. Dette fordi melkefondet er uønsket høyt og skal bygges ned i løpet av 2016. Med prognosen som foreligger vil fondet være på vel 80 mill. kroner ved utgangen av 2016, og det er vurdert at det kan bygges ned til nærmere 50 mill. kroner. Det betyr at dersom det kommer inn ca. 2,4 mill. liter i overproduksjon til en avgift på 4,20 kr/l, hvilket tilsvarer ca. 10 mill. kroner, er fondet på ønsket nivå ved utgangen av 2016, alt annet uendret. 2,4 mill. liter er kun ca. 20% av budsjettert volum i 2016, og under Tines anslag for mulig effekt av endret overproduksjonsavgift, anslått til fra 4 til 8 mill. liter.

I tillegg bør det nevnes, at siden overproduksjonsavgiften kommer inn helt mot slutten av året, og innbetales etterskuddsvis, vil behovet for en ev. økning av omsetningsavgiften som følge av lavere overproduksjon neppe være finansielt nødvendig før fra 1. januar 2017. Men for å unngå et avgiftshopp fra nyttår, kan Tine vurderer det riktig å fordele en avgiftsøkning på hele avtaleåret (1/7-30/6). Tine reviderer årlig avgiften i mai/juni, med ev. endring fra 1. juli.

Konklusjon

Landbruksdirektoratet innstiller på markedsregulators forslag til omsetningsavgift på ku- og geitmelk i 2016.

Saksnr.: 096/15	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.12.2015	Tittel: Omsetningsrådet - nye medlemmer fra 01.01.2016	Saksnr.: 13/19698-12

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har oppnevnt følgende medlemmer/-varamedlemmer til Omsetningsrådet for perioden 01.01.2016 – 31.12.2019:

Organisasjon

Landbruks- og matdepartementet
Norsk Landbrukssamvirke
NNN
KLF/NFGF/NHO/Norkorn
Virke/COOP NKL BA
Tine SA

Medlem

Björg Tørresdal (leder) (gj.oppn)
Kristin Taraldsrud Hoff (gj.oppn)
Jan-Egil Pedersen (gj.oppn)
Bjørn-Ole Juul-Hansen (gj.oppn)
Sigrid Helland (gj.oppn)
Trond Reierstad (gj.oppn)

Varamedlem

Olav Sandlund (ny)
Eugen Tømte (gj.oppn)
Ann Elise Hildebrant (gj.oppn)
Frode Toven (ny)
Hege Berg-Knutsen (gj.oppn)
Marit Haugen (ny)

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger

Vedlegg

E-post fra LMD av 07.12.2015.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.